

POGODA

Dzisiaj będzie pogoda słoneczna, chłodniej. Temperatura najwyższa 80 stopni. W nocy 65 stopni. Wiatry południowe 5-10 mil na godzinę. Jutro cieplej, temperatura około 90 stopni.

Wschód: 5.37
Zachód: 8.16

CENA

30¢

EMBARGO NA BRONŃ DLA TURCJI W MOCY

ZSRR i w Tym Roku Kupuje Zboże

Mazewski i Osajda u Prezydenta

Chicago — Prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej i ZNP Alojzy Mazewski i prezes ZPRK Józef Osajda odlecieli dziś do Washingtonu na konferencję z prez. Fordem. Przywódcy dwóch największych organizacji polonijnych zostali zaproszeni do Białego Domu na "briefing" przez prez. Forda przywódców grup etnicznych o postanowieniach konferencji bezpieczeństwa. Jak już donosiliśmy, uroczyste podpisanie deklaracji ustalonej w Genewie odbędzie się w Helsinkach. Wśród szefów rządów będzie również prez. Ford, który w sobotę odlataje do Europy.

Konferencja w Białym Domu będzie dla przywódców Polonii i innych grup etnicznych okazją do przedłożenia Prezydentowi Stanów Zjednoczonych poglądów na aktualną sytuację międzynarodową i wyrażenia niezadowolonych z jednostronnych (dla Rosji) korzyści z "detente".

Astronauta Pod Opieką Lekarzy

Na pokładzie lotniskowca USS New Orleans (UPI) — Astronauta Thomas Stafford, Donald Slayton i Vance Brand po wyładunku wczoraj na wodach Pacyfiku, punktualnie o godz. 4:20 po południu (czas chicagowski) — zostali zabrani wraz ze statkiem na pokład lotniskowca i oddani pod opiekę lekarzy. Astronauta doznał lekkiego zatrucia ułatwiającego się w statku gazem, podczas lądowania na wodach Pacyfiku, tracąc na kilka minut przytomność. Po odzyskaniu przytomności nałożyli maski przeciwgazowe i otworzyli drzwi do kabiny, aby wypuścić do statku świeże powietrze.

Lekarze na lotniskowcu przeprowadzają badania nad astronautami, dla przekonania się, czy żółto-brązowy ułatniający się w statku gaz, który wywołał wśród astronautów łzawienie oczu i lekkie zadrżenie gardła nie uszkodził im płuc.

Specjaliści są pod wrażeniem, że ułatniający się w kabine statku gaz jest t.zw. "nitrogen tetroxide rocket fuel oxidizer", mając jednak nadzieję, że astronauta doznał tylko lekkiego zaczadzenia gazem, mimo utraty przytomności na kilka sekund, i że nie odniósł poważniejszego uszkodzenia dla zdrowia.

Lądowanie astronautów — miało miejsce w odległości 329 mil od wysp hawajskich i tak blisko lotniskowca, że zdołano bez pomocy helikopterów wyłowić ich z wody i przenieść wraz ze statkiem na pokład lotniskowca. Lotniskowiec wraz z astronautami znajduje się w drodze do Honolulu, dokąd przybędzie dzisiaj o godzinie 3:15 po południu.

Po zabraniu astronautów na pokład, Prezydent Ford połączył się z nimi telefonicznie, składając gratulacje z odbytej podróży i zadowolenie z szczęśliwego powrotu na ziemię.

Własne Zbiory Okażą Sie Niedostateczne

Natomiast Rolnictwo Amerykańskie Pobije Wszystkie Rekordy

Londyn (UPI) — Międzynarodowa Rada Zbożowa ujawniła, że Związek Sowiecki zakupił już w tym roku 12,6 miliona ton zboża zagranicznego, a całość tegorocznych zakupów wyniesie 15 milionów ton.

Ogólny zakup obejmie od 7 do 10 milionów ton pszenicy, 4,5 miliona ton kukurydzy i 1,1 miliona ton jęczmienia. Miesięczny raport Rady Zbożowej stwierdza, że od zeszłego miesiąca na giełdach zbożowych krążyły pogłoski, że ZSRR szykuje się do zakupu wielkich ilości zboża, z jęczmieniem włącznie. Pogłoski o tych zamiarach zostały częściowo potwierdzone, gdy ogłoszono o zakupie 4,2 miliona ton pszenicy amerykańskiej, 2 milionów ton jęczmienia kanadyjskiego i 750,000 ton jęczmienia australijskiego.

Dotychczasowe zamówienia mają być wykonane do sierpnia 1976 roku.

Rada Zbożowa oszacowała, że tegoroczne zbiory sowieckie przyniosą od 85 do 90 milionów ton zboża, zamiast spodziewanych 95 do 100 milionów ton.

Zeszlaczne zbiory w ZSRR zamknęły się liczbą 83,8 milionów ton.

"To poważne zmniejszenie produkcji spowodowane zostało długotrwałym okresem

(dokończenie na str. 11-ej)

Prez. Ford Zwiedzi Oświęcim

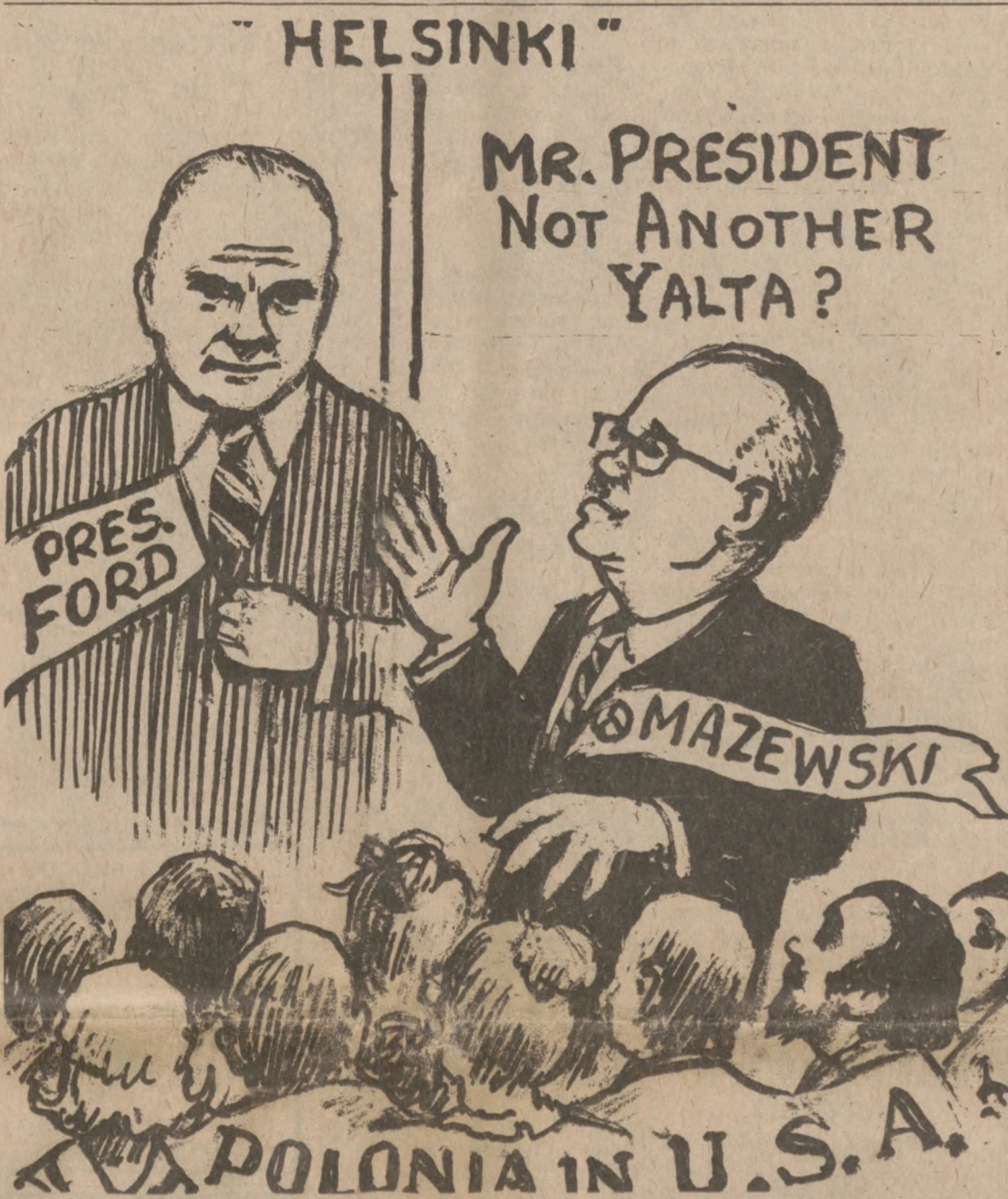
Washington. (UPI) — Prezydent Ford podczas swej podróży do Europy i Warszawy — nosi się z myślą zwiedzenia obozu zagłady w Oświęcimiu, gdzie w latach od 1941 do 1944 nazistki zgładzili około czterech milionów ofiar, z których większość stanowili Polacy i Żydzi.

Sekr. Prasowy Białego Domu, Ron Nessen podał do wiadomości że prezydent nosi się z myślą odwiedzenia Oświęcimia, podczas jego jedno-dniowej wizyty w Polsce. Dotychczas żaden prezydent Stanów Zjednoczonych nie zwiedził tego obozu zagłady.

Prezydent Ford w sobotę wyjeżdża w swą dziesięć dni trwającą podróż do Europy, zatrzymując się w stolicy Niemiec Zachodnich w Bonn, gdzie konferował będzie z przedstawicielami rządu Bonńskiego. Prezydent zamierza także odwiedzić obozy amerykańskich sił zbrojnych w Niemczech Zachodnich, skąd uda się do Helsinek, na szczytową konferencję 35 państw europejskich w sprawach bezpieczeństwa Europy. Prezydent zamierza także zatrzymać się na krótko w Jugosławii i Rumunii.

Bez Opozycji

New Delhi. (UPI) — Przy bojkocie partii opozycyjnych — postawie rządowi Izby Niższej w Parlamencie Indii jednogłośnie ratyfikowali stan wyjątkowy ustanowiony w dniu 26 czerwca przez panią Indirę Gandhi.

Mazewski Do Prez. Forda

K.P.A. Przeciw Uznaniu Zaborów Sowieckich w Europie

W związku z podróżą prez. Forda do Helsinek, celem podpisania Deklaracji Europejskiego Bezpieczeństwa i Współpracy, która według większości opinii po obydwu stronach Atlantyku jest sukcesem dyplomacji sowieckiej, prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej i ZNP Alojzy Mazewski wysłał list do prez. Forda, który podajemy poniżej w całości. (Polskie tłumaczenie umieszczymy w poniedziałek).

The President,
The White House,
Washington, D. C.
Dear Mr. President:

We of the Polish American Congress strongly oppose the signing without reservation, of the document on European Security and Cooperation in Helsinki for the following reasons:—

1. Legal and literal interpretation of this document notwithstanding, it actually grants the Soviet Union essentially what it has been seeking since 1954, namely the guarantee of the inviolability of post War Two frontiers and of its sphere of domination in East Central Europe.

2. The Soviet Union has seldom, if ever, honored treaties in their entirety, choosing at times only those parts of the agreements which were to its best interests without giving any concession in return.

3. Emphatically, we do not want any war — cold or otherwise, but we are convinced that neither Russia wants to live in permanent conflicts with the West, and on the basis of this understanding, we can obtain from the Soviet Union meaningful and lasting concessions for the benefit of nations now living in the shadows of ruthless Soviet domination; and for the opening of contacts between our open societies and the people unjustly sentenced by the Yalta agreement to the totalitarian system of Communism.

4. The Soviet Union continues and will continue its subversive activities in the free nations of the West, as the case of Portugal plainly discloses — unless it is stopped in its illegal activities by a strong and unequivocal position of our State Department.

For these reasons, Mr. President, we strongly feel that the forthcoming summit meeting in Helsinki and the signing of the declaration on European Security and Cooperation require an unequivocal statement of policy to the effect, that its purpose is to create conditions which will enable realization of tangible progress in the all important area of free movement of people, ideas and information, the ultimate goal being the restoration of the right of self-determination to every nation on the globe, and that it does not definitely recognize the present boundaries as permanent.

In the absence of such a statement, the principle of the "inviolability" of the European frontiers, which is contained in the Helsinki declaration, will be open to interpretation as an acceptance by the Western Democracies, including the United States of America, of the political status quo and Russian domination of East-Central Europe, and the de facto recognition of Soviet annexation of the Baltic States of Lithuania, Latvia and Estonia in 1940.

Respectfully yours,
ALOYSIUS A. MAZEWSKI,
PRESIDENT

AAM:JD

Irlandczyk Wyprzedził Kolumba

Dublin (UPI) — Zgodnie z wiekową tradycją, żywa do dziś w powiecie Kerry w Republice Irlandzkiej, gdy Krzysztof Kolumb wyładował w Ameryce w 1492 roku, witający go Indianie byli przekonani, że mają do czynienia z jeszcze jednym Irlandczykiem.

Tradycja ta bowiem głosi, że pochodzący z tego powiatu św. Brendan Zeglarski oraz inni misjonarze już na 800 lat przed przybyciem Kolumba spotykali się z Indianami amerykańskimi.

Obecnie podjęta została próba, aby tradycję podmurować czynem. Szykuje się atlantycka wyprawa pięciu Irlandczyków szlakiem Brendana Zeglarskiego. Pożegnają oni statkiem zbudowanym ze skóry i dokładnie według wzorów takiego właśnie statku z VI stulecia.

Zeglarsze popłyną z Irlandii poprzez szkockie wyspy Faroe, Islandię, Grenlandię, Labrador do Ameryki Północnej, aby udowodnić pierwszą wyprawę irlandzką. Drugą wyruszy później innym szlakiem — na Florydę i do zatoki Meksykańskiej.

Uczestnicy tych wypraw, którym przewodzi Tim Severin, są przekonani, że Kolumb, jako odkrywca Ameryki, zostanie zdetronizowany.

Żądanie Powrotu

Agana. (UPI) — Około 200 Wietnamczyków, oczekujących na repatriację do Sajgonu, urządziło burzliwą demonstrację przed rezydencją gubernatora Guam, żądając natychmiastowego transportu. Zandarmi amerykańscy aresztowali wszystkich demonstrantów.

Dziennik Przestał Wychodzić

Toledo Ohio (UPI). "Daily Toledo Times", dziennik wychodzący bez przerwy od roku 1849, przestał wychodzić na skutek wzrastających kosztów robocizny. Z 120 osób zatrudnionych przez wydawnictwo 50 zostało zwolnionych, a reszta otrzymała zajęcia w dzienniku "Toledo Blade".

Czy Junta Odda Władzę Czerwonym?

Lizbona (UPI) — Dzienniki portugalskie określają sytuację w kraju jako "napiętą i popłatą".

Ruch Sił Zbrojnych zwołał na dziś nagłe posiedzenie, w czasie którego zostanie zdecydowane, czy faktyczną władzę złożyć w ręce tej garstki wojskowych, którzy cieszą się poparciem komunistów.

Admirał Antonio Rosa Coutinho, przybywając na sesję, określił ją jako "konferencję jednocyfry". Spodziewane jest, że sesja potrwa cały dzień.

Według ostatnich depesz wczorajszych najbardziej wpływowi członkowie Ruchu zapowiedzieli poparcie dla premiera Vasco Goncalvesa, co — zdaniem niektórych komentatorów politycznych — z całą pewnością oznacza porażkę "umiarkowanych". "Polityczna pozycja Vasco Goncalvesa nie została złamana na szale" — oświadczył gen. Carlos Fabiao — szef sztabu armii.

Z kół rządowych pochodzi wiadomość, że Goncalves planuje utworzenie triumwiratu, w skład którego wejdzie on sam, prezydent Francisco da Costa Gomes i szef bezpieczeństwa w siłach zbrojnych gen. Otelo Saraiva de Carvalho.

Triumwirat ten będzie na szczycie piramidy przywództwa, której podstawę tworzy 240-osobowa Rewolucyjna Rada Wojskowa.

Oficjalnie dyktando wojskowe odmówiło potwierdzenia pogłoszek, że frakcja radykalna wzięła górę i że sprawa odrzucenia żądań w sprawie demokratyzacji systemu już została przesądzona.

Mówi się, że w czasie dzisiejszej sesji przedyskutowanych zostanie kilka planów i koncepcji, ale zdaje się nie ulegać wątpliwości, że preforsowany zostanie plan tych wojskowych, którzy zdecydowanie skłaniają się ku komunizmowi.

"Teleton" Demokratów

Washington. (UPI) — Partia Demokratyczna w sobotę w nocy i w niedzielę, urządziła 22 godzinny "teleton" telewizyjny dla zbiórki funduszy na kampanię prezydencką i na opłacenie zaległych długów w sumie dwóch milionów dolarów.

Program zostanie nadany na 198 stacjach sieci telewizyjnej ABC. Ponad 150 artystów sceny, filmu, radia i telewizji weźmie udział w tym programie, jak i czołowi przywódcy Demokratów.

Nie Będzie Kaukcji Dla Stonehouse

Londyn (UPI) — Były minister lotnictwa cywilnego i ciągle jeszcze poseł do Izby Gmin z kamienną twarzą wysłuchał, jak sędzia miejski odrzucił jego prośbę o zwolnienie go za kaucję.

Akt oskarżenia zarzuca Stonehouse'owi 21 wypadków defraudacji, przestępczej konspiracji — kradzieży i fałszerstw.

Izba Odrzuciła Apel Prezydenta

Ankara Grozi Usunięciem Baz Stan. Zjed.

Washington (UPI-CT) — Izba Niższa Kongresu zignorowała apel i usilne zabiegi prezydenta Forda zniesienia nałożonego przez Kongres embargo broni dla Turcji, głosząc za podtrzymaniem embargo stosunkiem głosów 223 do 206. Białe Dom od kilku tygodni starał się przekonać członków Kongresu, że podtrzymanie embargo broni dla Turcji jest szkodliwe dla bezpieczeństwa Stan. Zjedn., gdyż grozi zniesieniem przez Turcję istniejących tam baz amerykańskich, koniecznych dla obrony interesów Stan. Zjedn. Zapraszano kongresmanów na spotkania z Prezydentem w Białym Domu, sekretarzem stanu Kissingerem i sekretarzem obrony James R. Schlesingerem, starając się przekonać ich, że nałożone przez Kongres w dn. 5-go lutego embargo na broń dla Turcji, na podstawie, że broń amerykańska użyta została przez Turcję do inwazji Cypru, jest (dokończenie na str. 11-ej)

Nowy Sekr. Armii

Washington (UPI) — Prezydent Ford ma zamiar nominować Martina R. Hoffmana, rzecznika Dept. Obrony, nowym sekretarzem armii po rezygnacji Howard Callaway z tego stanowiska.

Hoffman, lat 43, był rzecznikiem Komitetu Prawnego Izby Niższej Kongresu od połowy roku 1965 do końca roku 1966, zastępując na tym stanowisku John'a M. Dean'a, a następnie był doradcą prawnym sen. Charles M. Percy (R-Ill.).

Przez dwa lata był rzecznikiem milionera w Dallas, Texas Sam Wylie, w r. 1972 został rzecznikiem Federalnej Komisji Energetycznej, a w roku 1974 został rzecznikiem Dept. Obrony.

Hoffman, rodem z Stockbridge, Mass., kolega szkolny szefa sztabu Białego Domu, Donald Rumsfeld, służył w armii amerykańskiej od 1954 do 1958 roku.

Kraje Afryki Przeciwno Izraelowi

Kampala (UPI) — Po przemówieniach delegatów Egiptu i PLO — przedstawicieli 46 krajów OAU — Organizacji Afrykańskiej Jedności — uchwalili rezolucję o ustanowieniu sankcji ekonomicznych wobec Izraela i zawierającą żądanie wycofania tego kraju z Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Rezolucja ta wymaga zatwierdzenia przez szefów państw członkowskich OAU, którzy konferować będą w przyszłym tygodniu. Nikt nie ma wątpliwości, że rezolucja ta zostanie zatwierdzona.

Delegat PLO powiedział wprost, że Izrael powinien być wyrzucony z ONZ. Łagodniejsze w tonie było przemówienie delegata Egiptu, który powiedział, że Izrael winien być pozbawiony członkostwa NZ, dopóki nie zastosuje się do uchwał tej organizacji w sprawach Bliskiego Wschodu.

To anty-izraelskie wystąpienie jest najostrzejsze w całej 12-letniej historii OAU. Po raz pierwszy też członkowie tej organizacji zalecili sankcje ekonomiczne wobec Izraela.

Pijac Ziola Zakonnika - Chorób Sie Unika

Zbawienne ZIOŁA ZAKONNIKA. Nie ma lepszych mówią w Polsce i w Ameryce. Tysiące ludzi pije i chwala najzdrowszą Herbatę Ziołową ZAKONNIKA. Do wyboru: Nr. 1 "HERBOVIT" na artretyzm, wiatrobie, żółć, serce "złoty krew" pączka \$2.85; Nr. 2 "GASOL" na niestrawność, zgagę, gazy \$2.50; Nr. 3 "HERBOLAX" łagodnie przeczyszczające \$2.25; Nr. 4 "NERVOL" na nerwy, bezsenność, znieczulenie \$2.85; Nr. 5 "UROL" na nerki, pęcherz \$2.85; Nr. 10 "REUMOL" na reumatyzm, serce \$2.85; Nr. 11 "FIGOL" niweluje chudnięcie bez głodowania \$2.85; Nr. 12 AROMATyczna Ziołowa Herbata na codzień \$2.50; Pączki są duże, z objaśnieniami po polsku i datą ważności.

UWAGA! Mamy ZIOŁA ZAKONNIKA w torebkach do parzenia (jak zwykłą herbatę) w pudełkach po 24 torebki: Nr. 6B — świeży RUMIANEK \$1.45; Nr. 7B — doskonała MIĘTA \$1.45; Nr. 8B — smaczna DZIKA RÓŻA \$1.45; — Polecamy nową INSTANT HERB TEA, wysypuje się na wrzątek i herbata gotowa. Pudełko na 30 szklanek \$1.95 — Do wyboru: Rumianek, Mięta, Koperek albo Dzika Róża. — Używajcie tylko naturalne witaminy! Nr. 13 "MULTIVIT" — wszystkie witaminy razem, 100 kaps. \$5.00; Nr. 37B Witamina "E" kaps. 200 un. \$5.50.

Dbajcie o zdrowie. Prosimy zaraz wypisać numery Zioł, załączyć M.O. lub czek. Szybko wysyłamy. Trzeba do cen doliczyć na przesyłkę po 15c od każdego dolara. Bez zapłaty, ani na COD nie wysyłamy. Każdemu bezpłatnie posłany broszurę pt. "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA". Adresujcie: MONK'S HERB CENTER, 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe

w różnych kolorach oraz

Błamy z Norek

możesz obejrzeć i kupić

2946 N. Milwaukee

Tel. 252-2477

SELLERS CELLAR.

★ HALL TO RENT ★

UNION MEETINGS • SOCIAL EVENTS FOR ALL OCCASIONS
Including Complete Facilities

5154 S. CAMPBELL — 776-3242

KEITH & ROSE SELLERS, YOUR HOSTS

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO

Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów

4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY

Doświadczeni wykładowcy.

Po informacji telefonować lub pisać:—

DIRECTOR OF ADMISSION — E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.
Dept. P. — 1 blok od kolekcji.

Chicago, Ill. 60626

Telefon: 262-9102

NIE MA PROBLEMUGdy Sprawy Turystyczne, Prawne, Emigracyjne,
Paszportowe i Wysyłkowe

ZAŁATWIANE SĄ W POLSKIM BIURZE

ALMA TRAVEL BUREAU

DAWNIJ AMPOL TRAVEL BUREAU

Pod Tym Samym Kierownictwem

1282 Milwaukee Ave., Chicago Ill. 60622

Tel. 252-0661

SPRZEDAJEMY BILETY NA
WSZYSTKIE TEATRALNE IMPREZY POLONIJNE
EUGENE ZŁOBIN - RYLSKI

WSZYSTKICH MIŁOSNIKÓW

DOSKONAŁEJ MUZYKI I TAŃCA

zaprasza

BATORY LOUNGE

1824 W. Augusta Blvd.

— NA —

DOSKONAŁY DANCINGCO PIĄTEK GRA DOSKONAŁA ORKIESTRA
TAM ZAWSZE JEST BARDZO WIELE MIŁYCH
I PRZYJEMNYCH NIESPODZIANEKW ten piątek, dnia 25go lipca, do tańca przegrzany będzie
specjalna dorobowa orkiestra.

WANDA KOT, Właścicielka

Serdecznie Zaprasza Wszystkich Do Przybycia.

Po Rezerwację Prosimy Telefonować: — 227-9045

UWAGA!**SWEET CHERRY RESORT**

MA ZMIENIONY NUMER TELEFONU.

Obecny Numer: (616) 925-3359

ADRES: SWEET CHERRY RESORT, P.O. BOX 158
HAGAR SHORES, MICHIGAN. 49039

Nadal jesteśmy na usługi całej Polonii —

JAN I HELENA TAFIŁOWSCY

GOLDEN SANDS MOTEL

NOWE POLSKIE LETNISKO

Golden Sands (Złote Piaski) Motel, blisko Michigan City, Ind.
składający się z 38 luksusowych, ochładzanych pokoi i dużego
ogrzewanego basenu kąpielowego został ostatnio kupiony przez**P. MARIĘ WCIŚLAK**naszą rodzaczkę,
dypłomowaną kucharzkę
z okolic Zakopanego.Obszerne ochładzane pokoje mają
indywidualne telefony, a także
wyposażone są w lodówki i kuchenki
elektryczne dla wygody gości.Bliisko jeziora Michigan, basen
kapelowy, dużo zacienzonego miejsca,
doskonałe powietrze, a równocześnie
bliisko Chicago (tylko ok. 60 mil)
stwarzają idealne warunki
dla wypoczynku gości, którzy nie chcą
odbywać męczących podróży do daleko położonych miejsc letniskowych.
Letnisko jest położone blisko zbiegu dróg U.S. 20 i Indiana 212.
Jest ono łatwo dostępne z Chicago, gdy się używa Indiana Toll-
way lub I-90 Freeway. Ci, którzy nie mają auta, mogą dojechać
kolejką South Shore do Michigan City i wziąć stamtąd taksówkę,
lub też właściciele wyjadą po nich na stację za uprzednim
umówieniem. Motel-letnisko jest otwarty cały rok i każdy, kto
chce wypocząć kilka dni lub kilka tygodni, będzie mile widziany.
Specjalnie niższe ceny dla emerytów.**GOLDEN SANDS MOTEL**

4411 U.S. 12, East Michigan City, Ind.

Tel. (219) 874-6253

Wyłącznym pośrednikiem dla sprzedającego i kupującego był
popularna firma realnościowa Humboldt Realty, której długo-
letnim prezesem jest znany broker Tadeusz Krawczyk.
MARIA WCIŚLAK, Właśc.**Głos Polonii z Cleveland i Okolicy**

Eugenia i Jerzy Stolarczyk

KORESPONDENCI

9421 Alexander Road

Cleveland, Ohio 44125

Telef. Area Code 216: 641-7528

Od Redakcji:—Gminy i Grupy Z.N.P., oraz Towarzystwa
i Kluby polonijne proszone są o przesyłanie wszelkich
zawiadomień i wiadomości do Kroniki z Cleveland
i Okolicy wprost do korespondentów Dziennika Zw., pp
Eugonii i Jerzego Stolarczyk pod wyżej podany adres.**Jubileusz
Związku
Polaków**Z okazji 80-lecia Związku
Polaków w Ameryce odbędzie
się jubileuszowy Bankiet
i Bal w sobotę, 20 września
w sali Związku Polaków przy
Broadway i Forman. Zarząd
Związku Polaków z prezesem
Bernardem Michalskim na
czele zaprasza członków z ro-
dzinami, przyjaciół i całą zor-
ganizowaną Polonię do wzięcia
udziału w obchodzie tego
zaszczytnego jubileuszu.Uroczysta msza św. w in-
tencji Związku Polaków zo-
stanie odprawiona w niedzie-
lę, 21 września w kościele św.
Stanisława, o godz. 10:30 ra-
no. Wszyscy proszeni.**23 Sejm
Stow. Polek**Organizacja bratniej pomo-
cy Stowarzyszenia Polek pod
opieką Najświętszej Rodziny
będzie miała swój 23 Walny
Sejm w dniach 14-16 sierpnia
w domu własnym, 7526
Broadway w Cleveland. Ce-
lem Sejmu jest wysłuchanie
sprawozdań a d m i n i stracyjnych
Zarządu, wybory nowe-
go zarządu i wytyczenie dal-
szego planu pracy.Komitet Rozwoju Stow. Polek
wyasygnował ostatnio na
stypendia po 500 dolarów do
polskich szkół parafialnych
Niepokalanego Serca Marii,
św. Stanisława, Przemienienia
Pańskiego, Śś. Piotra i
Pawła i do Najświętszego Serca
Jezusa. Ponadto złożono do-
nację w wysokości 500 dol.
dla ośrodka umysłowo choro-
wych przy szpitalu Marymount.Długoletnią prezeską Stow.
Polek jest Franciszka Tesny.**Jubileusz
Placówki 152
SWAP**W dniu 10 sierpnia przypa-
da 40-ta rocznica założenia
Placówki 152 SWAP im. Gen.
Tadeusza Kościuszki. Założycielami
byli żołnierze "Błękitnej
Armii" t. zw. haller-
czycy. Pierwszym komendan-
tem i jednym z założycieli na-
szej Placówki był śp. Paweł
Baciak. Placówka uważa za
swoją honor i zaszczyt, że ma
jeszcze w swych szeregach je-
dynego żyjącego założyciela,
kolegę Antoniego Rutkow-
skiego.Z racji tej rocznicy i w po-
dzięk Panu Bogu za dotych-
czasową opiekę, w niedzielę,
10 sierpnia b.r., o godz. 9:30
rano zostani e odprawiona
uroczysta msza św. w koście-
le św. Jana Kantego przy
Professor Ave. Po mszy św.
odbędzie się skromne przy-
jęcie dla członków i zapro-
szonych gości w domu Poste-
runku 58 PLAW, 2442 Profes-
sor Ave.
Roman Glaza — adiutant.**Festiwal
Narodowościowy
w Cleveland**Piąty doroczny "All Nations
Festival" będzie trwał w tym
roku od 31 lipca do 3 sierpnia
w śródmieściu przy Hanna
Fountains Mall. Ponad 60 ka-
pel i 20 grup artystycznych
wystąpi podczas tegorocznego
festiwalu, w którym weźmie
udział około 500 tys. osób.
Grupy narodowościowe będą
miały swoje kioski z wyroba-
mi artystycznymi, pieczy-
wem i delikatesami.
Festiwal organizują wspólnie
Cleveland Bicentennial
Commission, miasto Cleve-
land, Nationalities Services
Center i Cleveland Federa-
tion of Musicians.**EUGENIA I JERZY
STOLARCZYK
Polski
Program Radiowy
Założony w 1927 roku
WXEN**

Środa i Piątek, 7:30 wiecz.

Niedziela, 10:30-11:30 rano

106.5 FM—Cleveland, Ohio

**Bankiet Na Cześć
Ks F. Szczepańskiego**Komitet Parafialny przy
kościółce Najświętszego Serca
Jezusa urządza bankie na cześć
swojego proboszcza ks. Francis-
zka Szczepańskiego, którego
władze diecezjalne zmuszają
do przejścia na emeryturę.
Bankiet odbędzie się w nie-
dzielę, 3 sierpnia, o godz. 5 po
południu w sali Rycerzy Ko-
lumba, 10808 Granger Rd., w
Garfield Heights.Bilety w cenie \$10.00 moż-
na nabyć u członków Komite-
tu Parafialnego, dzwonić
można do Carl Wicinski, 271-
3452, lub do R. Kaliszewski
341-4839.Komitet Parafialny i Polonia
bolewa, że z odejściem
ks. Fr. Szczepańskiego traci-
my dobrego kapłana i odda-
nego sprawom polonijnym
działacza i przywódcę, cieszą-
cego się jeszcze dobrym zdro-
wieniem i chęcią nadal pracować
na swej placówce dusz-
pasterskiej.**Debbie Jaśkowska
Wolontariuszką
w Szpitalu**Debra Jaśkowska, student-
ka Lake Erie College, pracuje
jako wolontariuszka w
Highland View Hospital w
Cleveland, Ohio. Przez dwa
miesiące będzie ona mieszka-
ła przy szpitalu w domu stu-
denckim i pracować w studio
terapeutycznym (arts crafts
studio).Debra jest utalentowaną
studentką wykazującą duże
zdolności artystyczne i wyro-
bienie społeczne.Jest ona córką Ireny i Sta-
nisława Jaśkowskich, stu-
pocentowej rodziny Związku
Narodowego Polskiego. Ojciec
naszej studentki jest prezesem
Gminy 6 ZNP i sekretarzem
finansowym Grupy 9
ZNP w Cleveland.**Quickie Tops!**

PRINTED PATTERN

4666
TEEN
SIZES
10-16

by Anne Adams

When it's too hot, cool down
in a quickie top! Sew wrap
style with/without ruffles
and scooped Tee in a few minutes
for few dollars!Printed Pattern 4666:
Teen Sizes 10, 12, 14, 16, Size
12 (bust 32) tee shirt takes ¾
yard 60-inch.Send \$1.00 for each pattern. Add
25c for each pattern for first class
mail and special handling. Send to:
Anne Adams c/o Polish Daily
Zgoda, Pattern Dept., 243 W. 17th
St., New York, N. Y. 10011. Print
NAME ADDRESS, ZIP SIZE and
STYLE NUMBER.IT PAYS TO SEW—you save so
much money! Send now for New
Spring-Summer Pattern Catalog!
Over 100 patterns, pants, long,
short style. Free pattern coupon
file.Sew + Knit Book 1.25
Instant Money Order \$1.00
Instant Sewing Book \$1.00
Instant Fashion Book \$1.00**Pozostanie
Na Stanowisku
z Pensją \$1 Rocznie**New Yorku (NYT) — Dr.
Lilly Bruck, dyrektorka miej-
skiego biura konsumtów,
zwolniona z posady przez ma-
yora Abrahama Beame w ra-
mach wprowadzanych przez
niego oszczędności, zgodziła
się pozostać na tym stanowis-
ku z pensją \$1 rocznie. Ma-
yor przyjął jej ofertę, gdy ta
poinformowała go, że może
sobie pozwolić na pracę bez
zapłaty, którą przed urzęd-
owym objęciu stanowiska wy-
konywała poprzednio jako o-
chotniczka. Dr. Bruck otrzy-
mywała pensję \$20,568 rocznie.Wśród zwolnionych przez
mayora Beame znajdowało się
32 urzędników miejskich, o
rocznych zarobkach od \$18,000
do \$33,347 rocznie. Władze
miejskie mają nadzieję, że
uda się im zaoszczędzić około
\$755,264 rocznie.**Policjanci Wrócili
Do Pracy**Albuquerque, New Mexico.
(UPI) — Po trwającym straj-
ku, policjanci Albuquerque
zgodzili się na ofertę władz
miejskich zapewniającą im
cztero procentową podwyżkę
płac jak i zwiększone przy-
działy na kupno umundurowa-
nia. Dwuletnia umowa zo-
stała aprobowana przez Stow.
Policjantów mimo zawartej
w niej prowizji że siedmiu
sierżantów zostanie zdegrado-
wanych do policjantów za
wyjście na strajk. W strajku
brało udział 300 policjantów.
Bezpieczeństwa miasta pilno-
wało około stu oficerów poli-
cji.**BREAKFAST & LUNCH**

Cocktail hour from 4:30

with complimentary

European chef.

Hors d'oeuvres

Complete banquet facilities

GERARD'S RESTAURANT

645 N. Mich.

(across from Sak's Fifth Avenue)

CHICAGO, ILLINOIS

266-2034

DANNY'S SALOON

SHOT & BEER 55 CENTS

Top Shelf Slightly Higher

Mixed Drinks, Pitcher of Beer

Package Take Out Liquor

6141 WEST DIVERSEY

Phone 889-7714

THE GRILL

4651 S. WOOD

HOT DOGS 45c

With Fries 55c

POLISH SAUSAGE 60c

With Fries 70c

HAMBURGERS, TAMALES,

CHILI etc.

Open Mon. thru Sat. 10 A.M. to

Midnight — Closed Sundays.

CLOSING MONTH OF AUGUST.

OPEN AFTER LABOR DAY.

Misspelled words a problem?If yes, handy booklet spells out
1032 often misspelled words.
Everyone can use this booklet
as an aid. Guaranteed. \$1.00
plus 10c postage. Send cash,
check or money order.

Ideal for fund raising.

LARAMA GIFTS

2138 East 75th Street

Chicago, Ill 60649, Suite 589

PLANNING A PARTY?

Large or Small . . . Call . . .

JAN'S KITCHEN & CATERING

Wedding Parties

Showers and Banquets

"FREE ESTIMATE"

Restaurant & Carry Outs in the

Delta Lounge 5640 W. 87th St.

636-1337 or 423-0542

**Zmęczenia
Nerwowości**

Za tylko 5c dziennie możecie

sobie przywrócić Czerwone

Cialka Krwi i uwolnić się od

Eksperyty żywności powiadają, że ży-
wność traci witaminy po gotowaniu, a
oprócz tego nieodpowiednia dieta może
przyczynić się do osłabienia Waszej
energii, siły i odporności, powodując
złe samopoczucie — utratę apetytu —
wpływające ujemnie na sen — dlatego
że Wasz organizm odczuwa brak
witamin i żelaza.

Zadajcie Dziś!aj Kapsulek

WITAMIN "Star" 100 tabl. — \$4.95

GLASER APTECE

937 N. Ashland Ave. 166 Augusta Blvd.

**WARSAW
RESORT**Kolo South Haven, nad jezior-
em Michigan. Wynajmujemy

domki i pokoje po bardzo

przystępnych cenach.

Telefon 359-9539

albo (616) 637-5872

Zofia i Wiktor Barczykowie

Aleksander Dumas**Hrabia Monte Christo**

120

(Ciąg dalszy)

— Mój drogi! Gdy po otrzymaniu mego listu, przez
bandytę przyniesionego, uznałeś za niezbędne użyć wpływów
hrabiego, powiedziałeś mi: "mój przyjaciel Albert de Morcef
jest w niebezpieczeństwie, pomóż mi pan go wyratować"...
Czyż nie tak?

— Tak.

— Tak.

— Czy wówczas on cię zapytał: "kto jest ten pan Mor-
cef?... — jakie jest pochodzenie jego nazwiska?... Skąd jego
majątek?... Czy pytał cię o to wszystko?... Powiedz?

— Nie, nie pytał o to.

— Tylko poszedł, ażeby mnie wyrwać z rąk Wampy.
A więc, gdy on za taką przysługę żąda odemnie tego, co się
robi dzień w dzień dla pierwszego lepszego, Bóg wie skąd
przybyłego cudzoziemca, przez Paryż przejeżdżającego, —
ty chcesz, abym mu odmówił? Szalony jesteś chyba!Wyznać trzeba, iż wbrew zwyczajowi, słusność tym
razem była po stronie Alberta.— Ha!... powiedział d'Epina'y z westchnieniem, rób co
uważasz za właściwe, mój drogi vice-hrabio. Przysięgam, że
wszystkie twe wywody mają pozory słusności; nie zechcesz
przeczyć jednakże; że hrabia Monte Christo jest człowiekiem
tajemniczym i dziwnym.— Hrabia Monte Christo jest oryginałem, przysięgam to.
Jest jeszcze na dużą miarę filantropem — i to go właśnie
niezwykłym w ludzkich oczach czyni. I myślę, że jedzie do
Paryża w tym celu jedynie, ażeby tam uzyskać nagrodę
Monthyona. I bądź przekonany, że jeżeli do tego mój głos
będzie potrzebny, to będzie go miał. Nie mówmy więcej
o tym, mój drogi, i siadajmy do stołu, zaś po śniadaniu po
raz ostatni pójdziemy do katedry św. Piotra.Nazajutrz, o godzinie piątej po południu Morcef rozstał
się z Francoiszką i wyjechał do Paryża.Zanim jednak wsiadł do powozu, oddał panu Pastrinemu
bilet dla hrabiego Monte Christo, na którym pod nazwiskiem,
były skreślone ówkiem słowa: ulica Helder No. 27, dn. 21
maja, o godzinie jedenastej zrana.**CZĘŚĆ VI. W PARYŻU.****ROZDZIAŁ I. Śniadanie.**Dnia 21 maja, w domu przy ulicy Helder, dokąd wice-
hrabia Albert de Morcef zaprosił w Rzymie hrabiego Monte
Christo, od wczesnego rana zajmowano się różnymi przygo-
towaniami na przyjęcie tak niezwykłego gościa.Albert de Morcef zajmował apartamenty w prawem
skrzydle domu, w rogu wielkiego podwórca, na wprost gma-
chu przeznaczanego dla służby.Dwa okna tego skrzydła wychodziły na ulicę, trzy na
dziedziniec, wreszcie dwa na ogród.Między dziedzińcem a ogrodem znajdowała się jeszcze
jedna budowla, w zły smaku architektury z czasów Cesar-
stwa, okazała jednak i rozległa, którą zajmował pan domu,
hrabia Morcef.Wzdłuż całej posiadłości ciągnął się od ulicy mur, na
którym, w niewielkich odstępach, były umieszczone wazony
z kwiatami. W samym środku muru tego znajdowała się
wielka żelazna krata ze złożonemi strzałami, zaś obok tego
okazałego wjazdu były małe jeszcze drzewczki, które służyły
za przejście dla przybywających pieszo.Wybór mieszkania dla Alberta ujawniał troskliwą pie-
czołowitość matki, która nie chciała rozłączać się z synem,
aczkolwiek czuła, że nie może już więzić go przy sobie.

Wisła w Pucharze Gubernatora

W ramach rozgrywek o Puchar Gubernatora Stanu Illinois bierze udział jedna polska drużyna: Wisła. Po wspólnym zwycięstwie nad drużyną Schwaben (2:0) i to na oczach setek ludzi, biorących udział w "German Day" w Buffalo Grove (Schwab Center), Wisła tym razem grać będzie z inną drużyną niemiecko-amerykańską Green-White.

Mecz odbędzie się w niedzielę, dnia 27 lipca, w Hanson Park o godz. 4-ej po południu na stadionie. Jest to mecz prestiżowy. Rozgrywki o puchar Gubernatora odbywają się systemem eliminacyjnym (kto przegra, odpada).

W tym meczu Wisła ma szansę zaawansować do ćwierć-finału, co już byłoby dużym sukcesem. Również w niedzielę, 27 lipca, juniorzy Wisły grają o godz. 10ej rano w Hanson Park ligowy mecz młodzieżowy z doskonałą drużyną H. F. United. W niedzielę, dnia 3 sierpnia, Piknik Wisły w Polonia Grove. W dniu Labor Day — Turniej Wisły w PNA Youth Camp Yorkville, 1 września.

Alkoholik

Washington (G.P.)—Douglas Jolly, lat 34, policjant od 1971 r., był zatrudniony jako detektyw do wykrywania narkomanów. Wąchał się więc po tawernach, gdzie mógł najwięcej porobić kontaktów, no i oczywiście pił. Rozpił się tak dalece, że trzeba go było zwołać z pracy. Wobec tego zażądał policję, że w związku ze służbą nabawił się nalogu. Sąd przyznał mu dwie trzecie sumy \$13,000 (tyle dostawał na rok) jako pensję.

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepsze zdjęcia zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

Teoretyczny Kurs Prawa Jazdy w Języku Polskim

Szkoła Stanisława Jaworskiego zawiadamia, że rozpoczynamy kurs znajomości kodeksu drogowego w języku polskim i normalne kursy jazdy autem.

Kursy będą odbywały się pnr. 4501 Milwaukee Ave., codziennie po 2 godziny każdorazowo. Kursy te są przeznaczone dla Polaków, którzy chcieliby poznać przepisy drogowe obowiązujące w stanie Illinois i nauczyć się prowa-

Niezwykłe Muzeum

Dwaj profesowie uniwersytetu w Bate (Anglia) wydali przewodnik o niezwykłych muzeach naszego globu. Jak się okazuje Austria pobiła rekord pod względem liczby muzeów gdzie eksponowane są różne narzędzia tortur. W Australii jest kilka muzeów butelek. W jednym z japońskich muzeów wystawiono szkielet kochanki pierwszego konsula generalnego USA w Japonii. Dużo niewielkich wyspecjalizowanych muzeów znajduje się w NRF — jest tam np. muzeum cukru. Aby sporządzić przewodnik, autorzy zwiedzili 25 tysięcy muzeów.

Ze Stow. Walki z Chorobą Cukrzycy

American Diabetes Association (Stow. Walki z Chorobą Cukrzycy) zawiadamia, że w dniach 4 i 5 sierpnia odbędzie się w Chicago zjazd ekspertów, którzy przedyskutują obecne metody leczenia tej choroby, oraz wydadzą zalecenia na przyszłość. Cukrzyca jest piątą z kolei chorobą powodującą najwięcej wypadków śmiertelnych w U.S.

Spośród 10 mln. Amerykanów chorych na cukrzycę 300,000 zamieszkuje w Chicago i przyległych miastach, a w tym 10 procent stanowią nieletni.

Konferencja odbędzie się w McCormick Inn, przy 23 i Lake Shore Drive pod kierownictwem nowo-zorganizowanej Krajowej Komisji (National Commission on Diabetes). Wstęp dla publiczności w pierwszym dniu 4go sierpnia, od 9-ej rano do 12:30 po południu. Wstęp na następne sesje wyłącznie za zaproszenia.

American Diabetes Association mieści się pnr. 620 North Michigan, telefon 943-8668.

Z demonstracji Przed Konsulatem PRL w Chicago

Jak podaliśmy we wczorajszym wydaniu, we wtorek, 22 lipca, w 31 rocznicę ujarznienia Polski przez Rosję Sowiecką, przed konsulem PRL w Chicago odbyła się demonstracja polsko-amerykańskich organizacji weterańskich, młodzieżowych itp. protestujących przeciw pobytowi wojsk sowieckich w Polsce i reżimowi komunistycznemu, który jest narzędziem polityki Kremla. Powyżej sceny z demonstracji.

Program Kosmiczny NASA

Houston, Tex. (D.P.-D.) — Specjaliści amerykańskiej agencji dla spraw astronautyki i badania przestrzeni kosmicznej, tak zwanej NASA, opracowali perspektywę i z plany badań ciał niebieskich naszego systemu słonecznego w okresie od 1975 do 1990 roku.

W 1975 roku planuje się wystrzelenie w kierunku Marsa dwóch stacji kosmicznych "Viking". Wejdą one na orbitę Marsa, a następnie pojeżdżą z aparaturą, które oddają z orbity, wyładowują na powierzchni tej planety. W 1976 r. planuje się wysłanie stacji kosmicznej "Helios-B" dla badania Słońca i przestrzeni około słonecznej. Pierwszą tego rodzaju stacją została już wystrzelona w bieżącym roku.

W następnym roku, to jest 1977 wystartuje nowy typ stacji "Mariner", trzykrotnie cięższy od dotychczasowych "Marinerów". Zadaniem tej stacji będzie zbadać planetę Jowisz oraz planetę Saturna a także księżyc Saturna — Tytana.

W 1978 r. zrealizowany będzie program "Pioneer Venus". Dwie stacje typu "Pioneer" wejdą na orbitę planety Venus, z kolei z jednej z tych stacji oddadzą się cztery sondy i miękko wylądują na powierzchni planety. Kolejna stacja "Viking" wylądować na powierzchni Marsa w 1979 r.

W latach 1979-1991 przewiduje się wysłanie na Księżyc 8 automatycznych stacji. Niektóre z tych stacji będą miały na pokładzie pojazdy księżycowe. Pojazdy te będą mogły przebyć trasę długości 70 mil. Z pojazdów tych będą mogły na sygnał nadany z ziemnego ośrodka wystartować w kierunku Ziemi rakiety z — próbkami gruntu Księżyca. Dwie z tych stacji będą operowały na niewidocznej z Ziemi stronie Księżyca a łączność z nimi utrzymywana będzie przez specjalnego satelitę krążącego wokół Księżyca. Ta ostatnia operacja planowana jest na rok 1989.

W latach 1980-1984 wysłane zostaną następujące aparaty kosmiczne: sonda w atmosferę Saturna, dwie stacje na orbitę Jowisza, dwa aparaty do badania komety Enckego —

(zbliżenie do komety na 50 mil!), dwie stacje typu "Voyager", każda o masie 8,000 funtów na orbitę Venus, dwie automatyczne stacje, które pobiorą próbki z powierzchni Marsa i wrócą na Ziemię oraz dwie stacje na orbitę Jowisza.

W 1985 r. dwa aparaty, — każdy o masie 5,5 tony, dostarczą w rejon Venus dwa nadmuchiwane balony o średnicy 15 stóp, które będą szybować w atmosferze tej planety i badać jej właściwości.

W tym samym roku na orbitę Saturna polecą dwa kolejne aparaty.

Do unikalnych eksperymentów zaliczyć należy wysłanie w przestrzeń kosmiczną w 1986 r. aparatu o masie dwu ton, którego zadaniem będzie zbadać dużego asteroidu długości około 500 mil oraz aparatu do badania komety Halleya, przy czym aparat zbliży się do jądra komety na odległość 5,500 mil.

W latach 1990-1991 wysłane zostaną dwa aparaty, każdy o masie 10 ton, dla badań — dwóch z trzynastu satelitów planety Jowisz-Ganimedesa i Jo.

Podobne dwa aparaty wysłane zostaną do badania satelity Saturna-Tytana. Wreszcie na krążące wokół Marsa dwa satelity tej planety — Fobos i Deimos wysłane zostaną dwie automatyczne stacje, — które pobiorą próbki gruntu i dostarczą je przy pomocy rakiet na Ziemię.

Dyrektor NASA dr James Fletscher prezentując ten 15-letni program kosmiczny zastrzegł się, że w planach tych mogą zajść istotne zmiany, niemniej jednak głównym kierunkiem działalności NASA będą badania planet Układu Słonecznego.

Medal Dla Filatelisty Ze Szczecina

Piękny sukces odniósł na tegorocznej Światowej Wystawie Filatelistycznej i "Espana 75" szczeciński filatelista Piotr Zaremba, który eksponował w Madrycie "Listy przedfilatelistyczne polskie z XVIII i XIX wieku". Międzynarodowe jury, składające się z reprezentantów 31 krajów wyróżniło go — spośród wystawców 62 krajów — pozłacanym medalem.

Wybuch Wulkanu

Volcano, Hawaje (G.P.) — Drżmiący 22 lata wulkan Mauna Loa znów się ożywił. Od roku wstrząsy ziemni koło niego świadczyły, że budzi się. Ostatnio ze stożka góry 13,650 stóp trysnęła w niebo smuga ognia, a następnie po zboczach zaczęła spływać lawa. Wypadków w ludziach i szkód nie było, gdyż najbliższe otoczenie wulkanu nie jest zamieszkałe. Po kilkunastu godzinach stożek góry uspokoił się, niemniej jednak wulkan może ponownie wybuchnąć.

Podczas ostatniego wybuchu w 1953 r., który trwał 23 dni, z Mauna Loa wylało się 600 milionów kubicznych jardów lawy.

Pasy Słuckie

Do stroju narodowego Polaków należał od dawien dawna pas. Noszony był nad biondrami, na wierzchu żupana. Początkowo pasy były skórzane lub wełniane domowej roboty. Pasy skórzane, zwane trzosi, noszone zarówno przez szlachtę jak i mieszczan, służyły przede wszystkim do chowania pieniędzy w czasie podróży. Pas rycerski w dawnych wiekach był wazownym, skórzany zaś był nabijany metalowymi, często srebrnymi blachami i zapinane ozdobną klamrą.

Gdy ożyły się kontakty ze Wschodem, weszły w użycie pasy jedwabne, różnobarwne, złotem i srebrem przetykane. Zależnie od krajów skąd pasy pochodziły, nazywano je: perskimi, kaszmirskimi, stambulskimi lub sakiewskimi czyli chińskimi. Z czasem, gdzieś w pierwszej połowie XVIII w. tureccy i perscy Ormianie zaczęli pasy produkować na terenie Rzeczypospolitej w swoich warsztatach zwanych "persjarniami". Skromniejsze niż ich wzory perskie, również jedwabne lub półjedwabne, cieszyły się te pasy takim powodzeniem, że persjarnie rozszerzyły się wkrótce po całym kraju.

Najbardziej ruchliwy ośrodek powstał w dobrach radziwiłowskich na Litwie w Szucku. Pod kierownictwem Jana Madzarskiego wyroby te zyskały taką wziętość, że oddał również pasy wytwarzane w innych warsztatach nazywano "pasami słuckimi". W Grodnie założył podskarbi nadworny litewski Antoni Tyzenhauz w 1765 r. fabrykę pasów pod kierunkiem Jakuba Becu, miała ona 24 warsztaty. Tutaj, zwłaszcza za kierownictwa Selimanda, nastąpiła okcydentalizacja pasa, czyli zastosowanie ornamentów w stylu Ludwika XVI. Wpływ francuski wycisnął również swoje piętno na wyrobach znanych manufaktur w Kobylkach oraz Lipkowie pod Warszawą. Przeniósł się tu z Grodna Selimand. Manufaktura w Kobylkach należała do Uruga, a w Warszawie i Lipkowie do Paschalisa Jakubowicza, który w 1791 r. został nobilitowany. Pasy lipkowskie były tak poszukiwane, że nie mogąc nadążyć z ich wytwarzaniem Paschalis zamawiał pasy swego typu i ze swoimi inicjałami we Francji; były one jednak gorszego gatunku.

W Krakowie fabryki pasów posiadali: Chmielowski, Masłowski, i Pucilowski. Pracowali u nich już wyłącznie persjarnie polskiego pochodzenia, stosowali też wzory bardziej rodzime. W okresie Insurekcji Kościuszkowskiej robili w motywach pasów aluzję do rewolucji umieszczając zamiast wazonu z bukietem, który zazwyczaj znajdował się na zakończeniu pasa, bęben stojący na tle szabel, kos i sztandarów. Istniała również persjarnia w Gdańsku, na jego przedmieszcziu zwanym po polsku Szydlowiec, a po niemiecku Schidlitz.

Ceny pasów były wysokie. Znany pamiętnikarz Jędrzej

Kitowicz pisze, że "ordynaryny pas turecki, mędelkowy zwany, płacił się najtaniej czerwonych złotych czterech, stambulski — czerwonych złotych dwanaście, perski — szesnaście, osiemnaście i więcej, podług gatunku aż do czerwonych złotych szesnaście. Prócz takich pasów znajdowały się po pańskich garderobach pasy daleko od wymiennych dopiero droższe, albowiem jeden do czerwonych złotych pięćset szacowano. Tak pas był długi łokci dziewięć szeroki do trzech łokci, gruby jak sukno francuskie, tęgi jak pergamin, przeto też takich pasów nie używano do stroju, ale raczej trzymano dla zaszczytu garderoby pańskiej i na podarunki, bywał tkany z nici srebrnej lub złotej, albo po jednej stronie srebrnej, po drugiej złotej, kwiatami jedwabnymi w rozmaite kolory przerabiany". Dla lepszego zrozumienia wartości pasów należy dodać, że za pięćset dukatów można było wówczas nabyć niewielką wioskę.

Jak wspomina kronikarz, były pasy letnie i zimowe, powszednie i świąteczne, mundurowe i żałobne. Starzy Polacy przestrzegali pilnie dobiegania pasa do koloru kontusza lub żupana, a nawet czapki, pory roku i okoliczności, a małżonki ich celowały w umiętnym zawiązywaniu węzłów. Obecnie pasy słuckie są poszukiwanymi obiektami kolekcjonerów na całym świecie. Niektóre muzea polskie posiadają piękne zbiory tych pasów. (Sz)

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

JA, JEŹDŻĘ TYLKO

PRZEZ **WINDY TRAVEL BUREAU**

NAJLEPIEJSZE TURY

NIŻSZE CENY

LEPSZA OBSŁUGA

FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC.
3946 N. CIGERO, 8-CORNERS, CHIC., 60641
TEL. 286-6262, 6263
4501 MILWAUKEE AV. TEL. 695-2262

NA LABOR DAY
3-dniowe wycieczki autobusowe: AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA i WASHINGTON

Uwaga Rodzice Dzieci!!!
SIX FLAGS—3ci w US Disney Land od \$63.00, dla dzieci niższa.

NIAGARA FALLS—odlot 23go sierpnia, tylko \$110.00.

Tygodniowe tury: HAWAJE od \$338, **FLORIDA** \$249, **CALIFORNIA** \$299, **Wyspy Morza Karaibskiego CRUISE** \$345 MEKSYK od \$241.

OCZYSZCZENIE BOJLERA za \$9.50 i PALENISKA

Także Reperacje Urządzeń do Ogrzewania
• Darmo Kosztorysy • Darmo Przegląd Urządzeń — Bez Zobowiązania.
METROPOLITAN HEATING CO: MA 6-0634—889-4448

PODRÓŻE PACZKI IENIADZE

NAJLEPIEJ ZAŁATWIĆ przez 2 BIURA

BALTIC TRAVEL

3017 Milwaukee Ave. 235-2444 — 235-6050
5317 W. Lawrence Ave. 286-8484

WYSYŁAMY SAMOCHODY DO POLSKI I ROSJI.

Pakao

PACZKI I PIENIADZE DO POLSKI

WYJAZDY DO POLSKI

Samolotami: na różne okresy pobytu w Polsce—każdego dnia

Sprawdzenie waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub wizytę

Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi

Polskie Biuro Podróży

STAUDACHER & RATKE

1650 W. 48th St. Tel. 927-2324

JADĄC DO WARSZAWY—LEĆCIE KLM

KLM oferuje nowe, oszczędnościowe ceny przelotów wycieczkowych z góry planowanych. Począwszy od 1-go września przelot powrotny Chicago-Warszawa-Chicago

TYLKO \$445.

Wszystko co należy zrobić to wykupić bilet przynajmniej na dwa miesiące przed zamierzoną podróżą. Da to oszczędność \$ 105 w porównaniu z ceną normalnych 22-45 dniowych przejazdów wycieczkowych.

Nowe specjalne ceny KLM pozwalają pozostać w Europie 22 do 45 dni. W wypadku zmiany planów i odwołania podróży wpłacona suma będzie zwrócona, z potrąceniem tylko \$ 50. Można się przy tym ubezpieczyć na wypadek odwołania podróży.

KLM przewiezie Was regularnymi lotami, według rozkładu—nie charterami. Do Was należy decyzja o dacie podróży w obie strony. Lot przez Atlantyk na obszernej samolotach 747 amerykańskiej produkcji. Wyszkolona, wielojęzyczna obsługa otoczy Was świetną opieką w czasie całej podróży.

Z przelotów wycieczkowych można również korzystać w okresie letnim, po wyższej cenie. Dopłata za lot w czasie weekendu wynosi \$ 15.

KLM daje również możliwość opłaty przelotów z góry (w wypadku sprowadzenia rodziny) oraz zakupu biletów na dogodnych warunkach kredytowych.

KLM dla Waszej wygody utrzymuje własne biuro w centrum Warszawy. Po informacje i rezerwację zwracajcie się do Waszego agenta podróży.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisy i fotografie Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZECZYTANIE
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25	Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75	Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00	Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00			
W kioskach (News-Stands) — pojedynczo Numer Codziennie (Single Daily Copy) 25c		W kioskach (News-Stands) — pojedynczo Numer Weekendowy (Single Week-End) 30c	

Cel: Światowa Rewolucja

Michail Susłow, członek sowieckiego Politbiura i główny ideolog bolszewizmu na Kremlu, wystąpił z oświadczeniem, które wyjaśniają w sposób bardzo wyraźny sowiecką politykę odprężenia jako inną metodę dla osiągnięcia podstawowego celu: światowej rewolucji. Susłow nie ukrywał bowiem, że odprężenie służy dobrze polityce Moskwy, ponieważ stwarza pomyślne warunki dla "pogłębienia procesu światowej rewolucji".

Znamienne jest, jak podkreśla komentator Paul Wohl z "Christian Science Monitor", że Susłow wystąpił ze swoją ideologiczną filipiiką na krótko przed dwoma typowymi przejawami polityki odprężenia — przed wspólnym lotem amerykańsko-sowieckim w przestworza międzyplanetarne oraz przed ostatecznym porozumieniem w Genewie co do zakończenia "szczytowym" spotkaniem w Helsinkach Europejskiej Konferencji Bezpieczeństwa. Obie te sprawy napewno potwierdzają pogląd, że sowiecka taktyka odprężeniowa odnosi sukcesy kosztem ideałów, zasad politycznych i interesów świata zachodniego.

Sięgając do porównań z r. 1935 Susłow uderzył w znany ton, że podobnie jak wówczas, tak i obecnie istnieje "głęboki kryzys gospodarczy kapitalizmu", wywołał o "przeciwieństwach w imperializmie" i o "wzrastaniu klasowej walki proletariatu", jak też grzmiał, że "fasyzm" próbował

wówczas i próbował w ostatnim okresie tworzyć "represyjny reżym terrorystyczny". I w konkluzji Susłow głosił, że obecny okres nacechowany jest zjawiskami, które wskazują na przybliżenie się zwycięstwa komunizmu w całym świecie.

Optymizm ten Susłow uzasadniał następującymi wywodami:

— sukces z utworzeniem komunistycznego społeczeństwa w Sowietach,

— dynamiczny rozwój systemu socjalistycznego i jego wpływ na sprawy światowe, — nowe zwycięstwa ruchów wyzwoleniczych i międzynarodowego proletariatu, jak rewolucja w Portugalii, obalenie junty wojskowej w Grecji, postępy ruchów lewicowych we Francji, Italii i Japonii, zaostanie się konfliktu między bogatym kapitalizmem i masami proletariatu, — pogłębianie się kryzysu kapitalizmu, osłabianie jego pozycji i zaostanie się przeciwnictwa.

Na tym tle Susłow zauważył, że w warunkach "odprężenia i pokojowego współistnienia" jest mniej szans dla wrogów Sowietów dla "eksportu kontrewolucji". I używając zafasowanego pojęcia o "nowym społeczeństwie" Susłow oświadczył, że obecne warunki są bardziej korzystne dla jego ustanowienia. To "nowe społeczeństwo" to oczywiście świat pod rządami komunizmu, a drogą do osiągnięcia tego jest odprężenie i pokojowe współistnienie.

Światowy Handel Bronią

Departament Stanu wydał na użytek informacyjny opracowanie na temat światowego handlu bronią w okresie 1963-1973, za który są do dyspozycji pełne dane statystyczne. I okazuje się, że w tym okresie 108 państw uprzemysłowionych i 28 rozwijających się wydały na zbrojenia zawrotną sumę 2.5 trylionów dolarów.

Czołową rolę wśród handlarzy bronią odgrywają Stany Zjednoczone (dla przykładu w 1974 r. zawarto umowy na dostawy broni na łączną sumę 8 bilionów dolarów), co opracowanie Departamentu Stanu wyjaśnia faktem zajmowania przez Washington "stanowiska przywódczego w sprawach światowych", jak i faktem, że amerykańska broń, podobnie jak i inne produkty amerykańskie w oparciu o wysokiej klasy technologie, poszukiwane są przez większość krajów.

W okresie 1963-73 dziewięć krajów dokonało dostaw zbrojeniowych w ponad 97 procentach światowego zapotrzebowania, a mianowicie: Stany Zjednoczone 51 proc., Sowiety 27 procent, Anglia, Francja i Chiny po 10 procent, Czechosłowacja, Polska, Kanada i Niemcy Zachodnie po dziewięć procent.

Wśród kupujących broni na dużą skalę były przede wszystkim państwa, które są w rozwoju, a mają poważne kapitały, jak państwa dysponujące ropą naftową i robiące na jej sprzedaży doskonałe interesy. Również nowe państwa, jakie powstały ostatnio, zainteresowane są dostawami na ich rzecz

materiałów zbrojeniowych. Obie te grupy wydają na zbrojenia prawie tyle samo w stosunku procentowym z swojego dochodu narodowego co i państwa wysoce uprzemysłowane.

Do rozwoju handlu bronią przyczyniają się oczywiście konflikty zbrojne, jak niedawne w południowo-wschodniej Azji czy też na Środkowym Wschodzie. Zainteresowane kraje chcą posiadać najbardziej nowoczesne broń i stąd czynią stałe zakupy.

Są też państwa zainteresowane utrzymaniem stałego bezpieczeństwa, jak nasi aliansi z NATO czy też z obszarów Pacyfiku, którzy kupują amerykańską broń. Poza krajami Europy Zachodniej chodzi tu o Izrael, Koreę Poł., Jordan, Filipiny i Syjam. Opracowanie Departamentu Stanu zwraca uwagę, że od zakończenia ostatniej wojny światowej podejmowane były różne inicjatywy na rzecz międzynarodowej kontroli broni konwencjonalnych, ale jeszcze nie doszło do uzgodnienia jakie rodzaje kontroli mogłaby przyjąć, a nawet nie istnieje zgodne przekonanie o potrzebie kontroli broni. Trzeba bowiem brać pod uwagę ideologiczne i polityczne przeciwieństwa, jakie istnieją w świecie, a do tego handel bronią jest coraz większym czynnikiem w gospodarce krajów produkujących broń, jest po prostu dobrym interesem. To też handel międzynarodowy bronią jest zjawiskiem istniejącym w świecie rzeczywistości, chociaż potencjalnie zawiera poważne niebezpieczeństwa dla pokoju.

O Walkę Ze Zbrodnią

Ujawniony przez FBI wzrost zbrodniczości w kraju o 18 procent w okresie pierwszego kwartału tego roku jest nowym dowodem, że zagadnienie walki ze zbrodnią musi stać się pierwszoplanowe dla wszystkich agencji i władz bezpieczeństwa, na szczeblu federalnym, stanowym i lokalnym. Ale FBI słusznie wskazuje, jak to wynika z wystąpienia dyrektora Clarence M. Kelley, że w walce ze zbrodniami nie może zabraknąć współdziałania społeczeństwa.

Dyr. Kelly powiedział, że powstrzymanie wzrostu zbrodniczości, a nawet jego zmniejszenie może nastąpić tylko wówczas, "kiedy obywateli będą czynnie włączyć się w akcje przeciw zbrodniom". Napewno to stwierdzenie jest trafne, ale kłopot polega na tym, że obywatele, nawet będąc świadkami aktów przestępczych czy zbrodniczych, są skłonni do przysłowiowego umywania rąk. Nie chcą współdziałać w śledztwach, nie chcą stawać w sądach w roli świadków, nie chcą po prostu mieć nie do czynienia z wypadkami przestępstw i zbrodni, bo sami przecież nie są ofiarami. Ale napewno to nastawienie uległoby zasadniczej zmianie, gdyby właśnie ci obojętni i antyspołeczni nastawieni ludzie stali się ofiarami. Można sobie wyobrazić, jakie "święte oburzenie"

demonstrowaliby wobec tych, którzy właśnie zajmowaliby wobec nich postawę złośliwości.

Dyr. FBI Kelly zaplanował i przeprowadza obecnie w kilku ośrodkach miejsc specjalne programy, mające służyć współpracy obywateli z czynnikami władz bezpieczeństwa w akcjach zapobiegania przestępstwom i zbrodniom. Czynnikiem bowiem obywateli jest ważnym czynnikiem w zapobieganiu przestępczością, a interes społeczny właśnie wymaga, aby obywatele wyzwolili się z postawy bierności oraz aby zrozumieli, że współdziałanie z władzami bezpieczeństwa leży w ich własnym interesie na chwilę obecną i na przyszłość.

To i Owo

Uczni, badający gniazdo żółty, doszli do wniosku, że jest ono cudem architektury i fenomenem pomysłowości... Ściany gniazda składają się z 2400 końskich włosów, 200 korzeni perzu, większej ilości liści, łodyg i nasion koniczy, 35 gramów wełny owczej, 50 cm przędzy, resztek materiałów itp. Ile lotów musiał poczynić ptak-majster, aby to wszystko, obliczyć nie sposób.

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji

Odwił w Moskiewskich Oczach

NOWY DZIENNIK — Namigające ostrzeżenia rosyjskie laureata Nobla, Aleksandra Sołżenicyna przed niebezpieczeństwami tzw. odwił, zbliżają do niego, ale jako szczere zapewne, ale politycznie naiwne sformułowania literackie, czy nawet mistyczno-poetyckie.

Wielu jednak poważnych publicystów i komentatorów, obserwujących pilnie wydarzenia na Kremlu i wypowiadzi jego przywódców, jak też moskiewskiej prasy, dochodzi do podobnych wniosków, choć wyrażonych, oczywiście, w mniej egzaltowanej — co zarzuca się Sołżenicynowi — formie.

Podkreślają oni przede wszystkim, że odbywająca się obecnie tzw. konferencja bezpieczeństwa i współpracy Europy nie tylko wyszła z inicjatywy Kremla, który domagał się jej zwołania już od 1966 roku, ale że pierwotnym celem Moskwy było (o czym się zapomina) wykluczenie z niej mocarstwa "nieuropejskich Stanów Zjednoczonych, jako go". Nie ulega wątpliwości, że Kreml wówczas dążył do wbić kłina między Stany Zjednoczone, a ich zachodnioeuropejskich sojuszników. Później jednak rząd sowiecki zgodził się na udział amerykański w takiej konferencji, po prostu dlatego, że zdał sobie sprawę, iż nigdy do niej nie dojdzie bez zgody Waszyngtonu.

Nie oznacza to jednak w żadnym wypadku, aby Moskwa zrezygnowała ze swych pierwotnych zamiarów. Znamienny jest pod tym względem niedawny artykuł, ogłoszony w sowieckim piśmie USA, poświęconym "studium amerykańskim". Przepowiada on niedługożącą całą serię starć i konfliktów między Stanami Zjednoczonymi a zachodnią Europą — do czego przyczyniać się będzie, po prostu, w swym niedawnym przemówieniu Leonid Breżniew, wspominając tajemniczo o "nowych horyzontach" konferencji bezpieczeństwa europejskiego w świetle ostatnich wydarzeń.

Jak zaś ocenia te wypadki Kreml, wynikać się zdaje ze wspomnianego artykułu USA. Stwierdza on więc, że wprawdzie tak oczywiste dotąd "starcia" między Stanami Zjednoczonymi a państwami zachodniej Europy stały się ostatnio "mniej wyraźne", ale zapew-

nia, że jest to jedynie "taktyczny kompromis", swego rodzaju rozejm i to "bardzo kruchy", ponieważ maskuje jedynie "szerokie i wysoce wybuchowe dziedziny wzajemnych nagromadzonych przeciwieństw". Omawiając w dalszym ciągu te "przeciwieństwa natury" autor artykułu podkreśla, że sprzeczności interesów amerykańskich i zachodnioeuropejskich "stają się szczególnie widoczne w czasie odwiłu". Jak to komentuje sarkastycznie jeden z publicystów, jest to "raczej dyskretny sposób stwierdzenia, że jednym z najbardziej pożądanych z sowieckiego punktu widzenia, skutków odwiłu, jest wytworzenie na Zachodzie poczucia bezpieczeństwa, które zezwala tamtejszym państwom na kłócenie się między sobą, zamiast kłócić się ze Związkiem Sowieckim".

Niemniej, moskiewski autor dochodzi do przekonania, że te sprzeczności interesów na Zasił w miarę wzrostu potęgi chodzie przybierać będą na gospodarczej zachodniej Europie i doprowadzają do "ostrzejszych jeszcze starć w najbliższej przyszłości" co jest bardziej naturalne niż obecny "tymczasowy" kompromis. Każdy bowiem nowy kryzys czy wstrząs w sytuacji międzynarodowej łatwo podważyć może same podstawy tego kompromisu i wyjawiać sprzeczności interesów, istniejące między dwoma rywalizującymi ze sobą ośrodkami imperializmu.

Zapewne tego rodzaju sołżenicowskie oceny sytuacji bywają często bardziej wyrażone "pobórnych (czy raczej nie-pobórnych) życzeń", niż wynikiem obiektywnej analizy sytuacji. Świadczyć o tym zdają się jednak przynajmniej, że Moskwa nie wyzwała się swych pierwotnych kalkulacji, gdy natarczywie forsowała koncepcję konferencji "bezpieczeństwa Europy" i że nadal zmierza będzie, przy pierwszej nadarżającej się sposobności, do wbić kłina między zachodnią Europą a Stany Zjednoczone. Na razie, odwił i sama konferencja w Helsinkach służyć ma jej dla uspienia czujności Zachodu przed wytwarzaniem fałszywego poczucia bezpieczeństwa, przy którym sojusznicy "łatwiej się ze sobą pokłócą", na skutek sprzeczności ich interesów.

Pakt Panamski

DAILY NEWS — Prezydent Ford wydaje się hamować nieco rokowania nad nowym traktatem w sprawie Kanału Panamskiego, podczas gdy sekretarz Stanu Kissinger zapewnia Panamę — że zmierza do "ostatecznego i sprawiedliwego rozwiązania". Wielcy eksperci i błyskawiczni analitycy twierdzą, że Ford nie chce podrażniać kongresowych konserwatystów. Ale nie tylko "uporczywi superpatryci" chcą kontynuacji amerykańskiej własności Kanału Panamskiego.

Wedle ankiety przeprowadzonej przez Opinion Re-

search Corporation w Princeton, społeczeństwo (republikanie, demokraci, "niezależni") większością głosów jak pięć do jednego popiera takie stanowisko. Przeszło połowa interpelowanych uważa — że panamska własność i kontrola nad Kanałem byłaby szkodliwa dla naszego bezpieczeństwa państwowego i gospodarki krajowej.

Ford ma więc silną pozycję, zwalniając tempo rokowań panamskich. Zadane rozwiązanie nie może być sprawiedliwe, ani ostateczne — jeżeli nie uzgodnią należycie interesów amerykańskich.

Chińskie Ambicje

GWIAZDA POLARNA — Starzejący się przywódcy chińscy bardzo pragną nawiązać formalne stosunki dyplomatyczne ze Stanami Zjednoczonymi i rozwiązać problem tajwański, zanim zejdą z tego świata. Przedstawiciel byłego prezydenta Nixona zapewnił podobnie o b. szefa misji łączącej kiedys (chodzi o prawdziwego USA w Chinach, ambasadora Bruce'a), że Nixon zamierza rozpocząć negocjacje w okresie drugiej kadencji w Białym Domu, co umożliwiłoby mu wymianę ambasadorów z Pekinem jeszcze przed końcem prezydentury.

Do wniosku, że jego następca uczyni to samo, skłoniło Chińczyków oświadczenie Geralda Forda po złożeniu przysięgi, w którym nowy prezydent stwierdził, że będzie kontynuował politykę swego poprzednika wobec Chin. Pekin zadowolony z tego, że Ford zajął się drażliwą sprawą tajwańską i rozpoczął rozmowy na temat wygaśnięcia chińsko-amerykańskiego układu obronnego w roku 1954 (tzn. z Tajwanem). Po anulowaniu zobowiązań amerykańskich wypływających z tego układu nastąpiłoby natychmiastowe wycofanie się amerykańskich sił zbrojnych, stacjonujących obecnie na Taiwa-

nie. Przywódcy chińscy już od dawna dawali do zrozumienia, że nie mają żadnych agresywnych zamiarów wobec Tajwanu i że pozwolą 86-letniemu przywódcy nacjonalistów Czang-Kaj-szekowi umrzeć spokojnie w łóżku. Istotnie, oczekuje się, że przejęcie wyspy — jeśli to w ogóle kiedykolwiek nastąpi — będzie realizowane stopniowo, a Tajwańczykom pozwoli się — ze względów ekonomicznych, jeśli nie innych — na autonomiczne rządy przez pewien ograniczony czas. Tajwan ustanowił cenę powiązania handlowego z Japonią, których Pekin nie chce zaskakiwać.

Chińczycy, którzy czasami są zaskakująco naiwni w swych ocenach życia politycznego w innych krajach, nie przywiązują wielkiego znaczenia do problemów prez. Forda z protajwańskimi przyjaciółmi w Kongresie Stanów Zjednoczonych. W punkcie szczytowym kryzysu Watergate wyszła na jaw ignorancja Chińczyków — przywódcy chińscy twierdzili, że nie mogą zrozumieć, co w tym wszystkim chodzi. Według nich prez. Ford powinien po prostu zakazać amerykańskiej prasie, radiu i telewizji poruszenia tego tematu.

Od Indeksu Do Emerytury

"Za moich czasów studentów, w latach pięćdziesiątych — powiada w POLITYCE (27) Andrzej Krzysztof Wróblewski — młodzieży robotniczo-chłopskiej było na uniwersytetach o wiele więcej, niż dzisiaj, chociaż nikomu nie śniło się o żadnych punktach. Ale od tamtej pory wiele się zmieniło, dziś mamy nie tylko inne poglądy, ale także inną strukturę społeczną, po prostu więcej inteligencji, a więc i więcej inteligentnych dzieci. Gdyby ich klasyfikować nie według zawodu rodziców, a dziadków, skład społeczny studentów byłby o wiele lepszy".

Dość do składu lepszego, czyli robotniczo-chłopskiego dąży się dlatego, że — zdaniem pewnych obserwatorów — skład taki gwarantuje pilność w nauce. Bo jeśli chodzi o umiejętności czy talenty, to te są we wszystkich warstwach społecznych rozłożone mniej więcej po równo. Oczywiście — gorsza prowincjonalna szkoła, a także pewne zagubienie młodzieży wiejskiej w nowych miejskich warunkach robi swoje, ale po roku, po dwu latach różnice w zachowaniu i w poziomie wiedzy, szczególnie wiedzy ścisłej, wyrównują się, pozostają zaś, u tych ze wsi, wrodzone dyspozycje psychiczne, które zapewniają osiągnięcie celów wytyczonych u samego początku drogi. A o to chodzi: "Kraj stoi przed kolejnym wysokim progiem, który pokonać musi siłami uniwersyteckimi".

Tymczasem Jerzy Surdykowski w ŻYCIU LITERACKIM (27) powiada, że "nad uczelniami krąży widmo nadprodukcji. Im więcej uczelni, im więcej absolwentów, tym częściej słychać o nadmiarze (...). A jednocześnie gospodarz, jak wielkim głosem woła o ludzi z dyplomami. Wołanie owo, choć głośne i oficjalne, nie jest w stanie zagłuszyć skrzeczenia tzw. rzeczywistości obiektywnej (...). Na porządku dziennym jest fakt, iż inżynierowie jednej specjalności muszą pracować w innej, a i tak większość dnia zajmuje im przekładanie pałeczek. Najczęściej mowa o inżynierach, bo stanowią oni 66 proc. Polaków z dyplomami i 36 proc. Polaków z indeksami".

Nasze uczelnie — czytamy w artykule — pięknie rozwinęły się w okresie 30-lecia: od 55,5 tys. studentów w r. 1945. 46 do około 400 tys. obecnie. Mimo to pod względem ilości studentów, na 10 tys. mieszkańców zajmujemy w świecie 14 miejsce. W Stanach Zjednoczonych studiuje 35 proc. ludzi w wieku od 18 do 35 lat, u nas zaledwie 5 proc. Problem jest złożony o tyle, że wyższe uczelnie w Stanach są bardzo jakościowo niejednolite, u nas zaś de facto dyplomy Politechniki Warszawskiej i Świętokrzyskiej zapewniają posiadaczowi te same uprawnienia. Ponadto u nas uczelnie łatwiej skończyć. W Stanach odesiew dochodzi do 50 proc., w Anglii na uniwersytecie londyńskim do 65 na- wet, u nas zaś nie zalicza roku najwyższe 20 proc. studentów, zaś skreślanych bywa mniej niż 10 proc. Cechą specyficzną naszego szkolnictwa wyższego jest też "odchYLENIE inżynierskie": na 10 tys. mieszkańców mamy 196 inżynierów (USA — 58, RFN — 40), co stawia nas na trzecim miejscu w świecie po ZSRR i Bułgarii. Gorzej jest jednak z pomysłami do opatentowania. Na jeden zgłoszony w ciągu

roku pomysł przypada u nas aż 50 pracownikom naukowo-badawczym, podczas gdy we Francji niecałe 6. A więc z tą jakością wykształcenia jakości nie tego.

Nasze szkolnictwo wyższe (szczególnie politechniczne i ekonomiczne) rozwijało się po wojnie pod presją ogromnych potrzeb gospodarki narodowej i dlatego było nastawione przede wszystkim na rozwój ilościowy. W miarę upływu lat okazało się jednak, że posiadanie dyplomu i posiadanie wiedzy, to dwie różne sprawy, na które w obecnej fazie rozwoju winno się zwrócić szczególną uwagę. Surdykowski w artykule sygnalizuje kilka problemów: rekrutacji na studia wyższe ich rozwoju i organizacji poprzez tworzenie filii uniwersyteckich oraz terenowych punktów konsultacyjnych, w konkluzji zaś stawia pytania: "Czy studia mamy traktować i instrumentalnie czy jako wartość samą w sobie? A więc czy mają one zapobiegać kadrowej zapotrzebowaniu gospodarki, czy równie w znacznym stopniu zapobiegając ludzką potrzebę wiedzy?" I odpowiada: "W teorii skłonni jesteśmy uznać drugi punkt widzenia, praktyka jednak wskazuje, że realizujemy prawie wyłącznie pierwszy". A dalej: "Egalitaryzm szansa jest pięknym i dalekim jeszcze od realizacji celem społecznym. Ale talent, siła woli, prężność, liczne inne walory charakteru i umysłu rozdzielone są nierówno. Dlatego istnieć musi na studiach i w studiach mocna konkurencja i mocna selekcja (...). Dostan do akademickiej wiedzy powini być otwierani każdemu, kto jest zdolny do jej przyjęcia i zrozumienia. Dlatego do uprawnień zawodowych powinni mieć tylko ci, którzy w sprawiedliwej konkurencji z innymi wykazali swą przewagę i spełnią najwyższe wymagania".

Tymczasem Jerzy Lovell w tym samym numerze ŻYCIA LITERACKIEGO ukazuje drugą stronę medalu: jak rzecz wygląda w oczach starszych części "smutnych pięćdziesięciolatków", którzy muszą ustąpić miejsca własnym ambitnym i właśnie uczącym młodym kolegom. Publicysta śledzi niewesołe losy pięćdziesięciolatków: najczystsze choroby — przypominają — to nacynia wieńcowa, cukrzyca, przewód pokarmowy i nadciśnienie. U podłoża tego stanu leżą napięcia nerwowe, ciągłe stresy i nieodmiennie niehigieniczny tryb życia. "Zdzierali zdrowie w pracy i odpowiedzialności ponad ponad wytrzymałość w aparacie politycznym i gospodarczym" — powiada Lovell — na budowach i w fabrykach, w dramatycznym okresie przemian rewolucyjnych Awansowali nie przygotowaniu — powiada Lovell — większość z czasem dokształcała się łącząc morderczą pracę z morderczą nauką".

Ale tamten model odchodzi w przeszłość. Nowe mechanizmy społeczne i gospodarcze — zdaniem Lovella — premiuje ludzi dynamicznych, wysoko sprawnych, wykształconych. Pięćdziesięciolatkowie czują się zagrożeni. Lovell analizuje ten fakt jako zjawisko społeczne niebagatelne. Pierwszy w historii powojennej dochodzi do pokolenia, w którym "zmiany warty" na tak wielką skalę.

Tygodnik Powszechny

Jak Się Zmienił Układ Granic Polski

Wskutek utracenia naszych ziem wschodnich, którego włączenie ziem Odzyskanych na zachodzie i północy nie wyrównało, powierzchnia Polski zmniejszyła się o 20%, bo z 389,700 do 312,677 km², o tyle granice Polski (3,538 km) są aż o 37% krótsze od przedwojennych granic Polski, których długość wynosiła 5,529 kilometrów.

Jeszcze bardziej, bo aż o 44%, skróciły się granice lądowe (z 5,389 do zaledwie 3,014 km), bo granica morska wydłużyła się ze 140 do 524 km i stanowi już 14% całości granic, gdy przed wojną stanowiła zaledwie 2.5%.

Odpadły wspólne granice z Litwą, Łotwą, Rumunią i Gdańskiem (w sumie 1,081 km) oraz — od 1938 roku — z Węgrami.

Granica polsko-sowiecka skróciła się nieznacznie, mianowicie z 1,412 do 1,244 km, ale obejmuje PRL także od

północy, natomiast granice polsko-niemieckie (z NRD) skróciła się o trzy czwarte, bo z 1,912 km do zaledwie 460 km, nie mówiąc już o tym, że po ujawnieniu Czechosłowacji w marcu 1939 miała 2,638 km i Polskę także od południa oskrzydlała.

Prócz granicy morskiej wydłużyła się jedynie granica z Czechosłowacją i to znacznie, bo z 984 do 1,310 km. Granica ta jest obecnie najdłuższą granicą PRL, a ongiś najdłuższą granicą polsko-niemiecką stała się najkrótszą.

Te radykalne zmiany w długości i podziale granic są tylko na pozór korzystne. Są związane z bolesną utratą naszych ziem wschodnich i bezpośredniego sąsiedztwa z przysięganymi krajami, oraz pogłębiają zależność PRL od Moskwy przez sąsiedowanie z tak samo ujarzdzanymi przez nią krajami na zachodzie i południu. (Kage)

Hej, Wyleć Raba Przepiórko!

W całorocznej pracy rolnika nie ma dnia szczęśliwszego niż ten, gdy po wielu trudach i niepokojach zbierze szczęśliwie plony i zwiezie je do stodoły. I wtedy wprawdzie nie jest całkiem wolny od obaw, martwi się już bowiem o... przyszłe zbiory. Niegdyś wyrażało się to w tym, że rolnik pozostawiał na polu "przepiórkę" — garść nie żętego zboża. U góry kłosa wiązano, na ziemi zaś na płaskim kamieniu kładziono kawałek chleba i szczyptę soli.

Tak czyniono od niepamiętnych czasów na całym Podlasiu i Mazowszu. Wspomina o tym Zygmunt Głogier. W czasie przeszłym pisze o "przepiórce" Stanisław Dworakowski. A co miała znaczyć ta garść zboża pozostawiona na polu?

Rolnicy współcześni Głogierowi wyjaśniali, że to dar przepiórki — szarego ptaszka, który wiernie towarzyszy rolnikowi w jego pracach. Wiosną przepiórka woła "pójdźcie pleć!", latem w jej śpiewie rolnicy słyszą "pójdźcie żąć!", a gdy pole opustoszeje, przepiórka wykrzykuje: "nie ma nic nie! nie ma nic!". Aby więc jej nie było smutno, aby miała gdzie się schronić w zimową zawiej, każdy rolnik pozostawiał jej garstkę zboża.

A tak naprawdę zwyczaj pozostawiania nie żętej kępki sięgał czasów pogańskich i był darem składanym matce-ziemi bez względu na to, jak się w wierzeniach tego czy innego ludu nazywała. Symboliczna garścią zboża chciano niejako przebłagać matkę-ziemię za to, że żęto jej dary i zaskarbić sobie jej przychylność na rok przyszły. Kawaleczek chleba i szczypta soli — to pozostałość dawnych darów składanych bogom urodzaju. Chodziło też być może o to, by w ten sposób pokazać, że coś tam jeszcze pozostało w komorze z zeszłorocznych zbiorów.

Ustawienie "przepiórki" było niejako hasłem do rozpoczęcia właściwych uroczystości dożynkowych. Zygmunt Głogier, etnolog i historyk, świetny znawca zwyczajów podlaskich — jako, że sam się w tych stronach urodził i mieszkał — tak je opisuje:

"Przed wieczerem w okolicach nadnarwiańskich, w dniu dożynkowym (zwykle w sobotę) dziewczęta przystępują do wicia wienca, śpiewając:

Hej wyleć, wyleć przepiórko
Bo już nie wyjdziem w to czyste półko
Plon niesiem, plon!
Hej wyleć, wyleć raby sokole
Bo już nie przyjdziem w to czyste pole
Plon niesiem, plon!

Wieniec uwity wkładają na głowę dziewczki, która przez całe żniwa przodowała żniwiarzom, czyli stała, tj. żęła na pierwszym zagonie i najlepiej, a stąd zowie się przodownicą, postatnicą lub sternicą".

Stanisław Dworakowski, który badał ludowe obyczaje nadnarwiańskie w wiele lat po Głogierze, wywodzi słowo "postatnica" od "postaci", tj. postaci pola. Wyjaśnia, że "postatnica" pierwszą zaczynała żniwa, tj. "zażywała", oczywiście sierpem. Było to zaszczytne wyróżnienie, ale i zobowiązujące: "Postatnica" musiała być świetną żniwarką; nie mogła ona pozwolić, by ją ktoś prześcignął, ale też nie miała prawa zbytnio się spieszyć, bo w przeciwnym razie narażała się innym żniwiarzom. Pracowała przecież na pańskim. Wszystkim zależało, by pracę wykonać, ale chodziło też o to, by się zbyt nie zmęczyć, bo na żniwie czekał jeszcze własny zagon. Gdy się więc przodownica zbytnio wyśorowała, powstrzymywała ją pieśń:

Ej, pofolguj, postatnico, pofolguj,
obejrzyj się na mój zagon,
nie morduj!

Postatnica niekiedy rzeczywiście "folgowała", a czasem odcinała się spóźnialskim:

Postatnica — grzeczna dama, folguje
a ta z tyłu skrobidupa morduje.

Przy czym słowo "mordować" oznaczało oczywiście tyle co "pyskować", "gębować".

Po zakończonych żniwach znikały antagonizmy. Przodownicę strojono w wieniec.

"Z nią to — pisze Zygmunt Głogier — o zachodzie słońca cała gromada, śpiewając pieśń dożynkową, rusza wolnym krokiem do domu gospodarza. W długiej tej pieśni słyszymy:

Plon niesiemy, plon
W jęgościom dom.
Bodaj zdrowo plonowała
Po sto kory kopa dała,
Plon niesiemy, plon!
Otwieraj panie, szeroko wrota,
Niesiem ci wieniec z szczerzego złota.
Zascielaj, panie, stoły i ławy,
Idzie do ciebie gość niebawem,
Plon niesiem, plon!

We wrotach zaznający parobcy oblewali wieniec na głowie przodownicy wodą, "zeby w roku następnym nie było suszy". Żniwiarzom, oczekującym z rodziną przed progiem domu, przyjmuje wieniec i zawiesza go w sieni na kołku. Następują podarki, przemowy, poczęstunki, muzyka i tańce przed domem gospodarza. W uczcie i zabawie bierze udział zawsze cała gromada ze starcami i dziećmi. Pierwszy kieliszek przepija gospodarz do najstarszego z kmieci i idzie w taniec polski z przodownicą, a jejmość z onym kmieciem".

To bratanie się szlachty z chłopami nie było zapewne tak powszechne, jakby wynikało z powyższego opisu. Takie dożynki widywał być może Głogier w Żelazowie — u swego ojca, który był człowiekiem postępowym, co udowodnił uwalniając chłopów z pańszczyzny na wiele lat przed oficjalnym dekretem carskim.

Już za czasów Zygmunta Głogiera dożynkowe święto zaczynało widocznie wychodzić ze zwyczaju, bo w swoim opisie używa on często czasu przeszłego.

Zniknęły dawne podziały na "kmiołków" i "ziemian", uległo zapomnieniu wiele słów — takich jak "postatnica", "okreżne", "ekonom"; przeszedł do etnograficznych zbiorów sierp, bez którego niegdyś nie wyobrażano sobie żniw. Przekształcił się w dawną tradycję to co najpiękniejsze: obyczaje, pieśni, radość z odniesionego sukcesu, o który tak trudno, gdy ma się do czynienia z siłami przyrody. Pozostały też nieśmiertelne strofy poetyckie. Jak ta chociażby z wiersza Wespazjane Krocowskiego cytowana przez Zygmunta Głogera w zakończeniu opisu dożynkowych zwyczajów:

Niwo, ma niwo! skibo ziemi plennej,
Ty co raz wieniec żyni, także pszenny
Spokojnie na mej, gdy potężysz głowie
Za fraszkę wasze korony, królowie!
G.B.

Cyprian Norwid

Czasy

— Czasy skończone! — historii już nie ma, Tworzenie tylko w bezzbrzeżnej otchłani. Wiwat!... lecz czemuż to ogromne tema Ludzie kształtami ras napiętnowani, I usta mową zaprawne rozliczną, I serca głoszą w kraj ciekące styczność?

— O nie skończona dziejów jeszcze praca, Jak bryli w górę ciągnięciem ramieniem: Umknij — a już ci znów na piersi wraca — Przysiądź, a głowę zetrze ci brzemieniem...

I! nie skończona dziejów jeszcze praca, Nie przepalony jeszcze glob sumieniem...

Rzeszów w wyniku wojny i okupacji stracił przeszło 12 tys. mieszkańców, tj. 30 proc. całej ówczesnej ludności, a straty materialne miasta — zniszczenie prawie wszystkich zakładów przemysłowych, dziesiątki tysięcy domów mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej i urządzeń komunalnych — przeoczyły sumę 112 milionów przedwojennych złotych. Dziś już nie znać w mieście śladów wojny. Na zdjęciu: plac Zwycięstwa.

Halina Adameczyk

Dlaczego Dom Nazywa Się Domem?

Słownik języka polskiego podaje kilka znaczeń wyrazu dom. Termin ten oznacza między innymi: 1. "budynek mieszkalny", 2. "mieszkanie, pomieszczenie mieszkalne, miejsce stałego mieszkania, własny kąt". Dom w znaczeniu pierwszym może być: drewniany, murowany, parterowy, piętrowy, jednorodzinny...

A jaka była historia domu w jego historycznym rozwoju? Najdawniejszym mieszkaniem człowieka, jeśli to mieszkaniem nazwać można — był las, a w nim buda lub szałas z gałęzi. Jan Karłowicz, językoznawca i etnograf — sądzi, że po okresie przebywania w lasach i budach człowiek zaczął szukać przytuliska w naturalnych lub sztucznych jaskiniach, a także w dołach wykopanych w ziemi, czyli ziemiankach. Te ostatnie służyły początkowo koczującym ludziom jako schronienie czasowe. W Europie znaleziono bardzo wiele śladów ziemianek. Bywały one płytsze lub głębsze, niekiedy okryte, częściej czworoboczne, podłużne. Wyrzucane przy kopaniu ziemia stawała się ścianą wzniesioną nad powierzchnię i dała początek ścianie sztucznej.

Ziemianka zmusiała człowieka do wynalezienia dachu, którym był początkowo gałęzie i narzucony na nie mech, trawa lub liście. Wszyscy Słowianie na oznaczenie dachu używają w różnych postaciach wyrazu strzechy, a ten pochodzi od strzech (rozpostrzeć, rozposzczać). Strzechy oznacza zatem coś rozpostartego, nasłanego. Była to właśnie słoma, badyle, zioła, a przede wszystkim trzcina rozpostarta nad ziemianką i chatą pierwotną. W takim dachu znajdował się otwór, którym wychodził dym z ogniska, wychodziło zaś świeże powietrze. Karłowicz twierdzi, że zakopywanie ciał do ziemi (grzebanie) jest niczym innym, jak zabytkiem mieszkania w ziemiankach: zmarłemu dawano taki sam przytułek w ziemi, jaki go chronił za życia.

Dalszym etapem w "budownictwie mieszkaniowym" były okragłe chatki plecione z chrustu, obłożone wewnątrz i z zewnątrz gliną, pokryte stożkowym dachem słomianym lub trzcinowym. Liczne plemiona dzikich w Afryce, Ameryce i Australii do tej pory mieszkały w takich domkach. Były to lepianki.

Następny etap stanowiło przejście od budowy plecionej wylepianej gliną — do chaty czworobocznej z dachem na krokwiach, czyli drewnianych belkach, ułożonych w kształcie litery A i podtrzymujących pokrycie dachu. W chacie takiej nie było jeszcze okien, lecz tylko jeden lub dwa wąskie otwory w ścianie, zasuwane deską. Pośrodku płał ogień na kamieniach, a dym uchodził otworem w dachu. Taką chatę zwano dymną, niekiedy dymnikiem, a najczęściej kur-ną chatą, od dawnego rosyjskiego wyrazu kur, który oznaczał dym.

Termin chata pojawił się w Polsce w XVII wieku, chociaż nie podaje go jeszcze słownik Knapskiego. Wyraz ten był rzadko w użyciu, a oznaczał "prostą budowlę drewnianą". Jest to pożyteczna, którą przejęliśmy ze Wschodu za pośrednictwem języka rosyjskiego ze zmianą "k" na "ch": awestyjski wyraz kata "komora, spiżarnia", nowopirski kad "dom", któremu odpowiada wyraz staroperski kata, pochodzący od kan, khan, co oznacza "kopać".

Najstarszym znanym osiedlem prasłowiańskim na ziemiach polskich jest Biskupin. Osiedle to, zamieszkałe przez ludność stałą, pochodzi z V

wieku przed naszą erą. Gród budowano z drewna z użyciem gliny, trzciny i niewielkiej ilości kamienia. Domy były w nim drewniane, kryte strzechą, w przedsiönku i izbie miały podłogę z bierwion drewnianych, a trzon ogniska z kamieni polnych.

Drewno było przez wiele lat prawie wyłącznym materiałem budowlanym. Bardzo długo przetrwały także kurne chaty — przede wszystkim w budownictwie ludowym. Łukasz Golebiowski w dziełku "Domy i dwory", opartym na osobistych spostrzeżeniach z XVIII w., wspomina o ich istnieniu na Litwie i Ukrainie. Natomiast Oskar Kolberg opisując chatę sandomierską w dziele "Lud" (1860 r.) stwierdza: "Bardzo już rzadko utrzcć tu można kurne chaty, czyli dymne (bez komina) z zasuwanyim otworem z pułapu i u strzechy".

Wśród ludu rozpowszechnionym określeniem domu była nazwa chałupa, a stosowano ją głównie do domu mieszkalnego jednej tylko rodziny. Chałupę zwano także strzechą lub budą.

Wyraz chałupa wszedł w użycie u nas w XV w. i oznaczał "nędzną, prostą chłopską chatę". Podobne określenia występują w innych językach słowiańskich: w czeskim "chalupa", na Ukrainie "chalupa" itd. Etymologia jest niejasna. Za pożyteczną przemawiają inne pożyczone terminy z tego zakresu (por. chata, chyz, chyz, chyz, chyz) i nagle żródło wyrazu nie jest znane.

Od XV w. rozpowszechnił się także wyraz buda, pożyczony z języka niemieckiego (średniogórno-niemieckie boude "szalas, chata"). Podobną pożyczką jest termin budować (używany już od XIV wieku oraz budynek), który powiększył zasób polskiego słownictwa dopiero w XVII wieku.

Radykalny przełom w budownictwie ludowym nastąpił dopiero w wieku XIX. Do tej pory najczęstszą spotykało się domy jednolizbowe. Później zaczęto budować domy na "dwie strony", tj. ze ścianą w środku. Po jednej stronie była izba biała z komorą, czyli alkierzem, a po drugiej izba czarna, czyli dymna, zwana inaczej czeladnią, czeladnicą, kuchnią lub piekarnią. Dom "na dwie strony" stał się typowym dworem szlacheckim, taki pozostał od doby piastowskiej aż do wieku XIX i służył za wzór do budowania domów ogółowo szlacheckich. Świadczy o tym liczne opisy dworów ziemiańskich.

Dom — to wyraz indoeuropejski, najogólniejsza nazwa prasłowiańskiego, o czym świadczy przykład z innych języków (por. łacińskie domus, czeskie dum, rosyjskie dom, ukraińskie dim itp.).

Wyraz ten notują polskie źródła od XIV w. W dobie piastowskiej i jagiellońskiej dom miał znaczenie obecne: oznaczał mieszkanie ludzi w mieście i na wsi.

Szlachta drobniejsza i kmiecie mieszkali w chyzach, a chyzą czyli — jak w manuskryptach z XV wieku pisano — "chicz" składała się: z sieni, jednej izby z piecem i kuchnią oraz z alkierza czyli komnaty. Chyże kmiecia pokrywały dranicie lub słomiana strzechy. Domy i chyzę budowano z kłobów drewnianych. W miastach średniowiecznych domy były w zasadzie jednorodzinne. Parter zajmował sklep czy też warsztat i skład. Mieszkanie znajdowało się na piętrze i w razie potrzeby — gdy rodzina się powiększała — na wyższych piętrach.

Terminu chyzą w znaczeniu

"nędzna chata" używano już w XIV i XV w. Notuje go także Knapski w swym XVIII-wiecznym słowniku jako chyz, "chałupa, dom", dialektologiczne chyz, chyz, chyz, chyz, chyzna. Jest to prastara pożyczka prasłowiańska z germańskiego hus, niem. Haus "dom".

Od czasów panowania Kazimierza Wielkiego w większych miastach wznoszono budowle murowane, ale mniejsze pozostały drewniane aż do XIX wieku. "Polska murowana" ograniczała się jeszcze przez kilka stuleci do kościołów, zamków, obwarowań i znaczących zabudowań miejskich. Wiek XIX i XX przyniósł znaczne zmiany w budownictwie. Jednak dopiero czasy powojenne, gwałtowny rozwój miast i osiedli, związany uprzemysłowieniem kraju, pociągnął za sobą dynamiczny rozwój urbanizacji. Powstają nowe dzielnice, a jednocześnie pojawiają się nowe terminy na określenie domu, takie jak np.: blok, wysokościowiec, wieżowiec, bonin, deskowiec itd. Ale to odrębny rozdział w historii budownictwa.

Laureaci Akademii Francuskiej

We Francji istnieją dwa typy nagród literackich: nagrody jesienne, które przyznaje się na przełomie listopada i grudnia (są to nagrody za najlepsze książki roku) i nagrody wiosenne, które rozdaje się z nastaniem lata przeważnie honorując całokształt twórczości. Te "wiosenne nagrody", choć mniej się o nich pisze, są jednak ważnym elementem życia literackiego we Francji. Jurorzy tych nagród, to ludzie wybitni, którzy są dla sprawiedliwie. Najpoważniejsze z nagród wiosennych, to nagrody Akademii Francuskiej.

W tym roku suma nagród Akademii była bardzo wysoka, prawie dwukrotnie wyższa niż w roku ubiegłym — 581 tys. franków (w r. 1974 — 304 tys. franków). Wśród tegorocznych laureatów Akademii dwaj interesujący pisarze: Henri Queffelec i Gabriel Audisio. Obaj są laureatami Grand Prix — pierwszy w dziedzinie prozy, drugi — poezji.

Queffelec ma lat 65; pochodzi ze starej rodziny bretońskiej. Literaturę para się od lat trzydziestu. Napisał sporą ilość powieści, które cieszą się dużą poczytnością. Większość tych powieści związana jest z morzem i wybrzeżem. Opowiada o życiu rybaków, o kaprysach i gniewach oceanu. Sławia odwagę i siłę woli człowieka. Queffelec to, co pisze o morzu zna z własnych obserwacji. Przepłynął wiele mórz z marynarzami. Najgłośniejsza jego powieść — "Un royaume sur la mer" (Królestwo na morzu).

Gabriel Audisio ma lat 75. Pochodzi z Marsylii. Związany z tzw. szkołą algijską. Należał do niej Albert Camus, Mohammed Dib, Emmanuel Robles, Jules Roy, Rene-Jean Clot, Jean Pelegri. Audisio oprócz prozy poetyckiej i poematów lirycznych pisze także sztuki teatralne. Jest również tłumaczem z greckiego. Przekładał klasyczną tragedię. — Rozgłos zdobył jako autor "Rapsodiów", krótkich poematów opiewających potęgę miłości ziemskiej. Poeta wielkich wizji kosmicznych, uprawiający poezję wysoką, patetyczną, wyrażającą cierpienie człowieka, ale także wiarę w przyszłość świata, zaangażowany w swój czas aż do bólu.

Władysław Wiśniewski

Franciszek Bohomolec

Podobnie jak w naszych czasach, przed wiekami czasopisma odegrały ważną rolę w dziejach oświaty i literatury. Pierwsze polskie pismo periodyczne, powstało jeszcze za króla Jana Kazimierza, w roku 1661. Wtedy zaczął się ukazywać w Krakowie — Merkuryjusz ordynaryjny, dzieło wszystkiego świata w sobie zawierający dla informacji pospolitej. — Ale rozkwit czasopisma przypada dopiero na czasy stanisławowskie, kiedy to było ich ogółem w Polsce dziewięćdziesiąt, zaś w samej Warszawie blisko sześćdziesiąt. Za przykładem krajów zachodnich, wychodziły też w Polsce, tak zwane czasopisma moralne, których głównym celem było szerzenie w społeczeństwie cywilizacji w ogóle i walka z ciemnotą.

Na czele czasopism moralnych w owym czasie, kroczył — Monitor —, którego redaktorem był ksiądz T.J. Franciszek Bohomolec (1720-1784), autor wielu utworów literackich, a zwłaszcza komedii umoralniających. Wykształcony w Rzymie, stał się człowiekiem o wszechstronnej wiedzy, a przy tym był pełen zacności, o usposobieniu pogodnym.

Franciszek Bohomolec zasłużył się też swą działalnością w szkolnictwie, jako nauczyciel przekształcił sposób nauczania za przykładem Konarskiego; dbał o czystość mowy ojczystej, wypowiadał walke makaronizmowi. Bohomolec był nauczycielem nie tylko młodzieży, ale i dorosłych; dla nich to, wydał — Rymy wszystkie — Jana Kochanowskiego, oraz pisma dawnych historyków polskich: kronikę Marcina Bielskiego, kronikę Kromera oraz kronikę Strykowskię i inne dzieła historyczne.

Jako wydawca i redaktor — Monitora —, Bohomolec stał się sławny z krzewienia oświaty w duchu umiarkowanego postępu. Jego współpracownikami byli najzdolniejsi pisarze XVIII wieku, jak Stanisław Konarski, Ignacy Krasiński i inni. Z jednej strony stał — Monitor — na straży religii, moralności, rozumnego poszanowania przeszłości; ale z drugiej ganił lub ośmieszał wszystko, cokolwiek w przeszłości było złego, a więc prywatę, wyłączenie szlachecką, ucisk chłopów, przesady i zabobony, wstręt do poważnych ksiąg, i w ogóle ciemnotę.

Drogi Przewyciężenia Polskiego Prowincjonalizmu

(T.P.) — Racji dla swojego istnienia każdy naród szuka poprzez wypracowywanie treści, które stają się później niezbędne w życiu całej ludzkości. W ten sposób widzieli zadania narodu polskiego zarówno S. Brzozowski jak i W. Gombrowicz. Zestawienie tych dwóch twórców nie jest przypadkowe; — w podobny sposób charakteryzowali i oceniali oni społeczeństwa, w których żyli, lecz na dwóch, jakże odmiennych i charakterystycznych drogach szukali poprawy.

Obaj widzieli w Polakach parweniuszowski niedowład, który nie pozwalał wykorzystywać narodowych wartości w celu potwierdzenia własnej roli w życiu Europy i świata. Obu uderzyła bezpodstawa pretensjonalność polska wobec myśli Zachodu, uderzyła ich polska niedojrzałość.

Brzozowski próbuje odnaleźć genezę tego stanu rzeczy. Jego zdaniem, myśl opiera się zawsze na poziomie wytworzości w danym społeczeństwie. Ponieważ poziom ten nie był nigdy wysoki, więc wszelkie nowinki naukowe były zawsze cudzoziemskie, obce. My zawsze je akceptowaliśmy, ale nigdy nie byliśmy ich twórcami.

Tu leży źródło, specyfiki polskiej. Charakterystyczna jest dla Polaków niedouczoność, niedojrzałość, "letniość". O ile jednak Brzozowski widzi w niej źródło słabości, to Gombrowicz widzi źródło siły. W konsekwencji Brzozowski nakazuje narodowi być wyrazicielem myśli nowoczesnej. Dla Gombrowicza natomiast świeża jest owa "towarzyskość" polska. Zwraca on uwagę na zasadniczą różnicę momentów historycznych: tego, w którym żyjemy i w którym żył Brzozowski. Zdaniem Gombrowicza, w chwili obecnej nastąpił okres zafakowania intelektu — nie chodzi już o dociekanie sedna, ale o ukrycie swojej niewiedzy.

Dlatego jest on przeciwny doganianiu Zachodu, co uzasadnia w następujący sposób:

Również rozumne stanowisko zajął Bohomolec — Monitorze —, względem nowych prądów: wykorzystywał je do podjęcia reform politycznych i społecznych, upominał się o prawa dla mieszczan i wólcian, zachęcał do nauki, straszczał francuskie książki pedagogiczne, między innymi i dzieło Rousseau pod tytułem — Emil —, wykładał zasady sztuki, szerzył oświatę; ale równocześnie karcił zepsucie obyczajów i bezmyślne małpowanie francuszczyzny, ośmieszał złotą młodzież, fircyków i karciarzy, błagierów, mędrków i niedowiarów, — próżniaków i darmozjadów, nie darował i kobietom, zwłaszcza — żonom modnym —, wyszydzał ich wstręt do pracy, zamiłowanie do zabaw, strojów i plotek.

Bohomolec nie przeczył w — Monitorze —, ani jednej potrzeby społeczeństwa polskiego, nie pominął ani jednej wady — zatem też odegrał niezmiernie doniosłą rolę w cywilizowaniu narodu. O wszystkich sprawach społecznych pisał to poważnie, to żartobliwie, a zawsze przystępnie i interesująco, posługując się to rozprawką popularną, to satyrą lub powiastką, to niby dziennikiem, a czasem listem, który miał nadejść do redakcji, albo też opisem zmyślonej podróży cudzoziemca po Polsce.

Godny wspomnienia jest fakt, że jeszcze w roku 1752, Franciszek Bohomolec wydał pismo pod tytułem: — De lingua polonica colloquium — Rozmowa o języku polskim — nawiązując w nim do twórczości Jana Kochanowskiego i Samuela Twardowskiego, jako przedstawicieli czystego języka polskiego, i prostego, pełnego godności stylu.

Z komedii pisanych przez Bohomolca, zasługuje na uwagę — Wdowa — szczególnie w dwóch względów: — po pierwsze jest tutaj po raz pierwszy w literaturze polskiej, tak ulubiony później, w XIX stuleciu, — typ starego i wernego slugi; a po drugie jest to wdzęczny pomysł, który się wkrótce ukaże w — Sarmatyzmie — Zabłockiego i w — Powrocie poła — Niemcewicza, i będzie w tym wieku bardzo popularny zarówno w poezji, jak w powieści. Przykład mamy w — Panu Tadeuszu — Adama Mickiewicza i w — Listopadzie — Wacława Rzewuskiego.

po pierwsze formy myślenia i jego styl wykształcają się powoli, po drugie nie warto, po trzecie nadszedł wręcz moment, w którym polska "letniość" może stać się znaczącą. Trzeba tylko działać w takim kierunku, aby nasza niedojrzałość zyskała pewną wartość. Stać się to może nie na drodze pretensji — konieczny jest — arystokratyczny, swobodny gest. Gombrowicz pisze w "Dzienniku": "To musiałoby być zrobione szerzej, i bardziej po europejsku; i inteligentniej".

"Raj Utracony" W 1974 roku minęło 300 lat od śmierci wielkiego poety angielskiego Johna Milтона, twórcy słynnego poematu "Raj utracony". Ten wspaniały poemat epicki był już przekładany na język polski. W XVIII wieku przekładał go Przybylski, a potem ukazywały się często przekłady fragmentów poematu. Niedawno ukazał się w Warszawie, w serii "Biblioteka poezji i prozy" nowy przekład poematu, dokonany przez Macieja Słomczyńskiego. Sądząc z pierwszych recenzji, ukazujących się w kraju, przekład "jest bardzo udany i jest wierny oryginałowi, zarówno pod względem treści, jak i stylu".

Ze Sławnych Myśli Polskich

"Sądze, że u źródeł patriotyzmu leży znany powszechnie fakt psychologiczny: przywiązanie człowieka do jego własnego dzieła. W kulturze narodowej patriotą odnajduje częstokroć samego siebie, w jej piśmiennictwie swoje myśli, w jej sztuce swoje tęsknoty i marzenia, w całym jej sposobie ujmowania rzeczywistości — swoje przeżycia najgłębsze, nieraz za ledwie uświadomiane".

— Mieczysław Niedziałkowski "Teoria i praktyka socjalizmu", 1926

"Dwugłosem" nazywam dwie nowe publikacje sowieckie, wyrażające biegunowo odmienne poglądy na postawę Polaków i Armii Krajowej w ostatniej wojnie.

Wyczyni sowieckiego wywiadu zarówno na froncie, jak na głębokich tyłach przeciwnika, zawsze stanowiły wdziczny i intratny temat dla sowieckich autorów. Taki na przykład Julian Sjemionow, zięć głównego politruka rosyjskich literatów, Sergiusza Michajłowa, robi od lat kokosowe interesy na awanturach "majora Stierlitz", szpiega w sztabie Wehrmachtu, rosyjskiego odpowiednika "kapitana Kłosa". Po Moskwie na prawach kawału krąży złośliwa trawestacja: "Z głębi muszli kłozetowej świdrował go przenikliwym wzrokiem major Stierlitz".

Zresztą to powodzenie szpiegowskich powieści jest zrodzone przez chroniczny kryzys sowieckich "kryminałów", które ani rusz nie mogą wyjść z kręgu socrealistycznej powieści "środowiskowej" o dzielnych oficerach milicji. Nic dziwnego, że czytelnik przedkłada nad taki "kryminał" najfantastyczniejsze perypetie sowieckiego wywiadu i kontrwywiadu.

Uderza tylko fakt, iż nikt jakoś nie kwapił się pisać o frontowym kontrwywiadzie "Smiersz", który bierze swoją nazwę od skrótu hasła "Śmiert szpionom!". Zbyt wiele strachu, odrzy i nienawiści napędzała wszystkim krwawa działalność tych organów, podporządkowanych bezpośrednio samemu Stalinowi. Znalazł się jednak śmieć, który jął się tego szpetnego tematu i opublikował w styczniu 1968 roku w "Literaturnej Gazecie" fragmenty powieści pod tytułem "Kryptonim KAOB". Jej autor Włodzimierz Bogomołow, w 1941 r. wprost z ław szkolnej wyruszył na front, zupełnie jak 17-letni Bułat Okudźawa w swojej autobiograficznej powieści "Jeszcze pozyskać". Z tą tylko różnicą, że ukończył on wojnę nie jako szary kontuzjowany żołnierz, ale jako kapitan w szeregach potężnej organizacji "Smiersz". W 1957 roku debiutował opowiadaniem "Iwan", na podstawie którego reżyser Tarkowski nakręcił film "Dzieciństwo Iwana". Bogomołow napisał potem jeszcze kilka opowiadań, z których jedno — "Zosia" — również doczekało się ekranizacji. Jest to dziś ciekawa i mało prawdopodobna historia o pierwszej miłości między panienką z polskiego dworku na Podlasiu i kwaterującym tam lejtendantem Czerwonej Armii. Atmosfera polskich dworków, uroda polskich kobiet, manieiry i etyka przedstawicieli polskiej inteligencji, z którymi zdarzało mu się zetknąć, musiały go urzec i na zawsze utkwic w pamięci, w wszystkim bowiem co pisze, wraca do tych czasów i miejsc. Wydawało mu się opowiadania wiele razy, tłumaczono je i u nas w kraju, tylko nie było słyhać o zapowiadanej w 1968 roku powieści, w której miał on najdobitniej wyrazić swoje twórcze "ja". Z jakichś nieznanym nam przyczyn czynników partyjne zdecydowały, że powieść, której tematem jest "Smiersz", należy na czas nieokreślony — "zakonserwować".

Ale kiedy przed dwoma laty pewien Rosjanin, ukrywający się pod nazwiskiem Romanow, wydał w Londynie rewelację pod tytułem "Noce są tam najdłuższe", czyli "Smiersz widziany od wewnątrz" w przekładzie na angielski długoletniego więźnia Moskwy Geralda Broocke'a, kiedy Sołżenicyn w swoim "Archipelagu Gułag" wystawił drugorzędną potępienie smierszowskim dromozjadom, maruderom i oprawcom — w Moskwie postanowiono "zadziwać".

W październikowym (1974) numerze miesięcznika "Nowy Mir" miała się pojawić powieść Ilji Wergasowa, rehabilitująca dobre imię dyskryminowanych i znieważonych wygnanych ze swego kraju Tatarów krymskich. Ale ponieważ w Związku Sowieckim można tylko "de Tartaribus nil nisi male", więc władze zaważyły gniewem, skład gotowej do druku powieści rozrzucono, a głównego redaktora miesięcznika Kosołapowa zwolniono ze stanowiska. Na miejsce powieści o Tatarach nieoczekiwanie wskoczyła wykładająca na łamach... powieść Bogomołowa o akcji "Smiersz". Pod zmienionym tytułem: "W sierpniu czterdziestego roku..." wyraźnie nawiązującym do powieści Sołżenicyna "Sierpień czterdziestego", osiągnęła ona niebywały w Związku Sowieckim sukces. Ledwie zakończono publikację w miesięczniku, a już było gotowe wydanie książkowe.

Ignacy Szenfeld

Sowiecki Dwugłos o Sierpniu 1944 Roku

we. Jeszcze nie wyszła farba drukarska, a już w czołowych pismach z "Prawdą" i "Litieraturnej Gazetą" na czele ukazały się olbrzymie, na całą stronice recenzje, pełne superlatywów. Siergiej Smirnow, przewodniczący oddziału moskiewskiego Związku Pisarzy Sowieckich, przyrównał nieznane szereg Bogomołowa do Puszkina i Dostojewskiego... Awanturniczej powieści o "smierszowcach" nadano goście heroicznego eposu. Powieść Bogomołowa wybiła nie tylko haniebnie zaszarganą reputację "smierszowców", ale rehabilituje również całkowicie ich hersztą, przywracając Stalinowi blask genialności i nieomyślności.

Rzecz dzieje się w pierwszych dniach pamiętnego sierpnia 1944 roku. W Warszawie powstanie, o którym kiedyś Sołżenicyn napisze: "Podczas, gdy jedni Rosjanie zdradziecko drzemali nad Wisłą, obserwując przez lornety zagładę Warszawy, inni Rosjanie tłumili powstanie". Stalin szykuje się do ofensywy w Kurlandii i ściga potajemnie wojska z głębi Rosji, obawia się jednak radiostacji polowej, nadającej meldunki o ruchach jednostek Czerwonej Armii. Radiostacja działa przeważnie na terenie lasu Szyłowieckiego w okolicach Lidy, i jak wynika z odpisów autentycznych dokumentów operacyjnych gęsto wmontowanych w tekst powieści, "smierszowcy" początkowo podejrzewają, iż służą do utrzymania kontaktu między Armią Krajową i rządem polskim w Londynie. Są wszelkie dane ku temu, żeby przypuszczać, iż zamierzeniem autora było przedstawienie Armii Krajowej jako głównego czynnika zagrożenia dla strategicznych planów Stalina. We wspomnianych odpisach dokumentów wiele się też mówi o Narodowych Siłach Zbrojnych, o formacjach "Niepodległości" i o wileńskiej Delegaturze Rządu, Bogomołow pisze: "Jądro wymienionych nielegalnych formacji stanowiły polscy oficerowie i podoficerowie rezerwy, obszarncoburżazyjne elementy i częściciowo inteligencja...".

Najbardziej aktywną działalność terrorystyczną i dywersyjną wykazywał ugrupowanie "Wilka" (rejon puszczy Rudnickiej), "Krysia" (rejon miasta Wilna) i "Ragne-ra" w rejonie miasta Lidy".

Ale obok "band akowskich" (jak je po smierszowsku nazywa) — Bogomołow wspomina również o polskich kolejarzach rzekomo kolaborujących z hitlerowskim wywiadem. To w miarę rozwoju akcji wiąże działalność tajnej radiostacji z niemiecką agendą szpiegowską, umownie nazwaną "Niemen". Jej likwidację, pśującą krew Stalinowi, przedstawia jako bohaterki wyczyn oficerów "Smiersza", nasadzając wprost aureole na czerwone otoki ich czapek. Wnikliwy czytelnik zwróci jednak uwagę na zagmatwany wątek jednego ze szpiegów, Kazimierza Pawłowskiego, syna ziemianina z okolic Lidy, ilustruje on bowiem wyraźnie wahania autora w wyborze kogo zrobić "wrogiem numer 1" — polskie podziemie czy też niemiecką agendę. Jako swoiste curiosum można po-traktować fakt, wynikający z załączonych dokumentów, iż wśród czterdziestu najbardziej niebezpiecznych szpiegów i dywersantów niemieckich, tropionych listami gończymi "Smiersza" nie ma ani jednego Niemca czy też cudzoziemca. Sami "swoi" — Rosjanie, Ukraińcy, Białorusini.

Wracając do spraw polskich, należy odnotować, iż z wykazanych poprzednio o powiadaniach Bogomołowa okrucich sympati wobec Polaków, z admiracją polskich kobiet nie zostało w powieści, oprócz takich trywialności: "Przerzucono nas do Białegostoku. Cóż to za miasto! Centrum miasta wprawdzie rozwalone, ale co za kobiety! Z naszą Duńką można — raz-dwa i już ona gotowa. Z Polkami nie tak prosto. One wymagają zachodu, podejścia, karesów. Różne tam: 'padam do nożek szanowni pani', 'przepraszam pani, całuję rączki...' 'I jeszcze cały wagon galanterii... Inaczej — daleki trud. To nie tak, jak z naszą Duńką, którą wystarczy pogłaskać po sierści, a ona już rechoce z zadowolenia!..."

Jak już zaznaczyłem na wstępie, powieść "W sierpniu czterdziestego" czwartego... ogłoszono w Moskwie jako arcydzieło, niemal nowy "Cichy Don" i ani chybi doczeka się ona szybkiej ekranizacji. Będą ją też zapewne zalecać do przekładu na język polski. Ale śmiem wątpić, czy oprócz wydawnictwa "Książka i Wiedza" znajdzie się ktoś chętny, by podsunąć czytelnikowi polskiemu ten panegiryk na cześć Stalina i jego łapaczy, mających na sumieniu nieliczne rzesze zamordowanych i zakatowanych w łagrach naszych rodaków.

W powieści Bogomołowa próba rehabilitacji zaszarganej reputacji "Smiersza" spręża się z kalumniami na wyzwoleńca walkę zbrojną narodu polskiego.

Ale znalazł się także pisarz rosyjski, który nie wahał się spojrzeć innym okiem na wydarzenia sierpnia 1944 roku i dać im publicznie sprawiedliwą ocenę.

Moskiewskiego krytyka literackiego i publicystę Emila Kardina można śmiało określić jako "rogatą duszę". Już od pierwszych jego publikacji i od połowy lat pięćdziesiątych, jego artykuły w prasie literackiej ścigały gromy na głowę autora. Ale Kardina cieszy się poparciem wpływowego poety Aleksandra Twardowskiego, ówczesnego redaktora miesięcznika "Nowy Mir", niewiele sobie z tego robił. Szczyt oburzenia nastąpił w lutym 1966 roku po ogłoszeniu w tym miesięczniku obszernego szkicu pod tytułem "Legenda i fakty". Kardina z pasją zaatakował i obrócił w niwecz wiose głoszonej i mitów, opierając się na niezbitych faktach. Udowodnił wtedy, iż w listopadzie 1917 roku nie było żadnej obywatelskiej nowej ery salwy z krążownika "Aurora", a był jeden tylko sygnalizacyjny wystrzał ślęym pociskiem; przeciwstawił też wersję, iż zdobycie Berlina było wyłącznie zasługą "genialnego" Stalina, a gmach Reichstagu szturmowała zwycięsko garstka żołnierzy. Najwięcej wrzawy wywołała sprawa 38 legendarnych żołnierzy dywizji generała Panfilowa, którzy rzekomo walcząc do ostatka zagroźli drogę rwałym ku Moskwie czołgom niemieckim. Wszyscy zostali na modłę sowiecką kanonizowani, a ich ostatnie słowa przed śmiercią przeszły do historii. I oto, masz babo, płacek: Kardina udowadnia czarno na białym, iż cały ten bohaterki rapso-d o sowieckich Termopilach wymyślił sprytny korespondent wojenny, niejaki Kiriwki, z biogłosławieństwa głów nego zarządu politycznego Czerwonej Armii.

Lekceważąc wszelkie partyjne reprimendy Kardina, przynieszone do udziału w dyskusji "okrągłego stołu" w redakcji czasopisma "Problemy literatury" na temat wspomnień marszałków i generałów sowieckich, opisujących swój wkład do zwycięskiej wojny z Niemcami, uważał za stosowne przytoczyć słowa publicysty francuskiego Henri Rocheforta o wspomnieniach Emila Oliviera z XIX stulecia. "Olivier tak kłamie, jak gdyby wciąż jeszcze piastował godność prezesa rady ministrów".

Przeżycia okresu wojny wiąza Kardina z Polską. 3 sierpnia 1944 roku 140 dywizji syberyjskich, w której wojska zalegała Sanok i to miasto na całe życie zachował we wdzięcznej pamięci. Tak się bowiem złożyło, że już 4 sierpnia Niemcy nagłym natarciem czołgów Sanok odbili i utrzymali w swym ręku przez kilka dni. W miejscowym szpitalu pozostało 30 ciężko rannych żołnierzy i oficerów sowieckich. Polski personel, złożony z jednego lekarza, kilku pielęgniarek i siostr zakonnych, narażając swe życie, przechował i leczył ciężko rannych czerwonoarmistów. Niko-go Niemcom nie wydano, wszystkie pielęgniarki przebrano w polskie suknie i ukryto w sąsiednich domach.

Wydarzenia te latami frapowały Kardina, stawiając przed nim pytanie, czym kierowali się Polacy, ryzykując własnym życiem, by ratować żołnierzy armii, która tak wiele zła wyrządziła ich ojczyźnie. W poszukiwaniu odpowiedzi postanowił po dwudziestu latach wybrać się do Sanoka, odszukać osoby, które niedługo ratowały jego towarzyszy broni, porozmawiać z

nimi i wyjaśnić trudne do zrozumienia motywy.

Swoje wrażenie z tej podróży opisał w obszernym raporcie, zatytułowanym "Pamięć" i ogłoszonym w miesięczniku "Družba narodów" w numerach z października i listopada 1974 r.

W Sanoku dotarł do akuszarki, Marii Korneckiej, do pielęgniarki Salomei Zielińskiej, do sanitariuszy Adama Kozłowskiego i Stefana Marusiaka, uściślał z nimi szczegóły wydarzeń i dowiedział się, że nie przywiązują oni wielkiej wagi do swego czynu, nie uważają się za bohaterów, po prostu doglądali sowieckich żołnierzy ponieważ każdemu rannemu należy spieszyć z pomocą. Ich zdaniem, ryzykowali tylko doktor Marian Kilar i siostra zakonna Katarzyna, którzy zapewniali Niemców, że w szpitalu nie ma żadnych żołnierzy sowieckich.

Siostrę Katarzynę postanowił autor odwiedzić w klasztorze w Laszkach w powiecie jarosławskim. Jadąc samochodem wzdłuż Sanu na Przemysł wspominał rozmowę z pewnym lejtendantem — lotnikiem, którą prowadził w samochodzie drukarni polowej na tej samej drodze w sierpniu 1944 r. Lotnik ów wyskoczył z zestrzelonego samolotu pod Krakowem, gdzie polscy chłopcy go przechowali, leczli i pomogli przejść do partyzanckiego oddziału Armii Krajowej pod dowództwem "Wróbla" działającego w Rzeszowskim. Nie mógł się lejtendant Wasyli nadziwić, iż polski oficer, wierzący katolik, kawaler orderu Virtuti Militari za wojnę z bolszewikami w 1920 roku, człowiek sprawiedliwy choć surowy, powierzył jemu, komunistcie, dowództwo drużyny przy akcji wysadzenia w powietrze niemieckiego transportu.

Przepowiadał mu "Wróbel" ciężkie perypetie po powrocie do "Kraju Rad" i, by użyć czekającej go doli, przerycił go do oddziału Armii Ludowej. Teraz Wasyli uważał za swój obowiązek pomóc "Wróblowi" o czym Kardina tak pisze: "Wasyli dobrze wie, jak walczył 'Wróbel', uczyli oficer, hardy i odważny. Cóż z tego, iż wyznaje inną wiarę. To nie przeszkadzało mu w o-wować z Niemcami. Do oddziału często przyjeżdżał ksiądz, kapelan, odprawiał nabożeństwo, wygłaszał kazania, spowiadał partyzantów. "...w oddziale 'Wróbla' było trzech Rosjan. Właściwie dwóch, trzeci był Uzbek..."

I opowiadał jeszcze wówczas Wasyli Kardinowi, że w oddziale "Wróbla", gdy warunki na to pozwalały słuchano przez radio ostatnich wiadomości z Londynu, a czasami łapano Moskwę, żeby posłuchać muzyki. I pewnego razu złapano: "Pomniat psy-ata-mani, pomniat polskie pany konnarmiejskie naszej kliniki...". Kiedy zabrzmiła ta pieśń, opiewająca triumf kawalerskich szabel Budienego, zamilkli wszyscy w ziewie szałobowej i nikt nie odezwał się do Wasyli, z którym dzielono się chlebem i śmiercielnym niebezpieczeństwem.

Spieszmy wtedy Wasyli do Sanoka, żeby zawiadomić o śmierci swego przyjaciela Staska jego matkę, której mąż zginął z rąk Gestapo, żeby odebrać od "Wróbla" obiecaną odznaczenie bojowe i ostrzec swój akowski oddział przed nowym cychającym nań niebezpieczeństwem.

Z niekłamnym smutkiem pisze Kardina o splocie tragicznych sprzeczności, o krwawej bratobójczej walce, o widziar-nach przez niego w Polsce wspólnych grobach z datami śmierci: 1945, 1946, 1947... O wrażeniach, jakie wywarły na nim książki byłych akowców, o ich filmach, o słowach partyzanta akowskiego z powieści Tadeusza Konwickiego "Sen-nik współczesny": Nie wyobrażam sobie, iż kiedyś nastąpi "po wojnie..."

Rwą się wspomnienia Kardina, nakładają się wrażenia sprzed trzydziestu lat na dzisiejsze doświadczenia i na gorzką wiedzę książkową spłatając się w akt oskarżenia przeciwko swoim, narzucającym narodowi, młującemu wolność i walczącym o nią, nieuludkie warunki komunistycznego panowania.

Klasztor zakonnic w Laszkach i mieszczyca się w nim szpital dla nieuleczalnych psychicznie chorych, rozmowa z przełożoną i siostrą Katarzyną skłoniły autora do głębokich rozmyślań o budzącej

sile wiary, która każe ludziom kochać bliźnich bez względu na ich przynależność państwową, narodową, klasową i partyjną. Zakonnice nikogo nie agituja i nie starają się nawracać na swoją wiarę, a jednak, stwierdza Kardina, nie rzędną ich szeregów, poglądy ich urzekają bowiem swoją ludzkością, potwierdzoną życiem, oddanym cierpiącom. I tu autor przychodzi do przekonania, że ludzie o takich zasadach mogą osiągnąć najwyższe wewnętrzne zadowolenie.

Ramy moich uwag nie pozwolą opowiedzieć szczegółowo o tym, jak rosyjskiego literata oczarował Kazimierz nad Wisłą. Ani o jego rozmowie z redaktorem Jerzym Czyżewskim, który mówił mu o tym czym jest "duch polski", wykluczający zdradę narodową i kolaborację typu Quislinga. Opuszcze też rozmowę z profesorem Akademii Medycznej w Białymstoku Marianem Kilem, który wtedy podczas wojny najwięcej ryzykował w Sanoku, wypełniając tylko — jak mówi — "swoją obowiązek Polaka i lekarza". Ale chcę choć w paru słowach wspomnieć fascynację Kardina życiem i twórczością poety-powstańca Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i zaskakujące poczucie duchowej więzi jakiego Kardina doznał.

Przechodząc przez plac Teatralny w Warszawie, dostrzegł na rogu Senatorskiej tablicę pamiątkową ku czci poległego w tym miejscu Baczyńskiego z datą 4 sierpnia 1944. W tym samym pamiętnym dla niego dniu zginął w Sanoku wielu bliskich mu ludzi, a on sam cudem uniknął śmierci. Przed wyjazdem do Polski Kardina przejrzał antologię polskiej poezji współczesnej i zapamiętał słowa wiersza Baczyńskiego: "Zbyt trudno żywym do was wrócić". Wspominał je nad grobem pochowanych w Sanoku przyjaciół tego samego dnia — 4 sierpnia 1944 roku — w walczącej Warszawie.

Wnikając w życiorys poety, który był jego rówieśnikiem Emil Kardina dowiaduje się, że pseudonim Baczyńskiego zawródo w szkolnej peperowskiej organizacji "Spartak" i jak i w batalionie "Zoska" brzmiał: "Emil". W tej zbieżności imion i dat widzi mu się jakiś szczególny omen. Gęsto cytując diariusz powstańcy Zbigniewa Czajkowskiego, Kardina opisuje, jak swoim plutonem dowodził podchorąży "Emil", żołnierz Armii Krajowej, którą oficjalna historiografia sowiecka nie ważyła się określić jako "siły reakcyjne" i "bandy nacjonalistyczne" i pomawiać oszczerco o kolaborację z najeźdźcą. Nie duch przekory, ale wrodzone umiłowanie prawdy podykto-wało mu słowa holdu dla postawy Polaków w okresie najcięższych prób:

"Do Krzysztofa Kamila Baczyńskiego przyszedłem (Sanoka, od naszej 140-tej dywizji). Jemu zawdzięczam, iż tragiczny epizod sierpnia na południowo-wschodnim krańcu Polski sprzegł się w mojej świadomości z tragedią powstańczej Warszawy.

Czwarty sierpnia — szczyt powstania warszawskiego. Przewyższono niepowinno pierwsze dni, opano-wano ważne punkty oporu. Czwarty sierpnia — to przeddzień kontrataku Niemców, zmasowanego natarcia na Wolę i masakry 50 tysięcy warszawiaków..."

Zarówno w Sanoku, maleńkim polskim mieście, jak i w zalanej krwią stolicy wystąpiła w całym blasku wielkość ducha ludzkiego. W skromnym uczynku medyków z Sanoka. W wierszach i śmierci poety-powstańca".

Ale, że w intencji Kardina leżała nie tylko chęć oddania holdu bohaterstwu nieuległych i walczących, świadczy końcówka akordu reportażu.

Autor w drodze powrotnej z Warszawy do Moskwy wspomina pewną historię usłyszaną przed laty od starego kolejarza polskiego, a która zawsze odżywa w jego pamięci, ielektro przemierza tę trasę.

W noc na 22-go czerwca 1941, kiedy w lesie przy niemiecko-sowieckiej linii demarkacyjnej czołgi niemieckie przyjechały się już pod osłoną mroku do zaskakującego natarcia na zajmowany przez Rosjan Brześć nad Bugiem — na stację Terespol, pierwszą po niemieckiej stronie wto-czył się pociąg zdążający z Rosji do Niemiec. Pięć wagonów pasażerskich i nie kończący się sznur towarowych, nala-dowanych wszelkim dobrem. Polak-kolejarz ostukujący koła, był świadkiem, jak stojący w podziemiu budynku stacji dwaj oficerowie niemieccy, już w ekwipunku bojowym, spojrzeli na zegarki i roze-śmiali się szczerzoko.

Tak pisze Kardina o ufnosci

Strachy Czy Skarby w Lochach Bodzentyna?

Po Sandomierzu, Jarosławiu i innych starych miasteczkach dają o sobie znać teraz podziemne lochy również i w Bodzentynie w województwie kieleckim. Coraz częściej zapaada się tam chodniki i jezdnia, przy czym najczęściej zdarza się to w rejonie Górnego Rynku.

Bodzentyn założył w 1355 roku biskup krakowski Bod-

nymi obiektami w mieście. Na rok przyszły projektuje się szczegółowe zbadanie wszystkich podziemi bodzentynskich. W miarę możliwości niektóre z nich po odpowiednim umocnieniu będzie można udostępnić turystom jako niewątpliwą atrakcję. Jednakże większość podziemińskich korytarzy, piwnic i lochów trzeba będzie zasypać,

BODZENTYN — Ruiny zamku biskupiego z drugiej połowy XIV wieku.

gdyż tylko to zapewni bezpieczeństwo mieszkańcom Bodzentyna.

Na zdjeciu: fragment ruin biskupiego zamku bodzentynskiego.

Amerykanin w Gułagu

Pod tym tytułem wyszła 370-stronicowa książka Aleksandra Dolguna, b. więźnia łagrow. Wywołała zdumienie. "To, co było chlebem powszednim tylu narodów: głód, tortury, ciężkie roboty, samotna cela, diagnoza choroby umysłowej — dla nas jest rewelacją!" Wielu dostrzegło dopiero grozę niesprawiedliwości sowieckiej i uwierzyło w jej prawdziwość.

Dolgyn był aresztowany w r. 1948 przez Bezpiekę na ulicy w Moskwie. Meczyl się przez 23 lata, choć przyznaje, że jako obywatel amerykański po-ciecił zamurować wejście do lochów, a to pod pozorem, że tam straszy.

Zapadanie się podziemi bodzentynskich zagraża jednak miasteczku i nakazało podjąć badania. Zlecono to grupie pracowników naukowych krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej pod kierownictwem prof. Zbigniewa Strzeleckiego. Jak wykazały badania, pod Bodzentynem, głównie zaś w obrębie dawnych jego murów obronnych ciągną się długie korytarze z dwóch, a miejscami nawet trzech kondygnacjach. Znajdują się one na głębokości 8 metrów. Na Górnym Rynku, tam gdzie dawniej stał ratusz, rozebrany w 1826 roku, lochy znajdują się na jeszcze większej głębokości i mają połączenia z piwnicami domów przy rynku. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, zamek bodzentynski miał podziemne połączenia z róż-

z jaką Stalin stał do ostatka poprzez hitlerowsko-sowiecką "granice przyjaźni" pomoc gospodarczą dla sprzymierzeńca, wraz z którym dokonał czwartego rozbioru Polski. Kardina doprowadza do końca swoją myśl obarczoną poczuciem winy: "To tylko w zbiorach zadań matematycznych pociągów zdążających z punktu A do punktu B. Na ziemi przenoszą się one w czasie i w przestrzeni. Przecinają rzeki i strefy czasu. Brzemie niedawnej przeszłości wstrzymuje ich bieg. Wiatr nadziei przyspiesza. Ale nieprawdą jest, że pozostawiamy za sobą miasta, wioski, cmentarze, lasy i pola".

W rosyjskim tekście słowo "cmentarze" napisane po polsku. Tu chodzi bowiem tylko o cmentarze polskie.

I krzepi serce myśl, iż po wygnaniu Sołżenicyna, Niemce, Maksymowa i Gali-cza pozostał jeszcze na starej Rusi pisarz, który nie czerpie z zatrutej rzeki kłamstwa.

Na Antenie

ZKK

SEE ALL THE GLAMOUR OF THE FASHION WORLD In Formals, Pant-Suits, Dresses And Coats... Selected For Discriminating Women We feature half sizes. We Speak Polish

Verlenes Fashions
"MILADY'S"

5714 W. BELMONT Chicago, Ill. 60634 Phone 286-4464

JOEL CAR WASH
5410 W. Belmont (at Long)
(Open Daily 7 A.M. to 9 P.M. — Sun. 8 to 5 P.M.)
NEW OWNER - OPERATOR
KURT KOZIOL

Wednesday Special
WASH—
WITH GAS PURCHASE
(\$3.00 MINIMUM)

50c

"NEWLY OPENED"
S & V ITALIAN BEEF & SAUSAGE
6356 W. BELMONT 736-1455

- SCALA'S PREFERRED ITALIAN BEEF 90c
- SCALA'S PREFERRED ITALIAN SAUSAGE 85c
- PURE BEEF VIENNA RED HOT-W/FRIES 60c
- PURE BEEF VIENNA POLISH-W/FRIES 75c
- ALL BEEF HAMBURGER 65c
- ALL BEEF CHEESEBURGER 75c
- FRIES or HOT TAMALE 25c

• SOFT DRINKS —
• COKE 20 & 35 • SPRITE 20 & 35 • ROOT BEER 20 & 35
• PUNCH 20 & 35 • ORANGE 20 & 35 • LEMONADE 20 & 35

ROBIN HOOD RESORT
Nad Jeziorem Delton i Villa Motel
2 połączone piękne ośrodki wypoczynkowe zapraszają do popularnej miejscowości turystycznej w Wisconsin Dells. Do Wyboru:—

- OCHŁADZANE POKOJE Z TV
- MIESZKANIA Z KUCHNIA
- DOMKI RODZINNE

Dla Przyjemności Rozrywkowej: —
• Ogrzewany basen • plaża • łódki • świetlica (bilard, ping-pong itp.)
Najciekawsze atrakcje Wisconsin Dells w pobliżu:—

- Autentyczne ceremonie indiańskie • Akrobatyka wodna,
- Oryginalne tańce hawajskie • Wspaniałe krajozrazy • Imprezy i Wesołe miasteczko,

Po rezerwację na weekendy lub dłuższy pobyt proszę dzwonić bezpośrednio
A. C. 608—254-7007
lub pisać:—

ROBIN HOOD RESORT
P.O. BOX 207 LAKE DELTON, WIS. 53940
Ewell, wstąpić do jednego ze sklepów Eagle Jewelers po bezpłatne broszurki.
20% ZNIŻKI DLA REZERWUJĄCYCH WCZEŚNIEJ.

Piękne w Zalesionym Terenie Nad Jeziorem
LETNISKO TARNAWA
BASS LAKE, KNOX, INDIANA
Zaprasza Miłych Gości Na
Wakacje i Weekendy

- Wygodne i Ładne Mieszkania, • Smaczna Domowa Kuchnia
- Przyjemna Kąpiel w Jeziorze • Ładne Spacerowiska w Okolicy

PO INFORMACJE I REZERWACJE PROSIMY DZWONIĆ:
(219) 772-2351 w godzinach 12-2 po poł. i po 6 wieczór

Jechać z Chicago po 94 na wschód do szosy 65. Po 65 jechać na południe i skrócić na szosę 30 i jechać na wschód do Knox. Z Knox jechać po drodze 35 na południe i skrócić na lewo na drogę Nr. 10, a potem jeszcze raz skrócić na lewo przy stacji benzynowej na Lake Street i przejechać 1 milę do Route 3, która doprowadzi do letniska.

JOZEF TARNAWA
SUMMER RESORT
KNOX, INDIANA
BASS LAKE, ROUTE 3, BOX 224

5 1/4%
NO MINIMUMS
Add to or withdraw from account Any time.
Interest compounded quarterly, paid quarterly

6 1/2%
ON \$1,000
ONE YEAR
MATURITY
Interest compounded quarterly

6 3/4%
ON \$1,000
30 MONTH
SAVINGS
CERTIFICATES

7 1/2%
ON \$3,000
4 YEAR
SAVINGS
CERTIFICATES

7 3/4% on \$5,000 6-year Savings Certificates

LOOMIS SAVINGS and Loan Association
DWA BIURA:

6350 West 63rd St.
Chicago, Ill. 60638
Tel. 586-6900

1359 West 51st St.
Chicago, Ill. 60609
Tel. 927-6701-02

HAMILTON TOWNSHIP, N.J. Zaniepokojona starsza pani wraz ze swym wiernym przyjacielem wilkiem obserwuje wodę podchodzącą już do schodów jej domu. Na skutek ulewnych deszczy wylała pobliska rzeczka zalewając szereg domów, pola i lasy. (UPI)

Plaga Stara Jak Świat

Plaga średniowiecznej Europy stali się fałszerze pieniędzy. Podrobione monety, puszczane w obieg w wielkich ilościach, powodowały nieraz upadek systemu monetarnego ówczesnych państw. Wiadomo, że w tym czasie również na terenie Polski funkcjonowały "prywatne" monety. Odkrycie jednej z nich zaskoczyło historyków i archeologów. Nastąpiło ono zupełnie przypadkowo.

Konserwatorskie władze w Koszalinie postanowiły przeprowadzić renowację zamku w Starym Drawsku. Krok ten podyktowany był troską o zwiększenie turystycznej atrakcyjności regionu. W czasie wykopalisk, które należało przeprowadzić przed przystąpieniem do konserwacji znajdowano coraz większe ilości piętnastowiecznych monet. Były wśród nich denary Władysława Warneńczyka, denary biskupie z Kołobrzegu, denary krzyżackie, a nawet — co najdziwniejsze — fenijskie. Albrechta Austriackiego, pochodzące z lat 1430-1439. Najwięcej pieniędzy znajdowano w południowym skrzydle grodziska. Tam też powinna się znajdować nie znana z żadnych dokumentów mennica. Śladów jej nie można było doszukać się w żadnym historycznym źródle ani przekazie. I rzeczywiście, na głębokości jednego metra pod ziemią ukazały się kopiec niemalże wszystkie zabytkowe urządzenia, potrzebne do produkcji pieniędzy.

Hodowlany Eksperyment FAO w Polsce

Na żuławach trwa od 1974 r. eksperyment w hodowli krów, któremu patronuje Organizacja do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa przy ONZ. Eksperyment ten ma znacznie wykraczać daleko poza ramy tego regionu, a także Polski. Na żuławach niepodzielnie królują bydlę rasy niżej czarno-białej. Państwowe Gospodarstwo Rolne w Malborku hoduje obecnie ponad 5.700 krów. To właśnie pogłowie wybrano na doświadczenia, którym patronuje FAO. Polegają one, mówiąc w skrócie, na zapładnianiu żuławskich krów przez najlepsze w świecie buhaje. Materiał zarodkowy pochodzi aż z 10 krajów (z Danii, Holandii, Izraela, Kanady, Nowej Zelandii, Polski, RFN, Szwecji USA i Wielkiej Brytanii).

Istota doświadczenia polega na połączeniu na szerszą skalę najlepszych cech męskich i żeńskich bydlę różnego pochodzenia, celem wyhodowania najbardziej wartościowego potomstwa. Zabiegi te mogą mieć doniosłe znaczenie dla dalszego postępu w hodowli bydlę w świecie.

do POLSKI
LEKARSTWA ZYWNOC
PIENIAZE
nafta i olej
PRZEZ APTEKĘ W WIELKOPOLSKU
GRABOWSKI
175 DRAVCOIT AVENUE
LONDON SW3 ENGLAND

HERE IS... THE MAN

To see for all your family insurance needs

STAN KAPKA
4325 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60618
Tel. 784-1030 Bus.
Tel. 965-7488 Home

MOWIMY PO POLSKU.
LIFE A GOOD NEIGHBOR STATE FARM IS THERE.

STATE FARM
Insurance Companies
Home Offices:
Bloomington, Illinois

A-Progressive Driving School
5621 W. FULLERTON
Nauka Jazdy Autem w Języku Polskim

Prowadzona osobiście przez doświadczonego instruktora i pedagoga właściciela szkoły Józefa Olszewskiego. Nauka przepisów ruchu drogowego odbywać się będzie w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 9-jej rano do 12-jej i od 5-jej po poł. do 8-jej wieczorem. Zapewniam uczciwą i na wysokim poziomie naukę.

Po więcej informacji telefonować:
889-6669

w wyżej wymienionym czasie.
(Wykłady w ochładzanej sali, a praktyczna jazda nowym ochładzanym autem.)

"KTO ZE MNĄ JEDZIE, TEN NIE ZAWIEDZIE."

OUR PRICES!! just got better!

FREE 100 GALLONS OF GAS THIS WEEKEND ONLY!
See the Sales Manager for details on car and stock.
"I'm waiting in the window... See Ya!"

NEW '75 MERCURY MARQUIS
Power steering and brakes, air cond., WSW steel belted radial tires, automatic, snow white, stock No. 5447
\$4608

NEW '76 CAPRI II
3-door sport coupe with all the standard equip. Bright canary yellow, stock No. 5463
\$3988

NEW '75 MONTEGO
White with a black vinyl top. Automatic, power steering and brakes, WSW radial tires, stock No. 5429

'73 MUSTANG Bi-centennial blue, Auto, radio, rear defroster for safety \$2388	'75 CHEV. EL CAMINO This sporty pick up is desert copper in color and is loaded with FACT AIR, Auto, power steering and brakes, WSW tires and radio \$3988	'72 IMPALA CPE Good dependable transportation, auto, power steering and brakes, vinyl roof, \$1888
'72 BUICK LeSABRE This Custom Coupe is royal blue with a white vinyl top, power steering and brakes, FACT AIR and more. \$2388	'74 MONTEGO MX CPE The sporty Mercury mid size. Power steering and brakes, FACT AIR, 3/4 vinyl roof, rear defroster. \$2988	'74 COUPE deVILLE Midnight blue with a white vinyl top. This car has it all including AM-FM stereo with tape, power door locks, MUST SEE.
'68 LINCOLN CONTINENTAL 4-way black 4-door with a vinyl top. The great get-away car!!! \$588	'75 LINCOLN TOWN COUPE Move up to the luxury of Lincoln. Full standard equipment, plus, AM-FM stereo with tape, power door locks, leather interior, rear defroster, wire wheels, Michelin WSW. SAVE	'71 VW KARMANN GHIA Economical speed, rear defroster, AM-FM WSW. \$1288

SELECT USED CARS AVAILABLE WITH 12 MONTH/12,000 MILE WARRANTY

CZARNOWSKI LINCOLN-MERCURY
2930 N. CICERO — 725-1800
Open Daily 9-5 • Sat. 9-5 • CLOSED SUNDAY • Parts Open Sat. 9-12

LEASING • DAILY RENTALS • FREE LOANER SERVICE • FREE CREDIT CHECK

WE SERVICE ALL CARS

Ogłaszajcie Się w Dzienniku Związkowym

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Wszystkich Znajomych i Przyjaciół
oraz całą Polonię do

NOWO OTWARTEGO LOKALU POLSKIEGO

MAZOWSZE

**W PIĄTKI, SOBOTY i NIEDZIELE
DANCING**

na którym można się doskonale zabawić
przy dźwiękach dobrej polskiej orkiestry

SMACZNE PRZEKĄSKI DARMO

1340 N. ASHLAND

Właścicielka Zofia Starnawska stara się aby wszyscy dobrze się
czuli i bawili i wyszli zadowoleni a za tydzień znów wrócili.

Fashion Coiffures Beauty Salon

SPECIALIZING IN
HAIR COLORING - MANICURE
BLOW CUT STYLING PERM.
SENIOR CITIZENS - MON. & TUES.
PERMANENTS \$7.50 and Up.
POLISH SPEAKING OPERATOR WANTED
APPLY IN PERSON.

We Style and Service Wigs and Hair Pieces.
HOURS: Mon., Thur. and Fri. 9 to 9 - Sat. 8 to 5
TUESDAY and WEDNESDAY 9 to 5.

5220 W. North Ave.

889-3131 Phones 889-9422

WORLD FAMOUS for FINE DINING

WONDERFUL FOODS FROM
SOUTH OF THE BORDER!

Casa del Lucky

2530 No. MILWAUKEE AVE. (Logan Square)

ENTERTAINMENT NITELY!

FAMOUS DRINKS!

SPECIALIZING IN CONTINENTAL CUISINE

FREE PARKING • MAJOR CREDIT CARDS • Phone 252-0265

**BARDZO WAŻNE ZAWIADOMIENIE
JÓZEF i STANISŁAWA SZWAB**

Zawiadamiają swoich klientów, przyjaciół i znajomych
oraz okoliczną Polonię, że obecnie otworzyli

SKLEP LIKIERÓW WÓDEK

oraz wszelkiego rodzaju napojów tak Krajowych

jako też importowanych — pod nazwą

PODHALE LIQUOR STORE

pnr. 2910 N. Central Park Ave.

Sklep ten został powiększony ponieważ pod tym

samym adresem prowadzą oni Pierwszorzędny

Sklep Wędlin i Delikatessów znany jako

TATRY SAUSAGE

Dla Waszej wygody tam możecie

się zapoznać w Wszelkiego

Rodzaju Dobrej

Jakości Szynki Wędzonej

Niezrównana w Smaku

KIELBASE POLSKA KRAJANA

DOMOWEJ ROBOTY

Różnego Rodzaju Delikatessy

Importowane z Polski i Europy.

Bardzo wiele innych z najlepszego mięsa najprzedniejszych

Wędlin Własnego Wyróbu na Sposób Europejski. — Bardzo

wiele różnego rodzaju wyrobów mięsnych krajowego wyrobu.

Oraz Wszelkiego Rodzaju Towary Spożywcze.

Rozmówcie się po polsku.

SERDECZNIE WAS ZAPRASZAMY DO NASZEGO SKLEPU

i PRAGNIEMY BYĆ NA WASZE USŁUGI,

ZAPEWNIAM WAS O DOSKONAŁYCH NASZYCH

WYROBACH i PRZYSTĘPNYCH CENACH.

Tel. 252-0370

**Stulecie Polskiej
Parafii w Kanadzie**

Już w okresie poprzedzającym "Kulturkampf" wielu Kaszubów opuściło zabór pruski w poszukiwaniu chleba za oceanem. Część z nich osiedliła się w stanie Ontario w Kanadzie. Pierwsze przydziały ziemi miały miejsce 2-go września w roku 1859. Ta data rozpoczyna historię pierwszej polskiej osady w Kanadzie (...)

W następnych latach przybywają dalsi polscy osadnicy. Odwiedzając w r. 1865 Hopefield, czyli Pole Nadziei, o. H. Kajsiewicz zastaje tu już 50 polskich rodzin.

Pierwszym przewodnikiem duchownym, na stałe osiadłym wśród polskich osadników był ks. W. Dembski pochodzący z Wilna, na którego cześć osadę i polską parafię w Ontario nazwano imieniem miasta, z którego on pochodził. Parafia ta obchodzi w tym roku stulecie swego istnienia. Obok Barry's Bay, Wilno jest najbardziej znanym ośrodkiem kaszubskim w Kanadzie.

Na przełomie w XIX i XX parafią tą kierował ks. B. Jankowski, który był godnym następcą ks. Dembskiego. W r. 1936 wzniesiona została tu nowa świątynia p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej. Aktualnie proboszczem jest ks. dr S. Kądziołka. W zasięgu tej placówki parafialnej znajduje się szereg skupisk polskich.

W r. 1968 w kościele poświęconym Matce Boskiej Częstochowskiej złożona została urna z prochami pomordowanych w Oświęcimiu Polaków. Od tego czasu corocznie przybywają tu pielgrzymki członków Związku b. Więźniów Politycznych Niemieckich Obozów. W ub. roku ofiarowali oni dla kościoła obraz b. Maksymiliana Kolbe. Duże zasługi dla tutejszej Polonii posiada Martin Shulist, prezes Polish Pioneer Centre.

Drugim ważnym skupiskiem kaszubskim w Kanadzie jest Barry's Bay. Dzięki staraniom zasłużonego dla kanadyjskiej Polonii ks. prał. B. Jankowskiego wzniesiono tutaj w r. 1895 drewniany kościół, jako ekspozyturę poprzedniej parafii. Przy tym kościele w r. 1914 erygowana została polska parafia.

Obecny kościół, noszący wezwanie św. Jadwigi Trzebnickiej, zbudowany został staraniem ks. P. Biernackiego w r. 1958. Obecnie proboszczem jest tu ks. prał. Majka.

Sprawy i tradycje narodowe krzewi tu owocnie F. J. Ritz. Jego przodkowie wywodzą się z pomorskich Kaszub. Należy już, do trzeciego pokolenia Kaszubów w Kanadzie. Wydaje gazetkę "Barry's Bay Review". W r. 1968 bawił w Polsce, poszukując swych przodków w okolicach Kartuz i Kościerzyny.

Osobliwymi pamiątkami polskości w kanadyjskim pejzażu są krzyże, wzniesione na rozstajach dróg, pamiętające czasy pionierskie.

Polscy kapłani, prowadzący pracę wśród Polonii kanadyjskiej, nie ograniczają swej działalności tylko do murów kościelnych. Duszpasterstwo wśród rodaków na obczyźnie łączyło się zawsze i łączy z pracą patriotyczną, która swój wyraz poza kościołem znajduje również w pracy kulturalnej czy rekreacyjnej. Aktywne w tym względzie

jest szczególnie harcerstwo. Rozwinął je w Kanadyjskiej Kaszubii o. I. R. Grzondziel. Nad jeziorem Wadsworth założył on Katolicki Ośrodek Młodzieżowy. Pracowity franciszkanin stworzył także nad jeziorem Half Way Lake dwa inne skupiska młodzieży.

Ostatnio, w wiosce Half Way w pięknym osikowym lasku zbudowano polską kaplicę z drzewa brzoźowego i osikowego. Służy ona jako dom modlitwy mieszkańcom okolicznych farm. Wielu Polaków kanadyjskich nad tymi jeziorami posiada swe letnie domki. Związek Harcerstwa Polskiego w Kanadzie rozporządza też swoją stacją i corocznie urządza kolonie letnie. Rektorem ośrodka Kaszuby jest ks. Marceł Pasiecznik.

Znaczne skupiska polskie, w tym także kaszubskie, znajdują się obecnie w Renfrew, Round Lake Centre, Pough Lake, Midland, Township, Sabina, Killaloe i w prowincji Manitoba.

Narzuca się tu pytanie: jaka jest przyszłość mowy kaszubskiej i polskiej, i w ogóle spraw narodowych w Kanadzie? Oczywiście nie można dać jednoznacznej odpowiedzi (...)

Rzecznikiem polskości jest także — co przyznają wszyscy — Kościół katolicki. Od narodowego uświadomienia polskich księży w znacznej mierze zależy przyszłość Polonii w Kanadzie. Zrozumiałe stają się też postulaty stałego pogłębiania więzi łączącej Kaszubie kanadyjską z pomorskimi Kaszubami.

Wśród duchownych pracujących w polonijnych ośrodkach duszpasterskich w Kanadzie spotykamy księży pochodzenia kaszubskiego, wychowanków wyższego seminarium duchownego w Pelplinie czy polskich seminarzystów zagranicznych. Należą do nich księża: Ritz, Majka, Princ, Kulas...

Wzmaga się zainteresowanie przeszłością polskiego osadnictwa w Kanadzie. W obchodzącej w tym roku swój jubileusz stulecia polskiej parafii odświeżony został pomnik polskich pionierów. W trakcie organizacji znajduje się muzeum poświęcone początkom polskiego osadnictwa na ziemi kanadyjskiej.

W Dwyer w swej monografii o diecezji Pembroke, do której należą parafie w Wilnie i w Barry's Bay, osobny rozdział poświęcił roli Polaków w jej dziejach. W przygotowaniu jest publikacja o kanadyjskich Kaszubach ks. dr H. L. Pieprzyskiego z Montrealu, kapelana zasłużonego dla Polonii w tym mieście. Tematyce tej poświęcił także kilka artykułów w polonijnej prasie o. dr R. Grzondziel i ks. dr S. Kądziołka.

Autorem kilku prac naukowych o kanadyjskiej Polonii jest wykładowca jednej z wyższych uczelni w USA dr J. L. Perkowski. Kaszub trzeciego pokolenia. Cenną publikacją na ten temat jest praca pt. "Społeczność kaszubska w Kanadzie", wydana przez B. Sochę-Brzostowskiego w Londynie. Dzieje polskiego osadnictwa w Kanadzie, jego ponad stuletnie tradycje, propaguje w prasie polonijnej nie tylko Kanada P. Brzeski ("Słowo Powszechne", Warszawa).

Ogłaszajcie się w Dzienniku Związkowym!

RYNNY i ŚCIEKI

COVER THAT OVER-HANG

Calkowite Pokrywanie
Wszystkich Drewnianych
Wykonanych Zewnętrznych,
Możliwe Wszelkie Kolory,
Najwyższej Jakości
Wykonanie i Materiały

OBICIA — ALUMINIUM — STAL — VINYL
Tel. w Dzień lub w Nocy 425-7620

KOSZTORYSY DARMO

POSZUKIWANIA

POSZUKUJĘ SWOJĄ RODZINĘ, MOŻE SĄ
W CHICAGO — MOŻE ICH KTOŚ ZNAĆ?

Wincenty — Władysław — Marian i Stanisława Nowicka, siostra. W starym kraju mieszkaliśmy w Starym Konstantynie. Gubernia Wołyńska, Ulica Tatarska Nr 6

Mój adres — MARIA NOWICKA

3217 West Altgeld St., Chicago, Ill. 60639

STOWARZYSZENIE SAMOPOMOCY
NOWEJ EMIGRACJI POLSKIEJ W CHICAGO

zaprasza na

DOROCZNY PIKNIK

JUBILEUSZOWY

W NIEDZIELE, 27 LIPCA, 1975 ROKU

Kasyno Woźniaka, 2530 S. Blue Island Ave.

LOSOWANIE APARATU TELEWIZYJNEGO,

ROWERU SPORTOWEGO i WIELU CENNYCH FANTÓW.

Orkiestra "Biało Czerwoni" • Bary • Bufet • Świetna Zabawa
Donacja: \$2.00 Nagrody Wejściowe

POCZĄTEK O GODZ. 1:00 PO POŁ

W DRUGIM KWARTALE

1975 ROKU

na KUPONY KONKURSOWE

NAGRODY WYLOSOWALI:

1. Bezpłatny bilet na przelot do Polski i z powrotem samolotem PLL "LOT" — STANISŁAWA HUZARSKA, Bronx, N. Y.
2. Kilim około 5 m² — Roman Kolodziejczyk, Brooklyn, N. Y.
3. Kozuch zakopiański — Feliks Słomiany, Wallington, N. J.
4. Bransoleta srebrna — Helen Bandachowicz, Philadelphia, Pa.
5. Gobelin "Lajkonik" — Stanisław Krawczyk, Newark, N. J.
6. Serwis do kawy na 6 osób — Jolanta Turkiewicz, Bayonne, N. J.
7. Waza ceramiczna ręcznie malowana — Micia Werba Brenman, Matawan, N. J.
8. Naszyjnik srebrny z agatem — Veronica Skwirut, Philadelphia, Pa.
9. Komplet obrazków (5) "Tańce Polskie" — Julian Paluchowski, Detroit, Mich.
10. Lalki "Wesele Krakowskie" — Franuś Bożek, Whitestone, N. Y.
11. Szkatuła drewniana ręcznie rzeźbiona — Helena Bober, Jersey City, N. J.
12. Szkatuła drewniana ręcznie rzeźbiona — Franciszka Lelo, Brooklyn, N. Y.
13. Komplet obrusów (3) ręcznie malowanych — Walter S. Borek, Sr., Worcester, Mass.
14. Komplet dekoracyjnych talerzy drewnianych (4) — Matthew Hoynowski, Piscataway, N. J.
15. Talerz inkrustowany — Janina Rybczyk, Springfield, Mass.
16. Świeczniki ceramiczne (2) — Piotr Czarny, Flushing, N. Y.

Wymienione osoby zostaną powiadomione listownie o nagrodach.

KONKURS PEKAO trwa nadal

Po kupony zwracajcie się do autoryzowanych dealerów lub do

PEKAO TRADING CORPORATION

225 Park Ave. South

New York, N. Y. 10003

333 North Michigan Ave.

Chicago, Ill. 60601

**ZRZESZENIE
NOWEJ POLONII
W AMERYCE**

New Polonia Confraternity of America

Pod Przewodnictwem

Księdza Michała Pawełka

Serdecznie zaprasza na

Ks. Michał Pawełek

WIELKI PIKNIK

W NIEDZIELE, DNIA 3 SIERPNIA

od godziny 12:00 w południe

w Ogrodzie Woźniaka

2530 South Blue Island Ave., Chicago, Illinois

ATRAKCJA: WYBÓR KRÓLOWEJ NOWEJ POLONII

Nagrodą dla Królowej będzie wyjazd do Polski samolotem

na BOŻE NARODZENIE. Nagrodę tę funduje

POLONIA TRAVEL AGENCY INC.

Czekają na Was Bogate Nagrody:

1. \$500.00 U.S. BOND — 2. \$300.00 U.S. BOND — 3. \$200.00 U.S. BOND

4. \$100.00 U.S. BOND — 5. \$50.00 U.S. BOND

DOBOROWA ORKIESTRA

• Smaczna Polska Kuchnia

• Dużo Niespodzianek

• Prawdziwa Polska Atmosfera

Cena Biletu: \$1.50 od osoby.

GORĄCO i SERDECZNIE ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ

CHICAGOSKĄ — Zarząd.

SERDECZNY APEL:

I. Zapiszcie się na Członka Zrzeszenia Nowej Polonii w Ameryce

II. Zaprenumerujcie PRZEGLĄD POLSKI

III. Słuchajcie naszego Programu Radiowego ze stacji WOPA 1490 KC w każdą

sobotę od godz. 7:30 do 8:30 rano i w każdą niedzielę od godz. 7:00 do 8:00 wiecz.

IV. Zapiszcie się do Szkoły Języka Angielskiego prowadzonej

pod egidą Zrzeszenia Nowej Polonii w Ameryce.

ZAPAMIĘTAJcie: — JEŻELI WAM JUŻ NIKT NIE POMOŻE, TO PRZYJDZIE

JESZCZE DO NAS A MY WAM POMOŻEMY.

CZY WASZE**OLEJOWE OGRZEWANIE****PALI DOLARY?**

TERAZ jest czas zainstalować

O POŁOWE tańszy opał

GAS HEAT

(DO 4 APT.)

Darmo Obliczenia w Chicago i Okolicy

Inż. ED. MAJ

STATE OF ILLINOIS REGISTERED ENGINEERS

2858 N. Major Ul., narożnik George Ul.

BE RKSHIRE

7-5050

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNOSCI

POSŁADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR
IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW
ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI

Duży wybór polskiego pieczywa wypiekane w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.

SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPIĘKU
ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CHLEBA.

**THE CRAGIN DELL
i KLECZEWSKI BAKERY**

5240 W. FULLERTON (przy Laramie) 237-6181
Eugeniusz i Irena Kleczewski, właściciele
OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU.

Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6

O'Malley & McKay Inc.
For Custom
Insurance Programs & Service

GENERAL INSURANCE AGENTS
2340 Des Plaines Avenue
Des Plaines, Illinois 60018
(312) 296-1620

PANOWIE i PANIE

Gdy jeszcze nie zarezerwowaliście sobie wakacji,
to mamy jeszcze kilka dat wolnych tak, że możecie
sobie zamówić wakacje w pięknym Wisconsin. Adres:

INDIAN LAKE RESORT

Route 2, Box 253-A, Eagle River, Wis.
Tel. 715-272-1220

POLSKIE SKLEPY WEDLIN I DELIKATESÓW

Zapraszamy Was i polecamy doskonały i wielki wybór

Wędzonych i pieczonych szyn-
ek, kielbas i boczów oraz
wszelkiego rodzaju wyrobów
masarskich wysmienitych i
przyrządzonych na sposób euro-
pejski i polski danowego Wy-
robu. Wyrobimy własnym
sposobem doskonałe szynki od
kości wędzone i gotowane.

TAKŻE SZYNKI importowane z Polski KRAKUS i ATALANTA
i z innych krajów Europejskich. — CENY PRZYSTĘPNE

STANISŁAW I JOANNA NYLEC, Właściciele.

DIVERSEY SAUSAGE

3427 W. DIVERSEY AVE. Tel. 227-3049

ORAZ
FELIKS I MARY NYLEC Właściciele

NYLEC'S SAUSAGE & DELICATESSEN
5322 W. LAWRENCE AVE. Tel. 736-3484

WIELKA OKAZJA

Wyszkolimy 2 osoby za cenę jednej
na zawodowe fryzjerki, lub \$175.00
od osoby za pełny kurs
ZATRUDNIAMY
POLSKIEGO INSTRUKTORA
TRWAŁE ONDULACJE
Zwykle \$25.00 TERAZ \$7.50
Szampon i ułożenie \$1.50.

D'or BEAUTY COLLEGE
2419 W. Lawrence Ave.
Tel. 784-5577

APOLLO TRAVEL AGENCY

POLSKIE BIURO PODRÓŻY

5809 W. Fullerton, Chicago, Ill. 60639

Tel. 889-1641

ZALATWI DLA WAS

SPROWADZANIE KREWNYCH I ZNAJOMYCH
NA POBYT STAŁY I WIZYTĘ

TAKŻE SPRAWY WIZOWE I PASZPORTOWE.

TLUMACZENIA DOKUMENTÓW, SPRAWY NOTARIALNE.

WYSŁAŁA PACZKI BEZ OGRANICZENIA WAGI ORAZ

ZALATWIA WSZELKIE SPRAWY EMIGRACYJNE

ELTI TEX INC. Tel. 212-473-2588

185 E. HOUSTON ST., NEW YORK, N.Y. 10002

Znana firma polska z Nowego Yorku, obsługująca klientów polską z
całego świata w zakresie wysyłania paczek dla krewnych do Polski,
przyjmuje obecnie zamówienia na bardzo poszukiwane towary w kraju
po cenach najniższych:

1. WELON—tiul szeroki 3 yd., sztywny 57c za yard
2. Kremplina męska i damska od \$2.00 za yard
3. Norki sztuczne, brązowe i beżowe \$7.00 za yard
4. Peruki Elura \$3.00 za sztuke

Paczki Lotnicze 90c funt termin dostawy 10-14 dni

Paczki Morskie 35c funt termin dostawy 2-3 mies.

Telefoniczne zamówienia codziennie od 9:30 a.m. do 5:00 p.m.
oprócz niedziel.

NADAWCA:
Nazwisko _____
Adres _____
Telefon _____

ADRESAT W POLSCE
MIEJSCE PRZEZNACZENIA:
Tiul welon yd. 57c
Kremplina yd. \$2
Sztuczna norka yd. \$7
Peruki szt. \$3
Inne _____

ELTI TEX INC.
185 E. Houston St.
New York, N.Y. 10002

suma _____

Polskie Wina
Polskie Wódki i LIKIERY
Polskie Piwo

Polskie Konserwy Mięsne
Polskie Wędliny
Polskie Dania Gotowe
Polskie Sery

Największy i najlepszy w Chicago wybór importowanych z
Europę wykwintnych artykułów żywnościowych, win i likierów.

Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
OTWARTE CODZIENNIE 9:30 RANO DO 9:30 WIECZ.
W NIEDZIELE 9 RANO DO 6:30 WIECZ.

Kuhn's FOOD SHOP

Anegdota o Sokratesie i Ksantypie

Gdy Sokrates zabrał raz ze sobą z palestry do domu swego ulubionego ucznia Eutydemosa, Ksantypa wpadła do nich z gniewem i nawymyślała go. Wywróciła stół. Eutydemos bardzo dotknięty wstał i chciał wyjść, a na to Sokrates: — "A u ciebie onegdaj wleciała przecież do pokoju kura i akurat to samo zrobiła, a ja się nie oburzyłem!"

Tak to trzeba przyjmować przyjaciół: — uprzejmie, serdecznie, ze śmiechem, a nie zmarszczoną brwią i dreszczem przejmującym służbę.

Ksantypa była podobno bardzo zgrzyliwa, kłóliwa, dniem i nocą złościła się i wrzodziła. Alkibiades zdziwiony bardzo tym jej nieopanowaniem wobec męża zapytał Sokratesa, dlaczego nie wypędził z domu tak przykrych kobiety.

"Ponieważ — powiedział Sokrates — kiedy w domu znoszę ją taką jak jest, przyzwyczajam się i zaprawiam, ażeby także w życiu publicznym znosić łatwiej bezczelność i obelgi od innych ludzi".

Kiedy pewnego razu Ksantypa naprzód Sokratesowi nawymyślała, a potem wylała mu na głowę kubek wody, oświadczył: "Czy nie mówię, że kiedy Ksantypa grzmi — to potem lunie?"

Gdy Alkibiades zauważył, że wymyśli Ksantypa są nie do zniesienia, Sokrates odpowiedział:

Doroczny Piknik Par. Św. Józefa

Doroczny piknik parafii św. Józefa odbędzie się w niedzielę, 3 sierpnia w Willow West Picnic Grove, 83 ul., — przy Willow Springs Road. W programie gry i nagrody, do tańca gra orkiestra Domino. Przekąski, napoje chłodzące oraz parking — \$1.

Autobusy będą stały przed kościołem św. Józefa pn. 4821 S. Hermitage Ave. Po rezerwacji należy telefonować — HE 6-3280. Specjalne losowanie książeczek z fantami, które wysłano do wszystkich parafian. Dodatkowe książeczki można otrzymać w parafii.

Dr. MARIAN SZEWCZYK

OPTOMETRYSTA

zawiadamia o otwarciu nowego biura pod numerem:

1062 W. Taylor St.

(Tuż obok Univ. of Ill. Circle Campus)

GODZINY:

Poniedziałki i Czwartki 9 do 9:30;

Wtorki i Piątki 9 do 6; w Soboty 9 do 4.

Zamknięte w Srody.

Tel.: TA 9-6173 i TA 9-6183

We welcome our Polish-American friends at

Chicago Pizza Restaurant

2010 WEST CHICAGO AVE.

THE BEST PIZZA IN TOWN.

Specializing in — Steaks, Ribs, Shrimp,

Spaghetti, Hamburgers, Lasagna and

Veal Parmesan.

Phone — 342-7373

We put up orders for churches & organizations.

Uprzątająca Wyprzedaż

• UBRANIA

POLYESTER KNIT

Wszystkie Rozmiary.

Najnowsze Fasony.

Były \$85.00 — \$79.50 — \$69.50

Teraz Tylko..... \$60.00

• Płaszcz Prochowce

Z PODPINKAMI

Były \$49.50 — \$45.50

Teraz Tylko..... \$40.00

• Ubrania

tak zwane "Leisure suits", gładkie i we wzory

już od..... \$35 i wyżej

• SPODNIĘ teraz \$13.00

100% POLYESTER KNIT

Były \$18.00 i \$16.00

dwie pary za \$25.00

ZNACZKI S & H — MASTER CHARGE

STARSIK CLOTHING

1205 N. MILWAUKEE AVENUE

31 lipca oraz 1 i 2 sierpnia bieżący udział

w tzw. "SIDEWALK SALE"

Wrocławski Chór w Finlandii

Liczne i nadzwyczaj pochlebne recenzje przywiózł ostatnio z zagranicznych występów wrocławski chór Polskiego Radia i Telewizji, który uczestniczył w Festiwalu "Jyväskylänska" w Finlandii. Jest to jeden z 9 najpoważniejszych festiwali międzynarodowych organizowanych w tym kraju. Odbędzie się corocznie, w tym roku po raz dwudziesty z udziałem przedstawicieli 19 krajów. Wrocławski chór pod dyktando Stanisława Krukowskiego wystąpił dwukrotnie. W koncercie pierwszym zaprezentował go dość bogaty zestaw twórczości chóralnej współczesnych polskich kompozytorów: Tadeusza Bairda, Edwarda Burego, Jana Fotka, Andrzeja Koszewskiego, Krzysztofa Pendereckiego, Witolda Szalonka, Józefa Świdra, Romualda Twardowskiego. W koncercie drugim — zgodnie z wcześniejszym zamówieniem gospodarzy festiwalu — wykonano "Całonocne czuwanie" Sergiusza Rachmaninowa. Oba koncerty spotkały się z żywą reakcją widowni, a członkowie chóru z licznymi dowodami sympatii i wdzięczności. Również krytycy wypowiadający się w prasie centralnej i miejscowej tym razem nie szczędzili pochwał i byli w tym względzie bardzo zgodni.

Przyjaciele, widząc, jak rażą pewnego na rynku Ksantypa w złości zdarła z Sokratesa płaszcz, wzywali go, żeby ją uderzył. "Nie, na Zeusa! Piękna to byłaby scena: my walczymy ze sobą na pięści, a z was jedni mówią: "Dobrze, Sokratesie!" — drudzy zaś: "Lepiej, Ksantypo!"

Mówił, że pojął za żonę jeźdźcę, tak jak jeźdźcy wybierają sobie narównie konie. "I tak jak oni — dodawał — jeżeli potrafia ujeżdżać takiego konia, dadzą sobie radę ze wszystkimi, tak i ja dzięki temu, że mogę wytrzymać z Ksantypą, potrafię współżyć ze wszystkimi ludźmi".

(Z książki Ljii Winieczuk "KOBIECY ŚWIATA ANTYCZNEGO")

Humor z Zeszytu Szkołnego

Wojski przyłożył ucho do ziemi, żeby zobaczyć gdzie jest niedźwiedź.

Wypracowanie szkolne wcale nie jest takie łatwe. Musi mieć głowę, a do tego jeszcze ręce i nogi.

Pod wpływem alkoholu człowiek może popełnić morderstwo, albo jakieś inne głupstwo.

W postaciach Tadeusza i Zosi występują dość odczuwalne braki ojcostwa.

W kierunku Bieguna Połudnowego ciepota stale spada, aż w ogóle przestanie.

Synowie szlacheccy żyją w rozpuście i na ucztach weselnych są do niczego nie zdolni.

Kryska była dziewczyną lekkiego pochodzenia.

Rombem nazywamy lekko trzepnięty kwadrat.

OKAZJE NA PREZENTY!!!

ZNIZKA DO 1/2 CENY
NA DIAMENTACH i OBRACZKACH

- Polski Orzeł, złoto 14 karatów \$ 15.00
- Medalik M. B. Czestochowski z łańcuszkiem \$ 20.00
- Męski pierścionek, złoto 14 kar. \$139.00
- z Orłem na rubinie
- Radio "cassette" i rekorder na prąd w US i w Europie \$ 34.90
- Transformator elektryczny \$ 9.90
- Męska "Schiek 400" elektr. maszynka do golenia na 220 volt \$ 26.88

MÓWIAMY
PO POLSKU

LUSTIG

Clothing and Jewelers, Inc.

1256 MILWAUKEE AVENUE, Chicago, Illinois 60622

Phone: BElmont 5-1041

PERUKI

Najlepsze Jakości
Po Najniższych Cenach

Z prawdziwych ludzkich włosów marki 1/2 ceny
"Elura" i syntetyczne — TERAZ ZA 1/2 ceny

Męskie Peruki, za 1/2 ceny

Ułożenie i uczesanie bezpłatnie z każdym zakupem

NATIONAL WIG COMPANY

2719 N. MILWAUKEE AVE. Tel. 252-4488

2426 N. HARLEM AVE. Tel. 453-6766

W piątki i soboty rozmówicie się po polsku.

NOVAK AND COMPANY

HEET METAL WORKS

1928 W. Fullerton Ave.

Humboldt 6-4588

Przykry Wszelkich Wyrobów

BLACHARSKICH

WYKONUJEMY WSZYSTKO

RYNNY KOMINY I T.D.

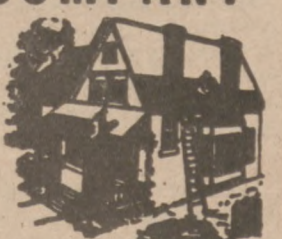
REPERACJA i INSTALACJA NOWYCH FURNESÓW

REPERUJEMY i KŁADZIEMY NOWE DACHY

KOSZTORYSY i OBLICZENIA DARMO

Roboty i Robotnicy Asekurowani

TOMASZ NOWAK SR i TOMASZ, JR., SYN, Właściciele

ANNOUNCING THE TRAILER Best Red Hots

WE ARE
OPEN

At

1905 W. 51st STREET

HOMEMADE BEEF, FISH, SANDWICHES,

ONION RINGS, STEAKS, HAMBURGERS.

SPECIAL!

3 HOT DOGS

WITH ALL TRIMMINGS

\$1

ZRZESZENIE NOWEJ

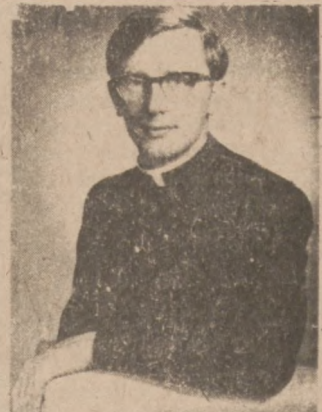
POLONII

W AMERYCE

POD PRZEWODNICTWEM

Księdza Michała Pawełka

Zaprasza Państwa na

KS. MICHAŁ PAWELEK

WIELKĄ PIELGRZYMKĘ DO AMERYKAŃSKIEJ

CZESTOCHOWY — DOYLESTOWN, PA.

i WASHINGTON, D. C. NA "LABOR DAY"

NA TRZY DNI

Wyjazd wygodnymi autobusami w piątek, dnia 29 sierpnia o godz. 9:00

wieczorem. Powrót do Chicago w poniedziałek, dnia 1go września

po późnym wieczorem.

Czeka Was Bogaty Program w Washington, D. C.

i w Amerykańskiej Częstochowie

W WASHINGTON, D. C. zwiędzimy:

1. Biały Dom
2. Kapitol
3. Bazylikę Maryjną i Kaplicę Polską
4. Klasztor Franciszkanów i Katakumby

W AMERYKAŃSKIEJ CZĘSTOCHOWIE weźmiemy udział w:

1. uroczystej Mszy świętej
2. zwiędzimy Kościół i Cmentarz
3. zobaczymy FESTIWAL POLSKI

Koszt przejazdu autobusem plus HOTELE tylko \$125.00 od osoby.

Zgłoszenia przyjmujemy do soboty, dnia 23 sierpnia.

Bliższych informacji w tej sprawie udzieli sekretariat

ZRZESZENIA NOWEJ POLONII W AMERYCE

2539 North Kedzie Blvd., Chicago, Illinois 60647

Telefon (312) 772-1788

PONADTO:

I. Zapraszamy też Państwa na wycieczkę do Wisconsin Dells na 2 dni. Wyjazd

z Chicago w sobotę, dnia 9 sierpnia o godzinie 8:00 rano. Powrót do Chicago

w niedzielę, dnia 10 sierpnia wieczorem. Cena tylko \$40.00 od osoby.

II. Pojedziemy też do BURLINGTON, Wisc. na odpust Wniebowzięcia N. M. P.

do Polskich Franciszkanów na JEDEN DZIEŃ. Wyjazd z Chicago w niedzielę,

dnia 17 sierpnia o godz. 8:00 rano. Powrót do Chicago w tym samym dniu.

CENA TYLKO \$7.00 od osoby.

III. WIADOMOŚĆ Z OSTATNIEJ CHWILI

Organizujemy wycieczkę z Polski za pośrednictwem Orbisu na tegoroczne BOŻE

NARODZENIE do Chicago. Zapraszamy swoich najbliższych. Niska cena.

ZRZESZENIE NOWEJ POLONII W AMERYCE SPECJALIZUJE SIĘ

W PIELGRZYMKACH i WYCIECZKACH PO STANACH ZJEDNOCZONYCH.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

W ubiegły wtorek piłkarska reprezentacja Polski powróciła do Kraju. Trener Kazimierz Górski tak ocenił występ polskich piłkarzy: "W USA i Kanadzie spotkał się z zespołami prezentującymi niezły europejski poziom. W okresie wakacji w zespołach amerykańskich gra wielu Europejczyków. Przykładem choćby występ Włocha Chinagli w zespole Bicentennials. Podczas ośmiu spotkań wypróbowałem wszystkich 17 piłkarzy. Zdecydowana większość wypadła dobrze w tych próbach. Najmniej zastrzeżeń budziła postawa Władysława Żmudy. Nie źle spisywał się atak Lato-Marx-Szarmach. To najlepsze obecnie zestawienie tej formacji. Duży jest wybór kandydatów do gry w drugiej linii, w której z powodzeniem można wystawić Kasperczaka, Deyne, Maszczyka, Władysława Żmudę, Bułę czy Smikiewicza, którzy grali w siedmiu meczach. Szkoda że kontuzja Jerzego Wyrobka i Józefa Kwiatkowskiego nie pozwoliły częściej wchodzić ich do składu. Piłkarze są chyba nieco zmęczeni Turniejem i należy im teraz dać krótki odpocznik. O sobie mogą powiedzieć, że znajdują się w doskonałej kondycji..."

W Warszawie odbył się jeden z eliminacyjnych Turniejów tenisowych o puchar Galesa (zawodnicy do 23 lat) Polacy w meczu o pierwsze miejsce pokonali Holandię 3:0, zapewniając sobie awans do następnej rundy. W niedzielę, z powodu deszczu, zrezygnowano z dokończenia spotkania, uznając wynik 3:0 za ostateczny.

Jedną z najważniejszych imprez sportowych ubiegłego tygodnia były szermierze mistrzostwa świata w Budapeszcie. W chwili przekazywania serwisu brak było jedynie wyników ostatniej konkurencji mistrzostw — drużynowego turnieju w szpadzie.

Jeśli chodzi o występ reprezentantów Polski to już przed ostatnią konkurencją można stwierdzić, że niestety nie był on zbyt udany. Największą niespodzianką było zwycięstwo przez Jacka Bierkowskiego srebrnego medalu w indywidualnym turnieju szablowym. Młody inżynier — energetyk z kopalni "Silesia" był autorem sensacji dużego kalibru, eliminując w półfinale mistrza świata i mistrza olimpijskiego Wiktora Sidiaka (Z.S.R.R.). Złoty medal w tej broni wywalczył Wiktor Nazymow (ZSRR).

Poza świetnym występem Jacka Bierkowskiego przysporzyła jeszcze Barbara Wysoczańska która wywalczyła miejsce w finale, zajmując ostatecznie szóste miejsce. Złoty medal w tej broni zdobyła Rumunka Caterin Stahl.

W indywidualnym turnieju floretu mężczyzn Polaków zabrakło w finale, a złoty medal zdobył Francuz Christian Noel. Drużynowo w tej broni triumfowała Francja a Polska zajęła piąte miejsce.

Również w indywidualnym turnieju szpadowym Polacy nie zdołali wywalczyć miejsca w finale. Niespodziewanie złoty medal zdobył reprezentant NRF, Alexander Pusch.

Na lekkoatletycznym mistrzostwie w Bydgoszczy, 19 bm. najlepszy wynik uzyskał Władysław Komar z warszawskiej Polonii, który pchnął kulę na oległość 19.94 m.

W kolejnej serii piłkarskich spotkań o puchar lata polskie drużyny nie poniosły porażki. W Velsen (Holandia) Zagłębie Sosnowiec zremisowało z zespołem Telstar 0:0, Polonia Bytom zremisowała w Brnie (CSRS) z drużyną Zbrojovka 2:2, Śląsk Wrocław na swym boisku zremisował 0:0 z MSV Duisburg (NRF) a Row Rybnik, także na swoim stadionie, pokonał szwajcarską drużynę Grasshoppers Zurich 1:0.

W kolejnej serii piłkarskiej (4 RZ) światowego sejmiku działaczy polonijnych polskiego komitetu olimpijskiego. Bierze w nich udział 114 przedstawicieli Polonii, reprezentujących skupiska Polaków w 16 krajach z czterech kontynentów. Uroczyste otwarcie sejmiku odbyło się w ubiegłą środę w sali Hoidu Pruskiego Muzeum Narodowego w Krakowie, a następnie rozpoczęły się obrady w Zakopanem.

W Barcelonie (Hiszpania) i Bańskiej Bystrzycy (Czechosłowacja) odbyły się półfinałowe zawody lekkoatletyczne pucharu Europy Kobiet w pięcioboju. Polki startowały w Czechosłowacji, gdzie zajęły piąte miejsce, jednak zakwalifikowały się do wrześniowego finału w Bydgoszczy jako gospodarze imprezy. Z obu półfinałów awans do finałów wywalczyły drużyny: Niemiec Zach., Polski, Niemiec Wsch., Węgier, Francji i Wielkiej Brytanii.

Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

Haga. W Hilversum dobiega końca międzynarodowe tenisowe mistrzostwa Holandii. W Deblu Polak Wojciech Fibak i Argentynczyk Guillermo Vilas awansowali do finału, wygrywając z parą NRF Juergen Pohmann — Juergen Fassbender 6:4, 4:6, 8:6. W finale ich przeciwnikami będzie para Brytyjsko-Jugosłowiańska John Lloyd — Zelko Franulovic, która wyeliminowała Kolumbijczyków Ivana Moline i Jaira Velasco 6:2, 4:6, 6:1.

W finale singla — spotkają się Villas i Franulovic.

Paryż. W finale kobiecego Turnieju o puchar Annie Soisbault spotkają się reprezentantki Wielkiej Brytanii i Rumunii. W półfinałach W. Brytania pokonała Włochy 3:0 a Rumunia zwyciężyła Czechosłowację 2:1.

Po 10 rundach Międzynarodowego Turnieju Szachowego w Amsterdamie na czele tabeli rozgrywek jest czterech zawodników z jednakową ilością punktów — po 6 są to: Lubosh Kavalek (USA), Laszlo Szabo (Węgry), Robert Huebner (RFN) i Hans Bohm (Holandia).

Moskwa. Tenisiści Szwecji zapewnili sobie zwycięstwo w półfinałowym meczu strefy europejskiej (grupa "A") Pucharu Davisa z Rosją, obejmując po pierwszym tygodniu (20 bm.) singlu prowadzenie 3:1. Bjorn Borg pokonał Anatolija Wolkova 8:6, 6:1, 6:0.

W Cali odbyły się pierwsze konkurencje 2 (RZ) Mistrzostw Świata w pływaniu, skokach do wody i piłce wodnej. Mistrzostwa rozpoczęto eliminacjami skoków z trampoliny kobiet. Do finału zakwalifikowało się 8 zawodniczek. Najlepszy wynik uzyskała Irina Kalinina (Rosja) 491.97 przed Amerykankami Ann Christine Look — 486.60 i Irish Carrie — 462.48.

Do interesującego pojedynku doszło 19 bm. podczas mistrzostw lekkoatletycznego w Celje. Kenijczyk Mike Boit spotkał się z Jugosłowianinem Luciano Susaniem na dystansie 880 jardów. Lepszy okazał się Boit — 1:45.7, wyprzedzając Susana o 1 sekundę.

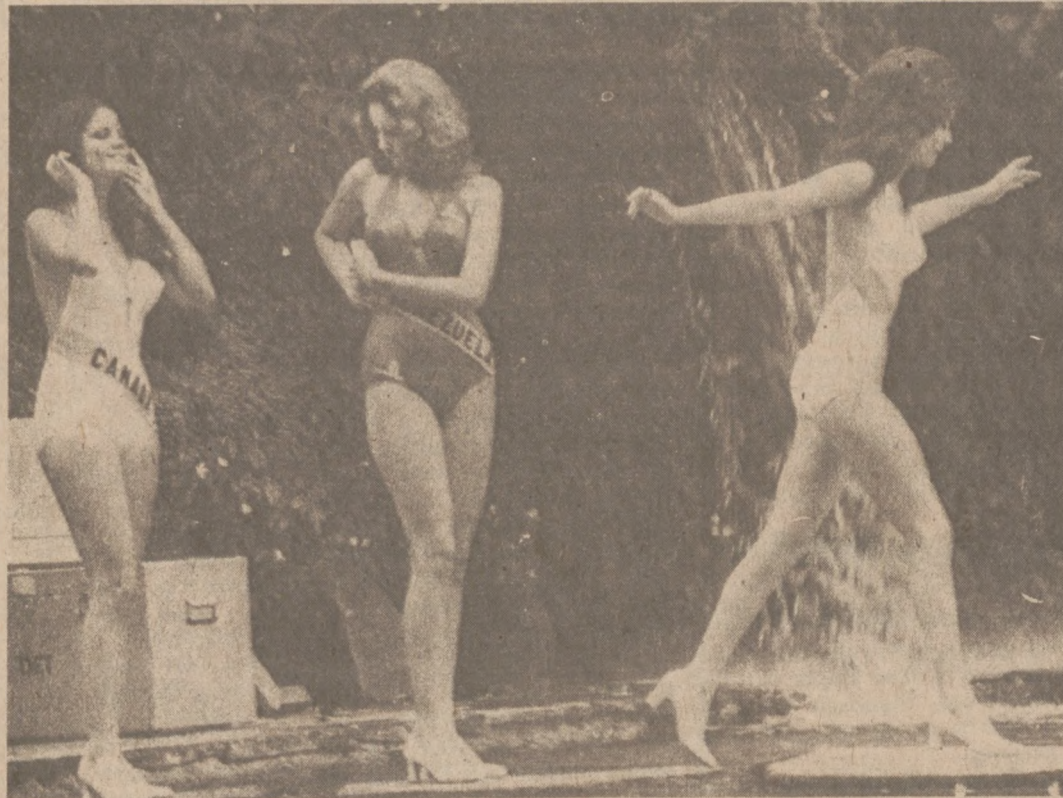
W Brighton trwają mistrzostwa Europy w Brydżu sportowym. Świetnie spisują się dotychczas reprezentanci Polski. Po dwunastu rundach zajmują drugie miejsce, mając ogółem 162 punkty. Polaków wyprzedzają jedynie Włosi, którzy zgromadzili 187 pkt. Na trzeciej pozycji jest zespół Francji — 161 pkt., na czwartej — Izraela 154, a na piątej Wielkiej Brytanii — 151 pkt.

W Zurichu odbyło się losowanie przyszłorocznego piłkarskiego Turnieju Juniorów UEFA. Do tej imprezy zgłosili się 31 państw. Finały odbędą się na Węgrzech. W eliminacjach przeciwnikami polskich juniorów będą Duńczycy.

Juniorzy: Wisła — Croats "A" 1:0

Ubiegłej niedzieli komplet na drużyną juniorów Wisły zaprezentowała się sędziemu w Calumet Park. Przeciwnicy (gospodarze) zdołali zebrać tylko 4 graczy. Sędzia odgrywał walkower. Juniorzy Wisły rozegrali mecz między sobą. P. Jacek Gogola, który ostatnio trenował juniorów Wisły, udaje się do szpitala na usunięcie z dawno nieżytu kontuzji. Następnym mecz juniorów Wisły w niedzielę dn. 27-go lipca o godz. 10-ej rano w Hanson Park z HF United.

Seniorzy: Wisła — Green White mecz — o puchar Gubernatora odłożony jest przez Ill. Soc. Ass'n na niedzielę 27-go lipca i grany będzie na stadionie o godz. 4-ej po południu Wyniki z dn. 20-go lipca z rozgrywek Gubernatora są następujące: Lions — Youths 3:0, Bulls — Lith 4:2, Kickers — Lioness 3:1, Marathons — Maroons 3:0, Croats — Adria 4:2, Zapotlan — HF

SAN SALVADOR. Trzy piękności: Miss Kanada, Miss Wenezuela i Miss U.S.A., które stawały do konkursu o tytuł "Miss Universe", jaki odbył się 19 bm., demonstrując swe wdzięki w kostiumach kąpielowych. (UPI)

Rowerów Dużo, Ale Drogie

Brytyjska firma "Raleigh Industries", dotąd największy eksporter rowerów, znalazła się w poważnych kłopotach finansowych, ponieważ jej zarząd mylnie ocenił możliwości rynku amerykańskiego. Zamiast zwiększenia, eksport jej rowerów do Stanów Zjednoczonych spadł o 50 procent w porównaniu z rokiem 1973.

W podobnej sytuacji znaleźli się także inni producenci rowerów. W najlepszym roku 1973 sprzedano w Stanach Zjednoczonych 15.3 miliona rowerów. W tym roku Amerykanie kupią około 6.5 miliona rowerów.

W składach znajduje się około 4 miliony nowych rowerów. Wobec silnej konkurencji

rozwiniętych japońskich, tajwańskich i wschodnio-europejskich, zachodni producenci zmniejszają produkcję rowerów. Z powodu wysokich płac robotników, rowery amerykańskie byłyby za drogie. Dlatego zapotrzebowanie pokrywa import z zagranicy.

Ceny niektórych modeli dochodzące do \$800 niepokoją właścicieli, którzy zapytują, czy są firmy ubezpieczające rowery?

Zwykle firma ubezpieczająca dom przyjmuje ubezpieczenie roweru. Jeżeli naprawa kosztuje więcej niż \$5.

Wyspa Zmienia Położenie

Wyspa Tristan du Cunha, leżąca w południowej części Oceanu Atlantyckiego, zmieniła w ostatnich 100 latach położenie. Przesunęła się o przeszło milę w stronę Antarktydy. Geofizycy uważają, że na świecie znajduje się obecnie setki wysp, których położenie geograficzne nie zgadza się ze współrzędnymi na mapach. Szczególnie dotyczy to wysp w rejonie podwodnych grzbietów oceanicznych.

News and Views...

By Ken Konrad

IT'S THAT TIME again as polka lovers get set to descend upon Milwaukee for the 1975 International Polka Convention and Festival. As last year, site of the IPA event will be the Red Carpet Expo Center, 4747 S. Howell Ave., on Aug. 1-3. There will be dancing, live polka entertainment, celebrities, record concessions, food, refreshments and souvenirs. Also there will be a Polka Queen contest, IPA business meeting, Polka Mass at the Expo Center, and the highlight of the convention, the Polka Music Hall of Fame Awards Banquet. Banquet reservations can be made by contacting the International Polka Association, c/o Emily Pinter, 1740 W. 47th St., Chicago, Ill. 60609. Polka Queen contest (girls 18-28) entries may be mailed to IPA, c/o Clary and Helen Kafka at the same address. Motel reservations can be made with Chet Gulinski, Chicago phone 293-2280 or Milwaukee phone 414-671-1177.

AMONG THE TOP bands from across the nation scheduled to appear during the three-day IPA event are Eddie Blazonczyk's Versatones; Chicago; Dial-A-Tones; Chicago; Dynatones; Buffalo; Invictas, Unontown, Pa.; Motor City Polka Jaks, Detroit; 47th St. Concertina Club, Chicago; Good Times, United 2:0, oraz San Francisco wygrało z Blackhawks 1:0. Największą niespodzianką jest doskonały wynik drużyny Marathon z Great Lakes League (Waukegan).

Piknik Wisły w Polonia Grove
Aktywny Komitet Imprez Wisły pod kierownictwem E. Nowaka zaprasza Polonię na piknik do Polonia Grove, 3-go sierpnia, Początek o 2-ej. Tańczy zespół "Polonez" pod dyr. Antoniego Dobrzańskiego, gra znany zespół "Białe-Czerwone"; dzięki uprzejmości Cafe Polonaise — wystąpi zespół przyjeżdżający z Polski — Atrakcje, nagrody wejściowe. Dzieci do lat 12 bezpłatnie. Działalność klubu sportowego Wisła zasługuje na pełne poparcie. Piknik odbędzie się bez względu na pogodę.

Cicero; Mrozinski Bros., New Brighton, Minn.; Jim Lovett Polka Stars, Harrisburg, S.D.; New Beats, Jackson, Mich.; New Brass, Indian Orchard, Mass.; Polonaises, Omaha; Dick Rodgers TV Recording Orchestra, Pulaski, Wis.; Swiss Girls' Band, Cochrane, Wis.; Triple-Aires and One, Grand Rapids; and of course the one and only, Joe Pat Paterek and His International Polka Stars, Berwyn. There will be other entertainers too, including the talented Happy Children Dancers, from Connecticut.

THE COMMUNITY Relations Committee of the Polish American Congress, Illinois Division, is seeking to assist all Slavic Americans, who feel they have been discriminated against, to file charges with the appropriate federal agencies. The service is offered free of charge, and all interested parties can contact the Community Relations Committee at 252-6655 during the day, according to Loretta Grabarek, co-chairperson of the Community Relations Committee. All inquiries will be kept confidential. Karen Lynn Swesek has received her M.S., degree in mathematics from the University of Illinois Chicago Circle. Camille Cieslik, a graduate of Good Counsel High School, has been appearing at the Tin Tree Theater, New Buffalo, Mich. The Northwest Side actress is part of a repertory company which will be presenting several productions.

HEAD FOOTBALL coach of Weber High School, Jim Hoffman, will lead a Catholic League All-Star team against a Public League All-Star grid team, coached by Lonnie Williams, of King High, on July 30 at 7:30 p.m., in Hanson Stadium, Fullerton and Central. The game is a benefit for the Mentally Retarded Olympics. That classic Big Ten Football Luncheon is coming up again and the date is July 31 at noon in the Grand Ballroom of the Palmer House. Over 1,000 have attended each of the first three luncheons, and each time they've received an authentic preview of what's ahead in the Big Ten football picture for the season coming up. Hope you're smiling a lot and enjoying the summer completely.

JOSE TORTOLERO, M.D.
zawiadamia o otwarciu swojego biura dla
PRAKTYKOWANIA MEDYCYN OGÓLNEJ
ORAZ CHOROBY OCZÓW

— przy —
3652 West 26th Street
Chicago, Ill. 60623

GODZINY PRZYJĘĆ:
10 rano do 1ej po poł.
6:30 do 8ej wiecz.

TELEFONY
521-2871
521-2872

Sawyer
SECRETARIAL SCHOOLS

- Day & Evening Classes
 - Tuition Financing Plans Available
 - Eligible Institution under the Federally Insured Student Loan Program.
 - PLACEMENT ASSISTANCE AT NO EXTRA COST. "Employers call us... for qualified Personnel"
- Mail Coupon or Call for Brochure: 383-6830
130 N. Marion St. Oak Park, Ill.
- NAME _____
ADDRESS _____
PHONE NO. _____
AGE _____

Z-6-33

ŚLUCHAJMY

Nader Interesujących Odczytów
Biblijnych o Znakach Czasu
w Świecie Wypełniających
Się Proroctw Pisma Świętego.

Nadawane Każdej Niedzieli
z Radiostacji W.O.P.A. 1490 kil.
od 8:15-8:30 Rano

Polecamy Również Ciekawą
Broszurę "Kto Mówi Prawdę?"
Wyślemy Zupełnie Darmo

Prosimy Adresować:

BRZASK

P. O. Box 5455

Chicago, Ill. 60680

Ogłaszajcie Się w Dzienniku Związkowym!

POKRYJCIE TEN SZCZYT!

NIE MALUJCIE!!
I WIECEJ

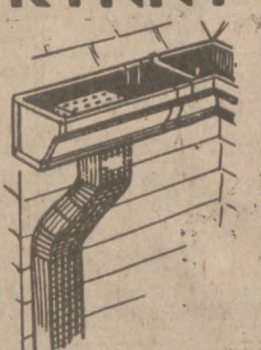
Całkowicie pokrywa aluminium
ekspozowane drewniane obicie.
Fachowe wykonanie i najlepsze
Całkowicie pokrywa aluminium

**Specjalna Oferta
NA ALUMINIOWE
OBICIA**
Alcoa od \$1.00
Kaiser lub Reynolds ZA ST. KW.
włączając pracę i materiał

Z FABRYKI DO WAS
ALUMINIOWE
OKNA I DRZWI
KOMBINACJE ZIMOWE
OKNA I SIATKI
Z ALCOA ALUMINIUM
od \$14.45
20 cali Szerokości
40 cali Wysokości
6 Okien lub Wiecej

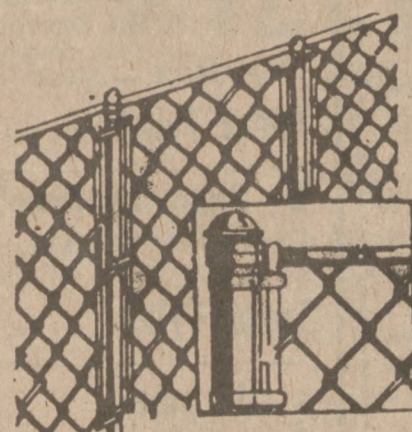
RYNNY

Rynny wam przeciekają?
Pytajcie o bezpłatne
kosztorysy na rynny z niepalnego
aluminium. Rynny...
032 niepalniwie. Duży wybór
kolorów.

ALUMINIOWE OKNO DO WYMIANY

Nie trzeba się więcej martwić
o okna domowe. Obydwa się
suwa i łatwo
wymienia. Łatwe
do mycia. Bez
sznurów czy
tańców.
Nie wymagają
malowania
i konserwacji.
Tanie niż nowe
okna drewniane.

**OSZCZĘDZCIE
50% NA SIATCE**
Jeżeli kupicie za zwykłą cenę
szyby, furtkę, zamknięcie i połączenia.
Zróbcie to sami
lub my zainstalujemy.

POLSKA FIRMA

BEZ WPLATY

Mówimy po polsku

Kosztorysy Darmo

Tel. SP 2-7470

CERTIFIED HOME IMP.

2932 MILWAUKEE AVENUE

Edward T. Scholl, b. Alderman, Oskarżony o Korupcję

Edward T. Scholl, były członek Rady Miejskiej w Chicago, oraz były senator stanowy, został oskarżony przez federalną prokuraturę o łapownictwo i unikanie płacenia podatku w latach kiedy był aldermanem.

Akt oskarżenia zarzuca Schollowi, iż ten przyjął \$6.850 od firmy budowlanej w zamian za przeprowadzenie dwóch zmian strefowych w 41-ej wardzie.

Edward T. Scholl, były alderman w latach 1963-73, będąc w Radzie Miejskiej, był

członkiem komitetu d/s budownictwa i klasyfikacji stref (Building and Zoning Committee). W latach 1973-75 był republikaniskim senatorem w Springfield.

Prokurator Samuel K. Skinner twierdzi, iż oskarżony przyjął w 1971 roku \$5,550 od niejakiego Sylvestra G. Connolly, właściciela Cumberland Construction Co., z pnr. 6563 Northwest Highway. W roku 1972 przyjął również od Connolly, \$1,300. Zmiany strefowe zostały przeprowadzone aby umożliwić Cumberland Construction Co. budowę kondominiów pod adresem 6567 N. Northwest Hwy., i 6559 N. Northwest Hwy.

Scholl nie umieścił żadnej z wyżej podanych sum w swoich zeznaniach podatkowych za lata 1971 i 72. Skinner oskarża go także o unikanie płacenia podatku w 1973 roku, kiedy Scholl podał swoje dochody w wysokości \$18,243. Akt nie podaje źródła nielegalnego dochodu w tym roku, aczkolwiek chodzi tu najprawdopodobniej o kolejny przypadek łapownictwa za zmiany strefowe.

Sledztwo było prowadzone przez federalną prokuraturę oraz Urząd Skarbowy. Scholl jest 9-ym aldermanem lub byłym aldermanem, który stanął przed sądem za korupcję od czasu objęcia urzędu federalnego prokuratora przez Jamesa R. Thompsona, poprzednika Skinnera, w 1971 roku. Thompson złożył rezygnację 1-go lipca br. aby ubiegać się o urząd gubernatora stanu.

Scholl, za każdy raz unikania płacenia podatku może być skazany na 3 lata więzienia oraz grzywnę \$5,000. Za łapownictwo grozi mu ponadto kara do 20 lat więzienia i grzywna \$10,000.

Scholl przegrał w ostatnich wyborach, ubiegając się o drugą kadencję w stanowym Senacie. Od stycznia pracował jako asystent zastępcy stanowego prokuratora generalnego. Po miesiącu musiał jednak zrezygnować ze stanowiska, kiedy prok. generalny William J. Scott dowiedział się o prowadzonym przeciwko Schollowi dochodzeniu.

Od 2-go czerwca, były alderman i były senator jest zatrudniony jako techniczny doradca przez stanowy Departament Transportacji, Dystrykt nr. 1, w Schamburg.

“Król Gór” Nie Został Zdobyty

Rawalpindi (UPI)—Amerykańska ekspedycja wysokogórska, która zamierzała zdobyć drugi pod względem wysokości górski szczyt świata, nie powiedziała się.

Szczyt ten dominuje nad krawędzią Karakorum w pobliżu granicy chińsko-pakistańskiej. Ma on 28,741 stóp wysokości i ma różne nazwy. Miejscowa ludność nazywa go “Chogori” albo “Shagori”, co oznacza — “Król Gór”.

Kiedyś był nazywany “Górą Amerykańską”, ponieważ Amerykanin Lewis Godwin Austen poznał i narzucił na mapy część rejonu Karakorum już w 1861 roku.

Kuszono się o zdobycie “Króla Gór” już od 1902 roku, potem był szereg wypraw nieudanych i dopiero w 1954 roku dotarła na szczyt wysokogórska ekspedycja włoska, która szła szlakiem poł. wschodnim.

Ostatnia z kolei, a było ich trzy, ekspedycja amerykańska pod przewodnictwem Jamesa Whittakera obrała dziewiczy szlak zachodni.

Ekspedycja ta kosztowała \$200,000.

Nie podano powodów, które zadecydowały o niepowodzeniu tej wyprawy.

Festiwal w Kudowie

Kudowa-Zdrój była w tym roku już po raz czternasty gospodarzem Festiwalu Moniuszkowskiego. W dniach od 12 do 14 lipca gościli tam artyści opery, estrady, sceny, gwiazdy polskiej wokalistyki. W teatrze “Pod blachą” w koncercie i a u g u r a c y j n y m wystąpili m. in. znakomity sopran koloraturowy Urszula Trawińska-Moroz, mezzosopran Stefania Toczyska, tenor Teatru Wielkiego w Warszawie Roman Węgrzyn. Solistom towarzyszyła orkiestra Filharmonii Opolskiej pod dyrykcją Marka Tracza.

HILLSBOROUGH TOWNSHIP, NEW JERSEY — Po ulewnych deszczach w stanie New Jersey, wiele miast i miasteczek znalazło się pod wodą na skutek wylewu rzek i strumyków. Szkody wyrządzone powodzią w stanie obliczane są na sumę przeszło \$55.7 milionów. Zaopatrywanie ludności w żywność w wielu miejscowościach okazało się możliwe jedynie drogą wodną za pomocą łódek.

ZSRR i w Tym Roku Kupuje Zboże

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)
suszy w rejonie Wołgi, południowego Uralu i północnego Kazakstanu, co odbiło się szczególnie na zbożach jarych, oraz znacznie mniejszych niż oczekiwano zbiorach zbóż ozimych, szczególnie w rejonie Kubania” — stwierdza raport Międzynarodowej Rady Zbożowej.

Z Instytutu Piłsudskiego

Nowy York. (KW) — Biblioteka Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Yorku, powiększyła się ostatnio o bogaty dar paru setek cennych książek i broszur pochodzących ze zbiorów ś. p. Jana Weinsteina z Londynu, a ofiarowanych Instytutowi przez wdowę po Zmarłym.

Instytut posiada obecnie znaczną ilość duplikatów w książkach na sprzedaż. Jest wśród nich wiele książek dziś rzadkich, bo nieosiągalnych, nakłady ich bowiem są wyczerpane. Są to przeważnie książki lub broszury dotyczące zagadnień związanych z najnowszą historią Polski. Książki zakupują różne amerykańskie biblioteki uniwersyteckie, instytucje naukowe i osoby prywatne na podstawie Katalogu rozsyłanego co jakiś czas bezpłatnie przez Instytut.

Instytut zwraca się z serdecznym apelem do wszystkich Rodaków i organizacji Polonijnych o ofiarowywanie mu wszelkiego rodzaju książek, broszur, dokumentów historycznych, periodyków, ulotek, medali pamiątkowych, map, memorabiliów itp. dotyczących okresu najnowszej historii Polski, do zbiorów archiwalnych i bibliotecznych Instytutu.

Wszelkiego rodzaju zapytania, prośby i Katalog, zamówienia na książki, oraz dary i ofiary należy kierować na następujący adres: — Piłsudski Institute of America, 381 Park Ave. South New York, N. Y. 10016.

50-Lecie Oddziału Szwedzkiej Firmy ASEA w Polsce

Szwedzka firma elektryczna ASEA obchodziła ostatnio 50-lecie otwarcia w Warszawie swojego oddziału. ASEA nawiązała stosunki handlowe z Polską już w 1918r., ale od 1925r. obroty tej firmy z polskim kontrahentem tak wzrosły, że postanowiono założyć w Warszawie oddział. Kiedy w 1939r. hitlerowcy napadli na Polskę, przedstawiciele AEA byli ostatnimi obcokrajowcami, którzy opuścili Warszawę. Kontaktów jednak z Polską nie przerwali, również w okresie wojny, wspomagając polski ruch oporu. Jeden z dyrektorów firmy został w 1944r. schwytany przez gestapo i zamordowany. Po II wojnie światowej ASEA była jedną z pierwszych firm zagranicznych, które wróciły do Polski.

W 1947r. konsern otrzymał od Polski ogromne zamówienie na zrekonstruowanie podwarszawskiego węzła kolei elektrycznej. W 1974r. obroty AEA z Polską wyniosły 42 mln koron szwedzkich, a w br. wzrosną prawdopodobnie do 60 mln. koron. Polska jest największym partnerem handlowym tej firmy spośród wszystkich krajów socjalistycznych.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

Embargo Na Broń Dla Turcji w Mocy

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

szkodliwe dla bezpieczeństwa Stan. Zjedn. i powinno być zniesione. Wszystkie jednak zabiegi Prezydenta i członków jego gabinetu nie dały pożądanego wyniku, czego dowodem przeprowadzona wczoraj przez Izbę uchwała podtrzymania embarga.

Oświadczenie Prezydenta

Prezydent Ford po uchwaleniu Izby, wydał wczoraj oświadczenie w którym stwierdził, że jest głęboko zadowolony rezultatem głosowania Izby.

Dla Muzeum We Wrocławiu

Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu dysponuje unikalnym zbiorem historycznych i współczesnych medali i odznaczeń. Ekspozycja obrazująca rozwój tej sztuki od XVI do XX w. — medale bite w XVI i XVII w. przez Piastów Śląskich oraz wawarszawian (m.in. unikalny model medalu “Warszawa 1944”, wykonany przez niezidentyfikowanego projektanta, przypuszczalnie po upadku powstania).

Do współczesnych zbiorów należą projekty i wzory przedstawiające dorobek plastyki reliefowej w XXX-leciu PRL, ordery i odznaczenia polskie i obce oraz zagraniczne projekty współczesne.

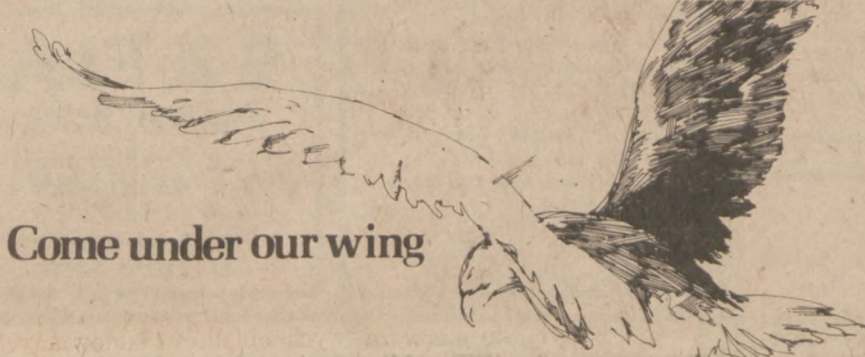
Ostatnio przybył do Muzeum ambasador Nowej Zelandii — Basil Franklin Bolt i przekazał tej placówce dużą kolekcję nowozelandzkich odznaczeń państwowych i wojskowych. Są wśród nich ordery i odznaczenia wojskowe pochodzące z okresu I i II wojny światowej. Wrocławskie muzeum nie miało dotychczas żadnych eksponatów nowozelandzkich.

wania Izby. “Jestem silnie przekonany — powiedział Prezydent — że ten negatywny wniosek Izby będzie miał bardzo poważny i szkodliwy wpływ na żywotne interesy bezpieczeństwa Stan. Zjedn. w Turcji i w innych ważnych kwestiach naszego państwa w całym świecie.”

Istanbul, Turcja (UPI) — Szef tureckiego sztabu sił zbrojnych, gen. Semih Sancer, zapowiedział że Turcja podejmie odpowiednie zaradczę środki w tej sytuacji, co w opinii dyplomatów zachodnich stanowi zapowiedź, że Turcja w odwecie odbierze amerykańskim bazom w Turcji status stały, zamieniając go na “tymczasowy status.” Dyplomaci zachodni wyrażali także opinie, że stanowisko zajęte przez Izbę Niższą Kongresu wzmocni tylko presję wywieraną na konserwatywny koalicyjny rząd prezydenta Suleimana Demirela do zamknięcia baz amerykańskich w Turcji. Prezydent Demirel zwołał na dzisiaj specjalne zebranie swego gabinetu dla omówienia sytuacji.

Zagraniczne Występy Filharmoników z Katowic

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej z Katowic w dniach od 10 do 23 bm. występować będzie w Jugosławii i we Włoszech, głównie na letnich festiwalach. Pierwszy koncert w Portoroż (Jugosławia) następnie zaś kolejno w San Marino, Cremonie, Fano, Lecce, Benevento i Salò. W programie koncertów, którymi dyrygować będą na zmianę Karol Stryja i Czesław Płaczek, znalazły się dzieła Czajkowskiego, Berlioz, Verdiego i Kilara. Solistką koncertów jest skrzypaczka Kaja Danczowska.

Enter our

Feather Your Nest Sweepstakes

Every week for 4 weeks we'll give away:

126-BIG CASH PRIZES

100-\$5 Giftchecks

25-\$25 Savings Accounts (Regular)

1-\$1000 Savings Account (Certificate)

How to enter

Come in to either our home office at 4192 Archer Avenue in Chicago or our Downers Grove office at 5100 Forest Avenue, fill out your name and address on the “Feather Your Nest” entry form, and deposit it in our giant “nest egg” entry box. Entries must be received by 11:00 a.m. each Saturday of each week's drawing. Drawing Dates, July 26, August 2, 9, 16, 1975, at 11:30 a.m.

Who can enter

All residents of the State of Illinois are eligible to enter except employees of Standard Federal Savings, their advertising agency and their immediate family members. Sweepstakes valid for Illinois participants only. Entrants must be 18 and there is a limit of one entry per person for each week's sweepstakes.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Home Office

4192 Archer Avenue (At Sacramento)
Chicago, Illinois 60632
847-1140

Home Office Hours

Mon; Tues; Thurs; Fri: 9:00 A.M. to 8:00 P.M.
Wed: Closed
Sat: 9:00 A.M. to 12:00 Noon

Niemcy o Roli Polaków w Rozwiązaniu Tajemnicy "Enigmy"

Zachodniemiecki dziennik "Frankfurter Rundschau" opublikował artykuł Petera Fischera, byłego deszyfranta w naczelnym dowództwie hitlerowskiego Wehrmachtu, na temat rozwiązania tajemnicy działania niemieckich maszyn kodujących "Enigma". Autor zwraca uwagę na szczególną rolę jaką odegrali przy tym matematycy polscy, których dorobek pozwolił potem Anglikom przechwytywać przez 5 lat wojny rozmowy radiowe między Hitlerem a jego paladynami oraz najwyższymi sztabami niemieckimi. Miało to — jak stwierdza autor — wielki wpływ na przebieg działań wojennych na froncie zachodnim. Artykuł Fischera jest pierwszą tego rodzaju publikacją w prasie zachodniemieckiej.

19-tu Oskarżonych o Handel Narkotykami

Federalna ława przysięgłych w Chicago oskarżyła 19 osób, kobiet i mężczyzn, o nielegalne posiadanie narkotyków i handel heroiną i kokainą. Samuel K. Skinner, urzędujący U. S. prokurator powiadził, że oskarżeni posiadali, w czasie aresztowania, 13 funtów heroiny i dwa funty kokainy.

Chłopiec żartokiem

Titusville, Fla. (G.P.) — Z racji święta narodowego urządzonego został konkurs jedzenia dla dzieci. Rekordzistą okazał się 7-letni Chere Taylor. W czterech minutach zjadł on 11 jajek na twardo, 6 lodów, gotowaną kurę, sałatę ziemniaczaną i gotowaną fasolę. Matka jego mówi, że chudy i ważyący zaledwie 55 funtów, je w domu za dwóch dorosłych ludzi.

LIZBONA. Coraz więcej obywateli portugalskich wraca do kraju z Angoli, gdyż sytuacja tam panująca staje się z każdym dniem gorsza i grozi wojną domową. (UPI)

Uzdrowiska Na Kujawach

Jedną z najstarszych dzielnic Polski — Kujawy, to już dziś pojęcie czysto historyczne, choć nadal powszechnie używane. Ziemia Kujawska wchodzi obecnie w granice administracyjne dwóch rozwiniętych gospodarczo województw: bydgoskiego i włocławskiego, ale mimo powstania nowoczesnych zakładów przemysłowych pozostał swoisty folklor wsi kujawskiej, liczne zabytki związane z historią Polski oraz niepowtarzalny urok krajobrazu. Dużą Kujaw są też dwa uzdrowiska: w Inowrocławiu i Ciechocinku, znane nie tylko w Kraju, ale i poza jego granicami. Po reformie administracyjnej Inowrocław pozostał w województwie bydgoskim, a Ciechocinek znalazł się na obszarze włocławskiego. Obie te miejscowości uzdrowiskowe sławę swą zawdzięczają solankom.

Inowrocław należy do miast średnich, liczy ponad 50,000 mieszkańców i jest ważnym ośrodkiem przemysłu chemicznego, metalowego, szklarskiego i spożywczego, a mimo to największą popularność zyskał jako uzdrowisko. Stary gród polski figuruje w kronikach od XII w. i był świadkiem wielu wydarzeń historycznych. To właśnie w tym mieście królowa Jadwiga spotkała się z wielkim mistrzem Zakonu Krzyżackiego Konradem von Jungingen, aby przekonać go o konieczności zaprzestania zbrojeńskich napadów na północne ziemie Polski. Argumenty młodej monarchini widocznie nie na długo wystarczyły butnym rycerzom w białych płaszczach z czarnym krzyżem, bo już w piętnaście lat później, w 1410 r. król Władysław Jagiełło musiał wystąpić przeciwko nim zbrojnie, zadając im drugą klęskę w bitwie pod Grunwaldem.

Kujawiaków cechuje wysokie poczucie patriotyzmu i dyscypliny społecznej oraz znanie w Polsce gospodarności. Widać to zarówno w zabytkowym budownictwie miejskim, jak i współczesnym, widać też w znakomicie zagospodarowanych wsiach o wysokiej kulturze rolnej.

Mieszczanie inowrocławscy już w średniowieczu przywiązywali dużą wagę do higieny osobistej. Wiedzenie znali od dawna, doborczych właściwości źródeł wodnych, bijących w mieście, bo swoim gościom zalecali kąpiele mineralne. Zbudowali też w XV w. pierwszą w Polsce kąpielnię z natryskami. Traktowano to długo w Kraju, jako nieszkodliwą dziwność i dopiero wiek XIX przyniósł zasadniczą zmianę poglądów na owe "cudowne" wody, gdy odkryto pod ziemią ogromne pokłady soli. Inowrocławiem zainteresowali się wówczas balneolodzy. Również sto lat temu, w czerwcu 1875 roku otwarto w mieście pierwszy sezon zdrowy. Następnymi latami przyniosły coraz większy napływ chorych, których ściągała efektywność leczenia inowrocławskimi wodami. Wyrosły liczne budynki sanatoryjne, zakłady lecznicze i pensjonaty. Dziś po stu latach od pierwszego sezonu, kiedy nastąpiła intensywna rozbudowa i modernizacja zespołu sanatoryjnego, chętnych do leczenia się w uzdrowisku jest coraz więcej. Leczenie obejmuje głównie schorzenia narządów ruchu, reumatyzm, i choroby układu krążenia. Chorzy służą trzy

zakłady przyrodolecnicze, w których stosuje się różne kąpiele lecznicze, masaże, zawiązania borowinowe i inhalacje. Doskonałe wyniki daje ponadto gimnastyka, prowadzona przez świetnie wyszkolonych specjalistów. Po zabiegach warto pójść na spacer po pięknym parku zdrojowym, zajmującym powierzchnię 45 ha, zwiedzić zabytki miasta lub udać się na wycieczkę w bardzo atrakcyjne turystycznie okolice.

Drugie uzdrowisko kujawskie — Ciechocinek ma podobne walory, choć jest niewielkim miasteczkiem, liczy ledwie 8,000 mieszkańców i nie może się pochwalić zabytkami z odległych wieków. Miejscowość zwała się w przeszłości w historii Polski dopiero w początkach XIX w. gdy w okolicach znaleziono bogate pokłady soli. Wielki polski działacz gospodarczy, zwolennik uprzemysłowienia Kraju — Stanisław Staszic od razu pojął znaczenie odkrycia złóż solnych. W Ciechocinku powstało kilka warzelní soli, wydobywano też znane do dziś tężnie.

Kariera Ciechocinka jako uzdrowiska, wzięła natomiast swój początek... w miejscowej karczmie. Przedsiębiorczy właściciel wstawił do pokójów kilka miedzianych wanien i polecał swym gościom kąpiele lecznicze. Wkrótce karczma okazała się zbyt ciasna i przystąpiono do budowy prawdziwych łazienek. Tak powstało jedno z największych obecnie uzdrowisk nizinnych w Europie, znane daleko poza granicami Kraju.

Ciechocińskie solanki, ług i borowina, a także wspaniały mikroklimat, pozwalają na uzdrawianie bardzo dobrych wyników w leczeniu chorób narządów ruchu, gośćców, schorzeń górnych dróg oddechowych oraz układu krążenia. Jest więc podobnym uzdrowiskiem jak Inowrocław. Ciechocinek przewyższa jednak stary gród kujawski doskonałym położeniem w szerokiej (2-4 km) dolinie Wisły, pięknymi lasami sosnowymi i urozmaiconą rzeźbą terenu.

W Krajinie Wielkich Dolin, bo tak nazywa się obszary polski Środkowej, jest to prawdziwa oaza klimatyczna. W zespoły sanatoryjnym korzystają się na miejscu z wszelkich niezbędnych zabiegów. Pijalnie wód wydają dla celów kuracyjnych wodę chlorowodorową o stężeniu 0,32 proc. Poza tym można korzystać z basenu kąpielowego o powierzchni 4,000 m² wypełnionego wodą solankowo-bromową o stężeniu około 44 proc. Dzieci zająwają kąpiele w oddzielnym małym basenie. Z urządzeń leczniczych wypadają jeszcze wymienić dwa solarnie, miejsc do kąpiele słonecznych, a przede wszystkim trzy tężnie długości 1800 m, tworzące naturalne inhalatory.

Piękny park zdrojowy, którym można przejść aż do Wisły budzi zachwyt zwiedzających. Prześliczne mozaiki kwietne, układane w przeróżne wzory tworzą barwny dywan, przecięty alejkami, świątadectwo wysokiego kunsztu ciechocińskich ogrodników. Niezwykle interesujące są również okolice. W promieniu kilkudziesięciu kilometrów można obejrzeć liczne zabytki, pomniki przyrody i miejsca pamięci narodowej, lub udać się statkiem w górę, czy w dół Wisły, do Plocka albo do Torunia.

inne pamiątki które przyniosła wiele zadowolenia radości i wdzięku dla Wasze dobre serca i pamięci o nich

ŻYWA PAMIĘĆ Stała i Wieczna

Pamiętkowy kielich lub cyborium (puszka na komunikanty) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który moim podarunkiem potrzebującym miśmion lub jakimś księdzu, którego wybrzezie będzie zawsze żywym wspomnieniem, poeknym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty. Alby i wiele innych przedmiotów liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy dla Wasze dobre serca i pamięci o nich

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

CHARNIK MEMORIALS INCORPORATED

300 Archer Road, Justice, Ill. Tel. GLoBe 8-4448
DIANE ROSE SEWCYCK President

Bernice Krupa

(z domu Krzyska)
(żona śp. John)

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, dnia 24-go lipca 1975 roku, o godzinie 12:30 w nocy w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26 lipca, o godzinie 10:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6250 N. Milwaukee Ave., do kościoła Św. Tekli, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną. Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Marion (Jeannine), Edward (Lucille) i Mary (Gerald) Costanzo, synowie, córka, synowie i żenie; wnuki i wnuczki wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Colonial Funeral Home Józef Wojciechowski i Syn Telefon 774-0366

Eugeniusz Aleksander Dubinski

nagle pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 22go lipca 1975 roku, o godzinie 11:20 w nocy, przeżywszy lat 60.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26go lipca, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee Ave., do kościoła St. Bartholomew, a stamtąd na cmentarz Wszystkich Świętych na parcelę familijną. Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Dwyene, żona; Eugeniusz T., Roger A., Leon E. i Robert, synowie; Janice, Marilyn i Peggy, synowie; Wanda Wilson, Edward, Leon i Stefania, bracia i siostry; Dolores i Mildred, bratowie; wnuczka; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie, Telefon 774-4100.

Teresa Korbecka

(z domu Tyks)
(żona śp. Wojciecha, teściulka śp. Elżbiety)

Członkini Tow. Niezłazn Różańca Św. przy par. św. Romana i św. Kazimierza; Tow. św. Teresy od Dzieciątka Jezus Grupa 597 Zw. Polek w Am.; Tow. Kosynierów Polskich Grupa 1405 ZNP po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 23-go lipca 1975 roku, o godzinie 10:30 rano, w starszym wieku.

Zwłoki można odwiedzać dziś, od godz. 2ej po poł. do 10ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26 lipca, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3088 S. Archer ave. (narożnik Keeler) do kościoła św. Romana, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Jan (Helena), Władysław (Agnieszka), Józef i Kazimierz (Rosemary), synowie i synowie; 13 wnuczek; 16 prawnuczek oraz siostrzeńcy i siostrzenice wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Zarzącki Manor Chapels Telefon 767-2166 (24-25)

Franciszek Mendocha

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy brat, szwagier nasz i wujek mój ś.p.

Członek Oddziału Ligi Morskiej "Ster" Nr. 46. Delegat Okręgu 7-go Stow. Weteranów Armii Polskiej w Ameryce Placówka 14 i Sokolstwo Polskie w Ameryce i Grupy 385 Unii Polskiej w Am., nagłe pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 24-go lipca, 1975 roku, o godzinie 11:10 przed południem, przeżywszy lat 53.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3054 W. Cermak Rd., do kościoła Św. Kazimierza a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Jan i (Aniela), Stanisław i (Janina) bracia i bratowie; Andrzej, bratanek w Polsce, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Zarzącki Manor Chapels Telefon 277-4473.

In Memoriam

W osmą rocznicę śmierci najdroższej matki i babci naszej, ś.p.

Agnieszki Słowik

oraz w czwartą rocznicę śmierci najdroższego ojca i dziadka naszego, ś.p.

Wincentego Słowik

odprawione zostaną żałobne Msze św. w środę, dnia 26go lipca b.r., o godz. 8ej rano w kościele Św. Jacka za duszę ś.p. Wincentego; we wtorek, dnia 30go sierpnia b.r. o godz. 8ej rano w kościele Św. Jacka za duszę ś.p. Agnieszki. W niedzielę, dnia 3ego sierpnia b.r. w kościele Św. Piotra i Pawła w Ujściu Solnym w Polsce za duszę ś.p. Wincentego i ś.p. Agnieszki.

W dniu smutnej rocznicy Waszego zgonu W sercach naszych odżyły bolesne cierpienia Wy, dziś, Matko i Ojcie, u Boga tronie, A nam zostały tylko smutne wspomnienia.

Do łaskawego współdziału w nabożeństwach zapraszają wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych:

Jan (Agnieszka), Bolesław (Franciszka) i Mieczysław, synowie i synowie; Teresa, Maria, Klaudia, Wincenty i Agnieszka, wnuczki i wnuki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie, Telefon 774-4100.

Zofia Smotrwa

(z domu KALINOWSKA)
(żona śp. Ludwika)

po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 22go lipca, 1975 roku, o godzinie 6:15 wieczorem, przeżywszy 85 lat.

Pogrzeb w piątek, dnia 25go lipca, o godzinie 9:30 rano, z Ostapa Funeral Home pnr. 5325 W. Fullerton, do kościoła Św. Stanisława B. i M., a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną. W ciężkim żalu pogrzeżeni:

Józef, Kazimierz, Julian i Karol, synowie; Janina, Paulina i Bronisława, córki; oraz zięciowie i synowa, 1 siostra i 1 brat w Polsce; wnuki, wnuczki i prawnuczka; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się R. T. Ostapa, Telefon 237-2876.

Siostra Maria Gertruda

Ze Zgrom. Sióstr Najśw. Rodziny z Nazaretu
(z domu Teresa Malczewska)

po długiej chorobie zasnęła w Panu, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 24-go lipca 1975 roku, o godzinie 6:07 rano, przeżywszy 44 lata, w zakonie 29 lat.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26 lipca, o godzinie 10ej rano, z kaplicy provincialnej pnr. 353 N. River Rd., Des Plaines, Ill., na cmentarz Wszystkich Świętych w Des Plaines, na parcelę zakonną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Siostry ze Zgromadzenia Sióstr Najśw. Rodziny z Nazaretu Pogrzebem zajmuje się Walter L. Sojka Funeral Home Telefon 666-2673

KOZERA Funeral Home

1718 West 48-ma Ulica
(naprzeciw kościoła św. Józefa)
Tel. YArds 7-3388

PATKA Funeral Homes

Zakład Dla Pogrzebów
Air Conditioned
JAN PATKA, Dyrektor
1256-58 W. 51st Street
BO, 8-5257

BAFIA Funeral Home

1810 W. 18-ta ulica
Tel. CAnal 6-2298
- i -
1745 W. 47-ma Ulica
Tel. YArds 7-8407

"Dar Pomorza"

Statek Szkolny Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni "Dar Pomorza" służy już 45 sezon pod białoczerwoną banderą. Ostatnio "biała fregata" rozpoczęła 3-miesięczny rejs szkoleniowy trasą wiodącą przez Bermudy, Azory, Portugalię i porty zachodniej Europy. W rejsie uczestniczą studenci wydziału nawigacyjnego wyższych szkół morskich z Gdyni i Szczecina.

Żaglowiec zbudowany został w 1909 r. przez stocznię Blohm und Voss w Hamburgu jako 3-masztowa fregata o pojemności 1561 BRT oraz o żaglowaniu 2100 m kw.

W 1929 r. statek został zakupiony ze składkę społeczeństwa Pomorza i przebudowany w duńskiej stoczni Naskov. 30 lipca 1930 r. w Gdyni odbyło się podniesienie na żaglowcu białoczerwonej bandery i nadanie mu nazwy "Dar Pomorza". Od tego czasu "biała fregata" odwiedziła ponad 100 portów całego świata.

Do największych osiągnięć "Daru Pomorza" zaliczyć można rejs dookoła świata w latach 1934-1935 oraz w rok później wyprawę na północny Pacyfik i opłynięcie Przylądka Horn.

W 1972 r. "biała fregata" zwyciężyła w światowych regatach żaglowców "Operation Sail 72". Za rok "Dar Pomorza" uczestniczyć będzie w "Operation Sail 76". W czasie II wojny światowej "Dar Pomorza" był internowany w Szwecji i wrócił do Polski 24. X.1945 r.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

Bronisława Gorecka

(matka śp. Norberta)

Członkini Bractwa Niewiast Różańca Św. przy par. św. Barbary; Tow. Bridgeport Grupa 2534 ZNP; Gniazda Nr. 3 Sokolstwa Polskiego w Am.; Tow. Św. Barbary Grupa 48 Zw. Polek w Am.; po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 24go lipca 1975 roku, o godzinie 6ej wieczorem, w podeszłym wieku. Zamieszkiwała w dzielnicy Bridgeport.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 28 lipca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1059 W. 32ga ul., do kościoła św. Barbary, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Antoni, mąż; Elinor, córka; Walter T. Budny, zięć; oraz 2 siostry i 1 brat w Polsce; 6 wnuczek i 3 prawnuczek wraz z całą rodziną.

Pogrzebowi Pomierski i Syn, telefon YA 7-6424.

Marianna Bronska

(z domu TAJAK)
(żona ś.p. Alojzego, matka ś.p. Tadeusza, szwagierka ś.p. Jana Buras i ś.p. Jana Kalisz)

Członkini Bractwa Niewiast Różańca Św. przy par. ŚS. Pięciu Braci Polaków i Męczenników i przy par. Św. Trójcy, Apostołów Modlitwy i Iligo Zakonu Św. Franciszka, Tow. Wniebowzięcia N. M. P. w Burlington, Wis., Tow. Św. Anny Nr. 57 Z.P.R.K. i Klubu Obywatelski Trójca, po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 23go lipca, 1975 roku, o godzinie 4:45 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26go lipca, o godzinie 10:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4401 So. Kedzie Ave., do kościoła ŚS. Pięciu Braci Polaków i Męczenników, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Weronika i Karolina Kalisz, siostry; Suzanne (Paul) Falzone, wnuczka z mężem; Tony Falzone, prawnuk; oraz siostrzeńcy i siostrzenice z rodzinami; wraz z całą rodziną. Prosimy nie nadsyłać kwiatów. Pogrzebem zajmuje się Fortuna Funeral Home, Telefon LA 3-7761. (24, 25)

Międzynarodowy Obóz Harcerski w Chorzowie

W ośrodku ZHP, położonym na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie nastąpi otwarcie XXIV Centralnego Międzynarodowego Obozu Pokoju i Przyjaźni Związku Harcerstwa Polskiego. Reprezentowanych jest 29 dziecięcych organizacji z 27 państw Europy, Afryki, Azji i Ameryki Południowej, skąd do Chorzowa zjechało 350 dzieci. Przybywa tu także delegacja młodzieży ZHP licząca 300 osób. Obóz trwać będzie do 31 lipca. Sześć ostatnich dni jego uczestnicy spędzą w Warszawie. Uczestnictwo w obozie umożliwi zagranicznej młodzieży poznać Polskę, a zwłaszcza Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, terenów beskidzkiej Krakowa i Warszawy.

Zbuntowały Się

Lawrenceville, Ga. (UPI)—Uczni z 'Yerkes Primate Research Center', przed kilku tygodniami wsadzili goryla Calabara i dwóch jego kolegów — do klatki z czterema samiczkami. Calabar natychmiast objął "królowanie" nad haremem zmuszając samice do posłuszeństwa biciem ich i poniewieraniem nimi. Samice przyjęły to spokojnie przez kilka tygodni, aż jednego dnia trzy samiczki napadły na Calabara i zabiły go tak boleśnie że musiano go usunąć z klatki. Dwaj jego koledzy zachowywali się spokojnie, to też samice pozostawiły ich w spokoju.

Marynarka Prowadzi Śledztwo

Washington. (UPI)—Władze marynarki wojennej wszczęły śledztwo w sprawie rzekomego konfliktu — interesów udziałem kilku admirałów w przeprowadzonym przez marynarkę banku w bazie Pensacola na Florydzie. W dniu 30go czerwca b. r. dziennik St. Petersburg Times podał że kilku admirałów posiada akcje w "First Navy Bank" mieszczącym się w bazie marynarki wojennej w Pensacola, Fla. Jednym z udziałowców tego banku jest także kongr. Robert L. F. Sikes (D-Fla.) przewodniczącemu subkomitetu Izby Dla Przydziału Funduszy Na Konstrukcję Urządzeń Marynarki Wojennej. Sikes zaprzecza podanym w prasie wiadomościom.

Milwaukee Wisconsin

★ Praca Żeńska

Needed At Once
HOUSE MAIDS
Flexible Hours, experienced, helpful or WILL TRAIN.
EXCELLENT PAY.
Wonderful Working Conditions.
Many Fringe Benefits.
APPLY IN PERSON
DOWNTOWNER MOTOR INN
611 W. Wisconsin Ave.
Milwaukee, Wisc.

★ DOMY

BY OWNER
Open Saturday and Sunday, 1 to 4
3 bedroom ranch, family room, 1½
bathrooms, central vac., air
cond. 1700 cubic feet, ½ acre lot
—trees, flowers, shrubs, veg. garden.
Many extras — Extra Sharp.
MUST SELL, Lower 50's. 4199 S.
121st (N from 121 and Beloit Rd.).
(414) 541-9213

★ INTERESY

GROCERY STORE
25 Years In Business.
NEWLY DECORATED
(414) 873-6100 or
(414) 445-5947
Shown between
4 and 6 P.M.

MEAT MARKET
With building. Processing
place, sausage kitchen.
Selling due to illness.
ONAGA, ILL.
(815) 268-4360

MOTEL
BY OWNER
12 unit, and 4 bedroom home,
great potential.
Room for expansion. Might consider
income property in trade.
(414) 461-4578

TAVERN-RESTAURANT
Open days only. Commercial business.
Asking \$3,500 for fixtures, complete.
Everything to work with. Rent only \$125 per month.
Lease + option renewal. Air conditioning & wired alarm system.
1801 W Canal St. Excellent investment.
Call 414-354-1889 — anytime.

★ Pomoc Domowa

POTRZEBNA KOBIETA
Do opieki nad chorą z zamieszka-
niem u niej. Warunki pracy
do omówienia na miejscu. Do-
bra zapłata, mieszkanie i u-
trzymanie.
Tel. od 10 rano do 1ej po poł.
i od 2ej do 4ej po poł.
478-4101

**English Speaking
Cook-Housekeeper
Companion**
For elderly lady. Monday through
Friday, 9 A.M. til 5 P.M. Recent
references. 5500 North at the Lake.
775-2266

EXPERIENCED cleaning lady. —
2 days, \$25.00 a day. Winnetka.
446-1136

KOBIETA DO SPRZĄTANIA
1 dzień w tygodniu.
Małe mieszkanie w Rogers Park.
1 osoba dorosła. Świetny dojazd.
Musi mówić i rozumieć język
angielski.
Dzwonić po angielsku:
664-9300 i prosić o pana B.

GOSPODYNI do zamieszkania. —
6 dni w tygodniu. Własny pokój.
2 dzieci w wieku szkolnym.
564-1971

POTRZEBNA PANI

Mówiąca po angielsku.
do lekkiej pracy domowej.
Z całkowitym
utrzymaniem.
Prosimy telefonować
782-7201
między 10 rano a 4 po poł.

FOR WORKING MOTHER

Babysitter, 5 day week.
2 year old girl.
Near North Side.
English necessary, references
required.
871-2667

POTRZEBNA pani-emerytki do
towarzystwa drugiej pani. Za-
mieszkać, własny pokój. 685-1479
lub 827-6435.

GOSPODYNI do zamieszkania
Do opieki nad starszą panią.
Na pełny czas. West Rogers Park.
Musi rozumieć po angielsku.
ZGŁASZAC SIĘ DO ANGIELSKU.
Od 6 do 9 wiecz.
465-6783

**ODPOWIEDZIALNA KOBIETA
DO SPRZĄTANIA**
Odpólna praca domowa jeden dzień
w tygodniu. Stałe zajęcia w Mor-
ton Grove. Blisko publicznej ko-
munikacji. Referencje.
966-4265

COMPANION to older lady.
Sundays only plus 1 day a week.
272-9124, North Ave. and Harlem.

DEPENDABLE women wanted. —
General housework. 1 day per
week. Steady. Good pay. Refer-
ences. South-west suburbs, Palos
Heights. 448-8912 after 6 p.m.

**DEPENDABLE WOMAN
NEEDED**
For 2 pre-school children, live in.
5 day week. Own room. Good pay
and home for right person.
References.
Some English necessary.
Western suburbs.
246-0955

OPIEKUNKA
Do 6 Letniego Chłopca
Zamieszkać.
Trochę gotowania i sprzątania.
Własny pokój.
Trochę angielskiego.
366-6943 po 8ej wiecz.
w weekendy—cały dzień

★ Milwaukee Wisconsin

★ Praca

**MISERICORDIA
COMMUNITY
HOSPITAL**
1255 N. 22nd St., Milwaukee
414-342-4770

RN's
Excellent Salary.
5% Differentials for shifts
and specialties.
Credit for past experience.
Pick your shift.
Positions available in
medicine, surgery
and critical care.
Call
C. A. Dziubek, R.N.
Director of Nurses, Ext. 210
An Equal Opportunity Employer

★ FARMY

SOD FARM
60 ACRES
91ST and MEQUON RD.
TERMS.
For further information and show-
ing please call weekdays between
8 and 5.
(414) 765-4806

★ ROZMAITE

BY OWNER
WELL DRILLING MACHINE
In Excellent Condition.
Bucyrus, Erie 22 Model 22-W.
36ft. derrick, mounted on IHC
tandem. \$6,395.
414-782-5439
Sun. all day, weekdays after 2 p.m.

★ AUTA

FERGUS FORD

Wstapcie i obejrzyjcie nasz
duży wybór nowych i dobrych
nie drogich aut używanych.

Możemy po polsku
pytać o:

**GEORGE
BATORSKI i
CHET
ANDREZAK**

Chcemy z wami
porozmawiać.
Jeżeli jest Wam
trudno dostać
się do naszego
składu,

prosimy telefonować do nas
a my Wam pomożemy dostać
się tu.

**MY DAJEMY TYLKO
NAJOKRZYSTNIEJSZE
CENY.**

Fergus Ford, Inc.

3828 Niles Center Rd.
przy Dempster i Skokie Blvd.

Skokie, Ill.

Tel. CO 7-2750

lub 674-8000

**SPECJALNE CENY DLA
NASZYCH PRZYJACIÓŁ.**

'66 FORD LTD — dobra kondy-
cja, 4 drzwiowy, \$325 — oferta.
237-0962

**WANTED
JUNK CARS**
Top \$\$\$ Paid
Free towing. We sell auto parts.
Call: 825-3242
CENTURY TOWING

1971 CADILLAC EL DORADO.
Excellent condition. must sell.
\$2,800. 279-7764

★ Praca Żeńska

LADY FOR RESTAURANT

Prepare salads, some cooking,
serve in cafeteria. Must speak
English. Call

443-7233 from 9 am to 2 pm

• GENERAL OFFICE

Experienced in Typing and Billing
no Dictation.

• COMPANY BENEFITS.

Convenient Location—
Good working conditions.

CALL: CAROL 384-1000

POTRZEBNA wykwalifikowana
kucharka, znająca dobrze kuchnię
polską i szybko pracująca. Zgła-
szyć się wieczorem do Restauracji
"Teresa". 3031 N. Milwaukee.

KOBIETY PRACUJĄCE BLISKO DOMU

Lekka praca montażowa. Indy-
widualne premie. Stała praca
w nowoczesnej fabryce. Darmo
ubezpieczenie szpitalne i na ży-
cie. Doświadczenie nie wyma-
gane. Przeszkolimy was. AN-
GIELSKI NIE WYMAGANY.

Zgłoszenia Osobiście

**MARVEL
ELECTRIC CORP.**
3425 N. Ashland Ave.

EXCELLENT EARNINGS

Be an Avon representative now.

Sell daily family needs at new low
prices, plus world famous cos-
metics and fragrances.

Northwest side residence.
Call evenings after 6:00 P.M.

544-8586

SAVINGS DEPARTMENT

Full time. Interesting posi-
tion as a savings' counselor.
Must like working with
people, speak Polish and En-
glish and type 40 w.p.m.

Call Mr. A. SIRTOUT

847-1140

STANDARD

FEDERAL SAVINGS

4192 Archer, Chicago

An equal opportunity employer.

**SEKRETARKA do biura adwo-
kata. Prawne doświadczenie nie
konieczne. 736-2266.**

**Potrzeba
Kucharki**
NA PIĄTEK,
SOBOTĘ I NIEDZIELĘ
Zgłosić się: —
3808 N. CENTRAL AVE.
Pomiedzy Godzina
5-1a i 9-1a Wieczorem

KEYPUNCH OPERATOR

Minimum 1-2 years experience in
Alpha & Numeric keypunch on
IBM 129 machine.

Apply
**HUMPHREYS
LEATHER GOODS CO.**
1301 West 35th St.
ASK FOR JOE JERBICH

Pamiętaj, że wobec
zmuszenia narodu pol-
skiego do milczenia,
"Dz. Związkowy" jest
jego wolnym głosem.

TO OUR ADVERTISERS
DEADLINE FOR WEEK-END EDITION
IS THURSDAY 2 P.M.
**ALL CLASSIFIED ADS
ARE PAYABLE IN ADVANCE**
Unless Other Terms Are Established With
POLISH DAILY ZGODA

★ Praca Męska

★ Praca Męska

Męska

MAINTENANCE MECHANICS
2nd SHIFT
3 p.m. to 11:30 p.m.—Night Shift Premium
Excellent Opportunities In Our Modern Plant For Experienced
Maintenance Men, Who Have Electro-Mechanical Background
In Maintaining Food Processing Machinery.
Will Consider Individuals With Previous Experience in
Fork-Lift Truck Repair, Ammonia Refrigeration or Welding.
PROVEN MECHANICAL ABILITY ESSENTIAL
Call Mr. Hines For An Appointment—376-6789
**PETER ECKRICH
& SONS, INC.**
3750 S. Litanica Ave.
An Equal Opportunity Employer
Outstanding Company
Paid Benefit
Program.

**Men Wanted
for
Formica Shop**
ALSO NEED
**Cabinet Makers
and
Formica Top Men**
Must drive and speak
English.
EXPERIENCE ONLY.
Apply in person
after 9:00 A.M.
Imperial Kitchens
5946 So. Pulaski Rd.

FACTORY WORK
Steady employment with
overtime. Good benefits. Paid
holidays. Light factory work.
Some warehouse and shipping
duties. Must speak English
well.
BURHOP PAPER CO.
1071 W. Division
Ask for RALPH

VW MECHANICS

Good pay. All socompany benefits.
Steady job.
Contact Service Manager
Mr. Wolf Riemer
**DOWNERS GROVE
VOLKSWAGEN**
2020 W. Ogden Avenue
Downers Grove, Ill.
Days call 964-9500
Evenings 478-9061

WAREHOUSE MAN
Receiving and Shipping
\$2.50 an hour plus overtime.
Must have some English.

BADGER FARMS
700 N. Western

**MECHANIKÓW
SAMOCHODOWYCH**
• INSTALATORÓW RUR
WYDECHOWYCH
Potrzebni doświadczeni
pracownicy do warsztatu
rur wydechowych.

• MECHANIK SZYBKIE
I DOBRY DO OBSŁUGI
OTRZYMAJĄ NAJLEPSZE
WYNAGRODZENIE
"Muszą Posiadać Własne
Narzędzia"

TU 9-6330

**HORIZONTAL BORING
MILL OPERATOR**
2ND SHIFT

Set up and operate, job shop ex-
perienced only. Clean, safe plant,
Top rates, full benefits, regular
increases plus incentive bonus.

631-6300

M. P. HEINZE MACHINE CO.

6300 Northwest Hwy.

Evenings interview by
appointment.

POSZUKUJE PIEKARZA

Doświadczzonego.

BRIDGEPORT BAKERY

2907 S. Archer

LA 3-9870

AUTO MECHANICS

Experienced

Foreign and American Cars.

Knowledge of Alignment, etc.

Must have own tools.

NORTH Call GR 7-2289

• MAINTENANCE MECHANIC

HI SPEED PACKING

Immediate position available for
man with Maintenance experience.

• 2nd SHIFT.

North Suburb

473-2100

Experienced

BROILER COOK

WHEATON AREA.

Call Bud between 2-6 p.m.
Monday thru Saturday.

668-1550

• STOCK ROOM

WORKING SUPERVISOR

EXPERIENCED

Mature man to take full charge
of Stock Room and Inventory Con-
trol. Must be High School Grad-
uate, some knowledge of English.

Ligible handwriting—
Good Figure Aptitude.

• EXCELLENT BENEFITS AND
WORKING CONDITIONS.

INDUSTRIAL

CONDENSER CORP.

3243 N. California Ave. Chicago

TAILOR

Fine men's clothing store wants
experienced tailor for alteration
work. Excellent working condi-
tions. Top salary. Health insur-
ance and pension plan.

CONTACT

FRED SCHUBACH, INC.

Galesburg, Ill.

(309) 342-8101

MEZCZYNA

DO NAPRAWY DACHÓW

Doświadczony, lub przeskolimy.

Pełen czas.

Bardzo dobre wynagrodzenie.

Musi znać trochę angielskiego.

Dzwonić po angielsku.

PL 2-7500

★ Praca

★ Praca

**POTRZEBA MĘCZYZN
oraz MĘCZYŻNE**
Do Pracy w Shipping Room jako Clerk
Uczcie się zarabając specjalnego procesu drukowania
"silk screen". Przyjmujemy do pracy bez różnicy wieku,
uczniwych, ambitnych pracowników, obywateli lub
mających "zieloną kartę".
• PŁATNE ŚWIĘTA • PŁATNE WAKACJE
• DZIENNA ZMIANA
STUDIO 4, INC.
1751 N. Central Park Ave.
Prosimy zgłosić się do biura między 9:00—3:00 po południu.

OPERATORÓW

MASZYN DO SZYCIA

Na pojedynczej igle, Merrow,
przyszywanie guzików i robienie
dziurek, niewidoczny ścieg na
obróbkach.

TYLKO DOŚWIADCZONYCH.

Zgłoszenia osobiście od poniedział-
ku do piątku w godzinach 8 rano
do 12 w pol.

MITZI FASHIONS

5034 N. Western Ave. (z tyłu)

POTRZEBA do pracy przy platy-
kach. 227-6787 dzwonić od 8 rano.

EXPERIENCE UPHOLSTERY

SEWER

Immediate opening. Experience all
phases of upholstery sewing.

3-5 years experience.

9 to 3 P.M. daily. Apply

1645 W. 47th Street

847-7250

COOKS

VILLAGE INN

PANCAKE HOUSE

Accepting application for experi-
enced cooks. Apply in person.

19838 S. Halsted

Chicago Heights

• OPTICIANS

Experience on High Quality

Lense Elements.

• Full time — Steady Work

• Company Benefits

• Blue Cross & Blue Shield

• Paid Vacations

"Company moving to Northwest
Side of Chicago"

★ DOMY

GDY CHCECIE KUPIĆ LUB SPRZEDAĆ DOM
ZAPRASZAMY WAS DO ODWIEDZANIA SOLIDNEGO
POLSKIEGO BIURA REALNOŚCIOWEGO

KAMINS REALTY

(Dawniej Patria Realty)

2921 N. CENTRAL PARK AVE.

Solidne Jak Skala Gibraltaru.

DUŻY WYBÓR DOMÓW NA PÓŁNOCNYM ZACHODZIE.
MOŻE CIE OBEJRZEĆ U NAS ICH ZDJĘCIA.
WSZYSCY MÓWIMY PO POLSKU. **486-4130**

★ DOMY

NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA
J. B. PALLASCH i SYNOWIE

2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon: AR 6-1517

ZALATWIA WSZELKIE SPRAWY REALNOŚCIOWE
Jak: kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki
ubezpieczenia ognio i od wypadków

Uwaga Właściciele Domów!

MAMY NABYWCÓW Z GOTÓWKĄ
NA WASZE DOME

po obsłudze poufną w bezpośrednim
kontakcie osobistym
zgłaszacie się do

2990 Milwaukee
486-6363

BUDA
REALTY

Otwarty w niedzielę, 2-5
(9700 Zachód-5000 Północ).
9751 W. River ulica

2 mieszkania, po 3 sypialnie.
8 lat stary. Piękność w
luksusowym stanie. Garaż
na 2 1/2 auta. Drastycznie
zredukowana cena. Muszę
sprzedać.

VANGUARD

631-3391 lub
625-2528

Dom Otwarty Niedziela 2-5
PRZYTYLNY
BUNGALOW

4 sypialniowy z garażem.
Czystości wewnątrz. Świetna
transportacja, blisko szkół.
3704 N. Central Park
C. P. REALTY
236-5598 675-8309

Otwarty w Niedziela 1-5
3739 N. OCTAVIA

Po raz pierwszy pokazany —
pieszy dystans do Harlem-
Irving Park sklepów. 3 sypialniowy
"ranch". Do objęcia od
zaraz.

Otwarty w Niedziela 1-5
4319 N. TROY

Czysty, 3 sypialniowy, 1 1/2
piętrowy. Obłożony aluminium.
Duża parcela, pełna piwnica.
Garaż na 2 auta. Tylko \$27,900.

Otwarty Niedziela 1-5
4915 N. AUSTIN

Dla dużej rodziny — 2 1/2
izienki, centralne chłodzenie. Muro-
wany. Garaż murywany na
2 auta. Duża parcela.

CENTURY 21

Kay Realty

5449 N. Harlem Ave. 775-7820

DUŻY MIESZKANIOWY
W PARAFII ŚW. TURBIBUSZA

Piękny, nowszy (lepszy niż
zupnie nowy), 2 piętrowy, muro-
wany, bardzo luksusowy. Dwa
bardzo ładne 5 1/2 pokojowe miesz-
kania, każde z 3 dyżymi
sypialniami, uroczę kuchnie-dinette,
piękny obity basen z barem i
dodatkową pełną łazienką. Dwa-
autowy garaż, blisko 57 ulicy na
zachód od Pulaski. Zdobądźcie
szczęście w tym domu, dzwoni-
cie do cudotwórcy, dzwoni-
cie do Michaels zaraz.

Otwarty w Niedziela 1-4
6037 W. NELSON (3024 N.)

Luksusowy, 4-sypialniowy, an-
gielski, murywany. Formalny sa-
lon i jadalnia, 2 pełne łazienki,
całkowicie wykończona piwnica.
Wygląda słownie. Cena \$51,900.

Otwarty w Niedziela 1-4
6037 W. NELSON (3024 N.)

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Przejdźcie się obok
1435 N. LARAMIE AVE.

Ale nie przeskaczajcie lokatorom.
Słyszycie 4-mieszkaniowy murywany
dom. 2 duże mieszkania po 5 pokoi
i 2 po 4 1/2. Tylko \$48,900.

★ DOMY

PRZEJDŹCIE TAMTĘD
NIE PRZESKADZAJCIE
LOKATOROM

Lokujcie pieniądze
w posiadłościach

2128 N. Whipple — Chicago
2601 N. Oak Park Ave. —
Chicago

6304 W. Bloomingdale —
Chicago

6100 W. Diversey —
Chicago

5502-10 W. Barry —
Chicago

125 May St. — Addison
630 Carol Sq. —
Elk Grove Village

7300 W. Dixon —
Forest Park

1015-17 South 4th Ave.
Maywood

BESS POULOS
DEMOON REALTY

7026 W. NORTH AVE.

Call in English:—
889-0400

BRICK — 3 FLAT
Vicinity 29th & Komensky

Income Property —
Low Taxes — \$34,000.

EDWARD JAECKY REALTOR
3741 Prairie Ave. Brookfield

485-4400

6 POKOJOWY murywany bungal-
ow. Okolica Fullerton-Cicero.
\$26,500. Gallik — 772-8554.

OPEN HOUSE 1-5
5810 S. ARCHER AVENUE
ST. CAMILLUS PARISH
NEW DELUXE 2 FLATS.

Full basements, Partially finished.
Excellent transportation.

636-3856 857-7817

MUROWANY 3x4, nowy boiler,
gorąca woda ogrzewania, 2600 pół-
noc—3800 zachód, \$29,900.
Gallik — 772-8554

BUDYNEK
APARTAMENTOWY
Na Północnym Zachodzie

5800 zachód—4800 północ

2 mieszkania po 2 sypialnie
każde. Piękność na 50 stopo-
wej parceli. Gazem ogrze-
wanie. 220 elektryczność. —
Przerobiony beznit. Garaż
na 2 auta. Musi być sprze-
dany przez właściciela.

Tel. 283-6307

WIELKA OKAZJA
NA WŁADYSŁAWOWIE
DO SPRZEDAŻI

8 Apartamentowy
Budynek
Murywany

W DOSKONAŁYM STANIE
BLISKO KOŚCIOŁA
ŚW. WŁADYSŁAWA
Po więcej informacji
dzwonić:

545-7105 lub 545-6567

2-MIESZKAN. MUROWANY
5 pokoi, 2 sypialnie, garaż na 2
auta. Par. św. Władysława. W
bardzo dobrym stanie. Prawdzi-
wa piękność. Telefonujcie celem
umówienia.

BEAULIEU
5341 Belmont 42-29 282-7979

BY OWNER
Deluxe — Custom Made Home
Roman Brick

3 big bedrooms, central air.
Finished basement, 2 1/2 baths.
2 car garage with electric
eye opener.

CORNER HOME.
484-5811

Call Sunday only 2-4 p.m.

\$13,900 5 POKOJOWY
Obity można powiększyć. Muro-
wany 2 samochodowy garaż.
Gazem, gorącą wodą
ogrzewany. Keeler i North
Avenue.

GALLIK 772-8554

BEAUTIFUL
12 APARTMENT
Owner is sick.

Must sell!
Near Montrose-Kedzie.
By Owner.

267-3134

NA SPRZEDAŻ
Trójkątna parcela z tawarną i 10
mieszkaniowym budynkiem.

P. O. Box 11
Willow Springs, Ill. 60480

Blisko
LONG I DIVERSEY
Murywany, solidny, 2x6 i
1x3. Duże, nowoczesne miesz-
kania. Osobne ogrzewanie.
Garaż. Dochód \$455 miesięcz-
nie. Szybkie objęcie jednego
mieszkania. Blisko sklepów,
kościół i szkół. Okazja!

ASSET REALTY
5333 W. Fullerton 859-8824

2-MIESZKANIOWY MUROW.
6 i 6 pokoi. Pełna piwnica. Garaż
na 2 auta. Gazowe ogrzewanie
gorącą wodą. 220 prądu. Na-
tychmiastowe objęcie. Okolica
Pulaski i North Ave.

Tylko \$27,000.
DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

Otwarty Niedziela 1 do 4
4114 W. ROSCOE

2 mieszkania murywane, 6 po-
koi na 1szym, 4 na górze, idealne
dla spokrewnionych. \$29,500 lub
właściciel chce ofertę.

LOOK REALTY
283-8780

**BUNGALOW murywany, 7 po-
koi, garaż na 1 1/2 samochodu.**
Lockwood blisko North Ave, Ta-
nio. HU 6-7145.

DOM OTWARTY
SOBOTA I NIEDZIELA 1-6
5101 N. MULLIGAN

4 sypialnie, 2 1/2 łazienki, jadál-
nia. Całkowicie wyłożony dy-
wanami beżem. Ceramika
kuchnia z maszyną do mycia
naczyni. Garaż na 2 1/2 auta.
Większa jak zwykle narożna
parcela.

Cena w 50tce.
774-6106

Otwarty w Niedziela 2 do 5
5116 W. Bloomingdale Ave.

1 1/2 piętrowy, murywany-drewnia-
ny, możliwość dla spokrewnio-
nych. 4 sypialnie. Garaż na 2 auta.
Natychniastowe objęcie.
Cena zniżona do \$21,000.

SPRING REALTY CO.
777-5542

2-430 DOM OTWARTY 2-4:30
NIEDZIELA
2743 N. Oak Park Ave.

Murywany Ranch budowany na zamo-
wienie, 7 letni, 3 sypialnie, centralne
chłodzenie, garaż na 2 auta. Wiele
dodatków. Blisko do szkół parafial-
nych. Niska soka.

MIDWEST REALTORS 622-6332

DOM OTWARTY
SOBOTA I NIEDZIELA 1-6
5101 N. MULLIGAN

4 sypialnie, 2 1/2 łazienki, jadál-
nia. Całkowicie wyłożony dy-
wanami beżem. Ceramika
kuchnia z maszyną do mycia
naczyni. Garaż na 2 1/2 auta.
Większa jak zwykle narożna
parcela.

Cena w 50tce.
774-6106

Otwarty w Niedziela 2 do 5
5116 W. Bloomingdale Ave.

1 1/2 piętrowy, murywany-drewnia-
ny, możliwość dla spokrewnio-
nych. 4 sypialnie. Garaż na 2 auta.
Natychniastowe objęcie.
Cena zniżona do \$21,000.

SPRING REALTY CO.
777-5542

2-430 DOM OTWARTY 2-4:30
NIEDZIELA
2743 N. Oak Park Ave.

Murywany Ranch budowany na zamo-
wienie, 7 letni, 3 sypialnie, centralne
chłodzenie, garaż na 2 auta. Wiele
dodatków. Blisko do szkół parafial-
nych. Niska soka.

MIDWEST REALTORS 622-6332

DOM OTWARTY
SOBOTA I NIEDZIELA 1-6
5101 N. MULLIGAN

4 sypialnie, 2 1/2 łazienki, jadál-
nia. Całkowicie wyłożony dy-
wanami beżem. Ceramika
kuchnia z maszyną do mycia
naczyni. Garaż na 2 1/2 auta.
Większa jak zwykle narożna
parcela.

Cena w 50tce.
774-6106

Otwarty w Niedziela 2 do 5
5116 W. Bloomingdale Ave.

1 1/2 piętrowy, murywany-drewnia-
ny, możliwość dla spokrewnio-
nych. 4 sypialnie. Garaż na 2 auta.
Natychniastowe objęcie.
Cena zniżona do \$21,000.

SPRING REALTY CO.
777-5542

2-430 DOM OTWARTY 2-4:30
NIEDZIELA
2743 N. Oak Park Ave.

Murywany Ranch budowany na zamo-
wienie, 7 letni, 3 sypialnie, centralne
chłodzenie, garaż na 2 auta. Wiele
dodatków. Blisko do szkół parafial-
nych. Niska soka.

MIDWEST REALTORS 622-6332

DOM OTWARTY
SOBOTA I NIEDZIELA 1-6
5101 N. MULLIGAN

4 sypialnie, 2 1/2 łazienki, jadál-
nia. Całkowicie wyłożony dy-
wanami beżem. Ceramika
kuchnia z maszyną do mycia
naczyni. Garaż na 2 1/2 auta.
Większa jak zwykle narożna
parcela.

Cena w 50tce.
774-6106

Otwarty w Niedziela 2 do 5
5116 W. Bloomingdale Ave.

1 1/2 piętrowy, murywany-drewnia-
ny, możliwość dla spokrewnio-
nych. 4 sypialnie. Garaż na 2 auta.
Natychniastowe objęcie.
Cena zniżona do \$21,000.

SPRING REALTY CO.
777-5542

2-430 DOM OTWARTY 2-4:30
NIEDZIELA
2743 N. Oak Park Ave.

Murywany Ranch budowany na zamo-
wienie, 7 letni, 3 sypialnie, centralne
chłodzenie, garaż na 2 auta. Wiele
dodatków. Blisko do szkół parafial-
nych. Niska soka.

MIDWEST REALTORS 622-6332

DOM OTWARTY
SOBOTA I NIEDZIELA 1-6
5101 N. MULLIGAN

4 sypialnie, 2 1/2 łazienki, jadál-
nia. Całkowicie wyłożony dy-
wanami beżem. Ceramika
kuchnia z maszyną do mycia
naczyni. Garaż na 2 1/2 auta.
Większa jak zwykle narożna
parcela.

OD WYDAWNICTWA
DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO

Wszystkie ogłoszenia realnościowe w tym piśmie zgodnie
z Federal Fair Housing Act z 1968 roku nie mogą zawierać
żadnych wyróżnień, ograniczeń ani dyskryminacji opartych
na rasie, kolorze, religii, płci, lub pochodzeniu narodowo-
ściowym — gdyż takie wyróżnienia są nielegalne.
Dziennik Związkowy nie może wobec tego świadomie przy-
mować żadnych ogłoszeń które są niezgodne z tym prawem.
Zawiadamiamy zatem naszych czytelników, że każde ogło-
szenie realnościowe w tym piśmie daje równe zawsze
każdemu.

★ DOMY

LARAMIE-BELMONT
2 piętrowy, 7x4. Okazja.

6600 W. i BELMONT
5-o letni, 3x5, 3x4, 3x3. Do-
chód ponad \$25,000 rocznie.

1800 N.—5100 W.
Nowszy, jednorodzinny, 3 syp-
ialnie. Wpłaty \$5,000.

PULASKI-FOSTER
9-o letni, 2 mieszkania po
3 sypialnie, 2 łazienki. Wy-
kończona piwnica i garaż.

RADIO REALTY
Tel. 777-4339
lub 588-1944

ADDISON I NAGLE
4-letni, murywany Ranch, 1 1/2
ce-
ramicznej, tafelkowej łazienki.
Wyjątkowo duża kuchnia-dinette.
3 wyjątkowo duże sypialnie. Pełny
basen. Garaż na 2 1/2 auta.

CRESTWOOD 775-7000

PRZEZ WŁAŚCIELA
2 MIESZKANIOWY
MUROWANY

4 pokoje w każdym. Pełen base-
ment. Garaż na 2 auta. Dobrze
utrzymany.

Parafia Św. Franciszka.
RE 7-5306

\$995.00 TOTAL COMMISSION
For selling your home or 2 flat.
We have qualified buyers now.
Give us a call for free estimate
of value.

2ND CITY REALTY LTD.
5856 W. Division St.
921-7444

**OKOLICA 69-ej i Kildare, par-
cela 52x125, 5 pokojowy, boczny
wjazd do garażu. Wykończony
basen. — 284-7541.**

Need Help With Your
Mortgage Payment?
MODEL OPEN NOW
2 FLAT APARTMENT
BUILDING

3 Bedrooms, Bath,
All Appliances, Carpeting, etc.
Luxurious new project at
LOW LOW COST to you.
Built by

PASSWAY CONSTRUCTION
COMPANY
301 S. Washington
Ingleside, Ill.
(312) 587-6494

DOM OTWARTY
W NIEDZIELĘ 1-4:30

★ Osobiste

POSZUKUJE mężczyzny uczciwego, posiadającego kartę pobytu stałego w Stanach Zjednoczonych, oraz samochód bagażowy. Musi być zdecydowany na podróże. Chicago — Colorado — Olympia. Dogodne warunki do omówienia. Proszę pisać na adres: Szymon Sławomir, 6640 W. Gunnison St., Hawthorn Heights, Ill. 60656.

Be Your Own Boss

If owning an honest depression-proof part time business that will earn more than 50% return on investment, appeals to you, for more information call

From 3 to 6 P.M.
BOB SMIGIELSKI
736-8044

★ ODZIEŻ

WYPRZEDAŻ GARDEROBY
2447 W. GRANVILLE

Niedziela, 27, lipca — 9 rano do 2 po południu. Meska, damska i dziecięca garderoba, obuwie i trochę mebli. **WIELE DO KUPIENIA!**

★ Posiadłości Pomocnicze

Lake Zurich — Murywany, 4 sypialnie, 2 pełne łazienki, kryta weranda, pełen basen, Dębowa podłoga. 100 stóp parcela. Można korzystać z Lake Zurich. \$54,000, \$14,000 wpłata, reszta pożyczka na 7 3/4% od właściciela.

438-6401

Lake Zurich — Murywany Bungalów

3 sypialnie. Kryta weranda. Pełen basen. Dębowa podłoga. 95 stóp parcela. Można korzystać z Lake Zurich. — \$48,500. Wpłata \$8,000, reszta pożyczka na 7 3/4%.

438-6401

★ PARCELE

McHENRY County. Przez właściciela 10 akrów, \$17,500. — Mała wpłata. Dobra inwestycja. 312-825-7737

WYBOROWA parcela w Osiedlu Polskich Emigrantów w McCullom Lake, McHenry, Illinois. Prawo do używania jeziora. Cena przystępna. Przez właściciela. Dzwonić po 6-ej (815) 385-7236.

POŁUDNIOWY WISCONSIN DUŻA PUSTA PARCELA NAD BRZEGIEM JEZIORA Idealne położenie. Mała odległość od Chicago. Czyste jezioro o zrodlanej wodzie. Radość na cały rok.

Telefonujcie zaraz:
Callero & Catino Tel. 774-1900

★ INTERESY

POLAK BUSINESSMAN Ma do dyspozycji Bezpieczną Inwestycję w szybko rosnącym interesie. Inwestycje \$10,000 a za 15 miesięcy otrzymacie \$15,000. Dwydzielnia i inwestycje są płatne miesięcznie inwestorowi przez bank z zarobków firmy (udział w zyskach). Minimalna inwestycja \$2,500. Maksymalna \$20,000. Prosimy dzwonić dzisiaj od 6 do 9 wieczór i w sobotę od 9 do 3

252-7847

POLUDNIOWY BERWYN Zakład krawiecki i chemicznego czyszczenia. Wspaniała okazja dla zakładu poprawek i krawiectwa. Najlepsze położenie. Mieszkanie z 2 sypialniami. Garaż na 1 auto. Właściciel chory — musi sprzedać. Dzwonić do JOE ZACH

TWIN CITY REALTY

5828 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

OKAZJA

Wędliniarnia i Sklep z Delikatessami

Na północno-zachodniej stronie miasta Chicago w polskiej okolicy. Doskonałe wyrobiony interes do sprzedania. — Cena przystępna.

Tel. 593-5442

albo 736-0822

Mówimy także po polsku.

DAMEN i DIVISION

Wytwórnia Kiełbas z 6 pokojowym mieszkaniem. Całkowicie wyposażona z wagą, kontenerem i lodówką. — \$24,400.

CATALANO REALTY

622-8818

PIERWSZORZĘDNY SKŁAD LIKIERÓW Z TAWERNĄ

Wyrobiony interes. W polskiej okolicy. Z powodu emerytury do sprzedania.

Tel. 227-8520

TAWERNA i skład wódek na sprzedaż. Wyrobiony interes, ten sam właściciel w tym samym miejscu przez ponad 35 lat. Doskonała okazja. Okolica Fullerton i Central. — 889-9339.

SNACK SHOP

Good Business

Oak Park location North Ave. Owner going into Military 848-7776

★ MEBLE

LADNA sypialnia z orzechowego drzewa. Używana. 3 kawalkowa. 744-5465.

LADNA sypialnia z orzechowego drzewa. Używana. 3 kawalkowa. 774-5465

★ Do Wynajęcia

4 POKOJE na 1-szym, czyste, widne. 725-6958 po 5ej.

6 POKOI, dorosłym, bez zwierząt. 1913 N. Leavitt.

SOUTHWEST SIDE

Ground Floor Offices Established medical building. Air-conditioned, excellent location. — Convenient to public transportation. Suite available from 3-5 rooms. Attractive leasing terms. Will remodel to suit.

Call 881-7920

Mr. Monti or Mr. Hanacek

389-9400

BLISKO Logan Square 5 pokoi, gazowe piece do ogrzewania, tylko dorosłym. — SP 2-6040.

5 1/2 POKOI na 2-gim. Dorosłym. Wacławowo. — 539-7518.

POKÓJ przy rodzinie dla pani. Lokacja: Kimball - Milwaukee-Diversey. 227-0938 po 6-ej.

DO WYNAJĘCIA

Piękna widna mieszkanie. 6-cio pokojowe. Nieumeblowane do wynajęcia. Tel. 227-9045

Mówimy po polsku.

4-o POKOJOWE mieszkanie na 2 piętrze, świeżo dekorowane. Tylko dla dorosłych. Tel. 486-4616 po 6-ej wieczorem.

4 POKOJE, piece gazowe na miejsu. Widne, na 2-gim. Bez dzieci. 1425 N. Campbell ave. HU 6-5581.

3 ROOMS, heated, enclosed porch, stove & refrigerator. Call after 6 pm. — 463-6638.

6 POKOJOWE mieszkanie. Ma piec kuchenny, lodówkę, dywan w jadalni i w salonie. \$200 z ogrzewaniem, Dorosłym tylko, bez zwierząt. Dzwonić po angielsku 685-1499.

4 POKOJE, 1054 N. Marshfield. Bez dzieci.

PIĘKNE

4 POKOJOWE MIESZKANIE

Z dywanami. Piec kuchenny i lodówka.

Telefonować: 733-7708

DO WYNAJĘCIA PIĘKNE 5 POKOI Nieumeblowane.

Gazowym piecem ogrzewane. 1646 W. LeMoine Ave.

6-o POKOJOWE mieszkanie, centralnie ogrzewane. 2 piętro. Ashland i Augusta. — 278-8863.

4 POKOJE plus garaż w rejonie Fullerton i Central Ave. Do odkupienia piec kuchenny, lodówka, pralka, szafka; dywan i ochładzacz. 745-0393.

6 POKOI do wynajęcia. \$150. — 0227 W. Potomac. 486-0767 po 6.

4 DUŻE pokoje, ogrzewane. Tania. 342-1960 lub 227-0023.

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje, umeblowane, ogrzewane \$130.00 miesięcznie. — 2324 W. Thomas St., Chicago, Ill. 60622. Tel. 278-1404.

4 POKOJE. Ogrzewane gazowe. 486-1321

1 UMEBLOWANY pokój. Okolica Cicero i Belmont. — 283-2481.

4 1/2 POKOI w nowszym domu. Osobne ogrzewanie. Blisko Addison i Kedzie. Może być 1 dziecko. 267-8478

4 POKOJE, mieszkanie w basemencie, świeżo odmalowane. — Umeblowane lub nie. 938 N. Winchester. — 637-3384.

4 WIDNE, świeżo odmalowane pokoje. Nieumeblowane. — 1414 N. Noble. Dzwonić 935-1337.

4 POKOJE — 950 N. Honore. — Nieumeblowane. Również 4 pokoje 946 N. Honore. Umeblowane. 252-7700

4 POKOJE do wynajęcia. Dorosłym tylko. — 276-3984.

SAMOTNY starszy pan przyjmie na duże mieszkanie małą rodzinę, lub pana, 1142 N. Richmond. Dzwonić 278-2216.

LADNE 4 pokoje do wynajęcia w spokojnym domu, na 1-szym piętrze, mieszkają sami Polacy. Dla dorosłych. Tel. 227-2791.

POKÓJ do wynajęcia dla pana. 1361 N. Hoyle Ave.

4 PIĘKNE pokoje do wynajęcia, spokojnemu małżeństwu — w spokojnym budynku. — Bez dzieci i zwierząt. 1065 N. Hermitage Ave.

4 POKOJE do wynajęcia. 4000 zachód — 2500 północ. 252-7244.

4 POKOJE na 3-im. 817 North Damen. 772-8930.

3 POKOJE czyste, słoneczne dla pracujących. Również 4 umeblowane pokoje w basemencie. 478-8708

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

★ Elektryczne Roboty ★ Elektryczne Roboty

POLSKO-AMERYKAŃSKA FIRMA ELEKTRYCZNA
Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów kodeksu miejskiego. Przeróbki ze 110 na 220 volt. Kosztorysy darmo. Ceny umiarkowane. Sumienna szybka obsługa 24 godziny na dobę.
SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.
JÓZEF ORLOF 247-1548 JÓZEF WOJNICKI 935-0740 965-5963

★ Do Wynajęcia

Czyste, Piękne 4-POKOJOWE MIESZKANIE na pierwszym z frontu DO WYNAJĘCIA 1248 N. Greenview ul.

DO WYNAJĘCIA

6-CIO POKOJOWE PIĘKNE MIESZKANIE. Okolica Kostner i North Ave. Tel. 342-2375

5 POKOI na 3-im. Kryta weranda. 1915 N. Winchester, wejście z boku.

4 POKOJE dla małżeństwa. 2634 W. Cortez St.

LADNE 3 POKOJE Umeblowane DO WYNAJĘCIA Ogrzewane 1136 N. Milwaukee Ave.

4 POKOJE, 2 sypialnie w angielskim basemencie. 736-4897.

DUŻA sypialnia. Umeblowana. 434-0125. 5316 S. Wood.

4 POKOJE ogrzewane, bez zwierząt. Róg Wrightwood i Sawyer. 342-4398

Poszukuje Mieszkania

MĘŻCZYZNA POSZUKUJE MIESZKANIA

W okolicy Kimball Ave. i Pulaski Rd., Armitage i Diversey Avenue. Tel. 278-4004

POSZUKUJE 4 lub 3 pokojowego mieszkania w okolicy Belmont-Central i Milwaukee. 637-1350.

RODZENSTWO poszukuje 4 pokojowego mieszkania na 2-im piętrze, w okolicy Fullerton-Central. 625-0762.

POSZUKUJE 1 pokoju z kuchnią, \$40 miesięcznie. A. Hawryluk — 1301 W. Ancona, Chicago.

ROZMAITE

LODÓWKA GE \$125. Numer modelu TB-12 S dwu-drzwiowa. Ma 1 1/2 roku. 1850 W. Cortland. — 276-9516.

SZUKAM garażu w okolicy Logan Square. Duży samochód. Również mam do sprzedania dywan zielony, nowy i piec kuchenny. 235-6516

UDZIELE POMOCY SAMOTNEMU LUB WIZYTOROWI

Musi być uczciwy, inteligentny i posiadać bardzo dobrą prezentację. Mile widziane wyższe wykształcenie. Wiek 40-48. Kontakt listowny: ALICJA BIERNAT P.O. Box 8391, Chicago, Ill. 60680

DO SPRZEDAŻIA — niska cena — kuchnia gazowa "Hardwick," kanapa i 2 fotele. W dobrym stanie. 278-8720.

DO SPRZEDAŻIA ochładzacz "Carrier" 11,500 BTU. \$140. Jak nowy. 792-0247.

KUPIE koronkowe obrusy, serwety i nakrycia. Muszą być z koronki lub wykończone koronką. Dzwonić po angielsku. 337-6229

DO SPRZEDAŻIA — telewizja Zenith 21" i akordeon włoski, w dobrym stanie. — 434-0125 — 5316 S. Wood.

Rummage Sale

WYPRZEDAŻ w basemencie. — Ubrania, buty, kalosze, przyrządy domowe jak nowe. Sobota, 26 lipca — 10 rano — 4 po poł. 4631 W. Palmer

Owoce

WIŚNIE

Kwaśne wiśnie, dojrzale. Można kupić lub zebrać. 20c funt. Dojazd: szosa Nr. 1 94 do Michigan State Line. Wyjazd Nr. 1, który będzie Route 239. Zawróć 1 1/2 mili do Indiana Rd. 1000 N. Skreć na lewo 6 mil do Indiana 800 E.

ANDREW BARDUSK Area Code 219-654-3510

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji

Obsługa Telewizji</

Rada Szkolna Zamierza Zwolnić 1,780 Nauczycieli

Planowane Są Także Redukcje Uposażeń Kierowników Szkół

Rada Szkolna zapowiada wyeliminowanie 2,436 etatów w szkolnictwie — w tym 1,780 etatów nauczycieli — zmniejszenie wynagrodzeń kierowników szkół o 21 procent oraz skrócenia roku szkolnego o 3 dni. Wszystko to w związku z planowanymi oszczędnościami wskutek zarządzonych redukcji w budżecie szkolnym przez gubernatora Walkera. Mimo że dotacje stanowe będą i tak większe jak w roku 1975-76, szkolnictwo miejskie straci około \$47.2 miliona. Legislatura zatwierdziła wzrost stanowych dotacji dla szkół o blisko \$80 milionów. Walker zmniejszył tę sumę do \$32 milionów.

Manford Byrd Jr., zastępca superintendenta szkolnictwa, twierdzi, iż w następnym roku fiskalnym — który pokrywa się terminowo z rokiem szkolnym — potrzeba będzie przynajmniej o \$78 milionów więcej niż w bież. roku aby utrzymać wszystkie programy nauczania i zajęć pozalekcyjnych.

Początkowo budżet planowano w wysokości \$1,174 miliona. Ostatecznie zredukowano go do \$1,127 miliona, lecz zapowiedziano także redukcję w liczbie etatów i wyeliminowanie szeregu programów. Budżet ponadto nie uwzględnia podwyżki płac dla nauczycieli, których kontrakt wygasa dn. 31 sierpnia. Prezes uni nauczycielskiej, Robert M. Healey oświadczył, iż istnieje możliwość ostrej konfrontacji we wrześniu ponieważ unia nigdy nie zgodzi się na tak drastyczne posunięcia.

Strajk Policjantów w Berwyn Zakończony

Funkcjonariusze policji w Berwyn zgodzili się ubiegłej środy, 23 lipca, zakończyć strajk chorobowy "blu flu", jaki rozpoczął przed 12 dniami. — Akcję powzięto gdy przedstawiciele władz miejskich i reprezentanci Związku Policjantów zgodzili się na przekazanie sprawy trzeciej stronie.

Mayor Berwyn, Emil Vacin powiedział, że będzie wybrana trzysobowa komisja, która przedyskutuje kwestie sporne stron. Komisja będzie składać się z jednego członka wybranego przez władze miejskie, jednego przez policję, a obaj powyżsi wybiorą trzeciego arbitra.

Thomas Hett, radca prawny Zarządu Miejskiego i John Burpo, radca prawny Stow. Policjantów — Combined Counties Police Association rozpoczęli już wstępne prace. Zarząd miejski, wyrażając zgodę na propozycję arbitrażu przyrzekł, że nie przedsięwzięć żadnej akcji dyscyplinarnej przeciw członkom Stow. Policjantów za ich akcję w okresie od 11-ej wieczorem w środę, 23 lipca.

Propozycję arbitrażu wysunęli przedstawiciele miasta. Została ona zaakceptowana w środę, po jawnych negocjacjach pomiędzy wyłonionym przez miasto komitetem, a przedstawicielami policji.

Na żądanie Związku Policjantów mayor Vacin podpisał oświadczenie zawierające

Oszczędności mają między innymi polegać na zwiększeniu liczby uczniów w klasach o dwie, co wyeliminuje 1,042 etaty nauczycielskie; zwolnieniu dalszych 20 nauczycieli, zajmujących się douczaniem w szkołach gdzie są wyjątkowo słabe wyniki; zwolnieniu 100 nauczycieli ze względu na mniejsze zapisy o przynajmniej 7 tysięcy uczniów; zwolnieniu 39 nauczycieli w szkołach Goudy, Yale i Seaward poprzez usunięcie programów specjalnych, i na zlikwidowaniu 59 innych etatów — zajmowanych przez nauczycieli jako konsultanci, socjologowie, itp.

Uposażenia kierowników, psychologów i socjologów, logopedów i higienistek zostaną zmniejszone drogą redukcji ich okresu pracy do 9 miesięcy i 3 tygodni. Poprzednio wszyscy zatrudnieni na tych etatach byli płatni przez 12 miesięcy w roku.

Zwolnieniami będą również objęte pozycje w administracjach szkolnych, woźni i strażnicy.

Wskutek licznie planowanych zwolnień, przepowiadają, iż wielu nauczycieli zostanie również przeniesionych do innych szkół aby proporcjonalnie rozmieścić kadry.

Bez względu na to jak racjonalne mogą wydawać się posunięcia Rady Szkolnej, jej nowo wybrany przewodniczący Joseph P. Hannon będzie miał trudne zadanie przekonać unię nauczycieli we wrześniu.

trzy następujące punkty: — urzędnicy, prowadzący negocjacje z ramiem władz miejskich, zwrócić się w poniedziałek do Rady Miejskiej Berwyn do zatwierdzenia decyzji arbitrow; Związek Policjantów zwrócić się do swych członków aby natychmiast zaprzestali strajku i wrócili do pracy; — trzeci punkt — władze miejskie nie pozwolą żadnej akcji dyscyplinarnej.

Policjanci w Berwyn pracowali bez kontraktu od 31 grudnia 1974 r. Żądali 9 procentowej podwyżki, miasto zaoferowało 4 procent.

Strajk chorobowy rozpoczął się 12 lipca. Od tego dnia policjanci "chorowali" po kolei, 5-ciu na każdej zmianie.

Archidiecezja Zmniejsza Przydziały Dla Parafii i Szkół

Archidiecezja chicagowska obciążyła o \$540,000 przydział funduszu dla zagrożonych finansowo parafii i szkół katolickich w Chicago. Jak podaje korespondent Chicago Tribune z 24 bm., jest to pierwszy krok w kierunku zbalansowania budżetu Archidiecezji na rok 1975 — 1976.

Kancelaria Archidiecezji w pierwszych dniach lipca opublikowała wiadomość, że będą poczynione starania o obciążenie \$16.5 milionowego budżetu o \$1.2 mln., na rok następnego. Obecnie przedstawiciel

Archidiecezji oznajmił że suma \$540,375 zostanie obciążona z przydziałów dla ubogich parafii i szkół. Ponieważ większość tych subsydiów pokrywa koszt utrzymania kanonicznych szkół podstawowych, pozabawienie parafii tak dużych sumy będzie miało negatywny wpływ na programy szkolne.

Podział wydatków podany we wtorek, 23 bm., wykazuje, że parafie otrzymają o \$571,850 mniej, szkoły średnie o \$28,450 a na stypendia przeznaczona jest suma mniejsza o \$70,000. Ogółem przydziały dla parafii i szkół wyniosą w roku budżetowym 1975 — 76 \$3,261,675.

Pomimo obciążenia, przedstawiciel Archidiecezji powiedział, że program pomocy dla parafii w Chicago znajduje się na pierwszym miejscu wśród programów we wszystkich stanach, 45 parafii i szkół chicagowskich otrzymuje subsydia z Archidiecezji.

Obciążenia ogłoszone w środę są tylko częścią przewidzianych \$1.2 mln., o taką bowiem sumę ma być zmniejszony budżet kancelarii. Zgodnie z zapowiedzią w początkach lipca obciążenie o \$143,186 fundusz na seminaria, \$65,787 na program Confraternity of Christian Doctrine i o \$196,791 suma figurująca w budżecie jako przydział na "inne biura, programy i organizacje".

Prałat Francis A. Brackin, gen. wikariusz Archidiecezji powiedział, że po zbadaaniu problemów budżetowych przez doradców spoza kancelarii, stwierdzono, że chwilowo nie można spodziewać się wpływu nowych funduszy. — Ks. Brackin powiedział, że nawet z projektowanym obciążeniem do końca roku budżetowego 1975 — 76 pozostanie deficyt w sumie \$644,573.

Amerikanin astronauta Thomas Stafford (na prawo) wita się z kosmonautą Rosjaninem Aleksei Leonov podczas spotkania w orbicie okołoziemskiej w dniu 17 bm. (UPI)

14-Letnia Matka Oskarżona o Zamordowanie Dziecka

Policja aresztowała 14-letnią dziewczynę zamieszkałą w zachodniej części miasta, oskarżając ją o zamordowanie swego 4-miesięcznego dziecka. Policja nie podaje nazwiska nieletniej matki.

Chłopca przewieziono ambulansem Straży Ogniowej do szpitala św. Anny, gdy matka i krewni znaleźli go leżącego bez ruchu w kołysce. Młoda matka przyznała się, że biła dziecko za to że krzyczało — a gdy nie przestało krzyczeć i płakać nakryła je poduszką, żeby zagałuszyło.

Detektyw wydziału śledczego policji, Robert Smitka, przesłuchiwał dziewczynę i rodziców u których mieszka. Według relacji policji przyczyna śmierci nie jest dokładnie wiadoma, ale matkę aresztowano bezpośrednio — po przesłuchaniu. Smitka mówi, że na całym ciele chłopca były ślady pobicia co stwierdzili lekarze w szpitalu.

Według relacji detektwa matka przyznała się do uderzenia dziecka kilkakrotnie. Biła je po twarzy, gdy płakało i nie chciało spać. Oskarżona zeznała, że dała chłopcu smoczek, ale nie przestawał płakać. Wówczas wzięła dużą poduszkę i szczerlinie przykryła dziecko, upychając poduszkę we wszystkich rogach kołyski, a następnie wyszła z mieszkania na kilka godzin. Gdy wróciła, dziecko było nadal przykryte poduszką i nie

dawało żadnych oznak życia. Przedstawiciel szpitala odmówił komentarzy na temat śmierci dziecka, nie ujawnił też żadnych szczegółów dotyczących obrażeń. Policja przypuszcza — że chłopiec zmarł wskutek pobicia lub uduszenia. Powód śmierci zostanie stwierdzony dopiero przez ławę przysięgłych koronera. Sprawa zostanie rozpatrzona w sądzie dla nieletnich.

"Channel Xtra" Oferuje Rewelacje Przyszłym Abonentom

Założyciel i prezes firmy Video Entertainment Inc., William P. Rosensohn oznajmił, iż mieszkańcy wieżowca apartamentowego McClurg Court Center — pnr. 333 E. Ontario — od sierpnia będą mogli oglądać specjalnie przygotowane dla nich programy telewizyjne za miesięczną opłatą \$10. McClurg Court posiada 1,072 apartamenty. Rosensohn twierdzi, iż programy nadawane przy pomocy mikrofal będą mogły zakupić inne wieżowce, posiadające przynajmniej 50 apartamentów.

Program, którego nadawanie będzie zaczynało się o godzinie 7-ej wieczorem, nazwano "Channel Xtra". Będzie on zawierał projekcje nowych filmów, które nie zostały zakupione jeszcze przez normalne stacje telewizyjne, jak na przykład: — "Shampoo", "Alice Doesn't Live Here Anymore", "Young Frankenstein", "Tommy", "Murder on the Orient Express" i "Tower of Inferno". Również wkrótce mieszkańcy apartamentów McClurg Court będą mogli obejrzeć u siebie w domu na telewizyjnym ekranie takie ostatnie przebojowe filmy jak "Jaws" czy "Nashville", jak tylko te zejdą z ekranów głównych kin.

Prezes Video Entertainment Inc. zapowiada również zamknięte transmisje z meczów i turniejów sportowych, które normalnie nie będą w programach stacji telewizyjnych ze względów ekonomicznych czy też będą rozgrywane w Chicago.

Dla znużonych reklamami telewizyjnymi warto podkreślić, iż program nie będzie zawierał t. zw. "commercials" i będzie proporcjonalnie przygotowany z uwzględnieniem projekcji dla dzieci i dorosłych. Specjalne urządzenie umożliwi rodzicom wyłączenie telewizora w taki sposób, że nieletni nie będzie mógł go włączyć.

Rosensohn twierdzi, iż filmy pornograficzne nie będą wyświetlane, aczkolwiek poważne osiągnięcia kinematografii ze scenami dla dorosłych, które normalnie telewizja wycina, będą wyświetlane.

Częstotliwość mikrofal została już zatwierdzona przez Federalną Komisję Komunikacyjną. Stacja nadawcza "Channel Xtra" będzie mieściła się na najwyższym piętrze drapacza chmur John Hancock Center i będzie mogła działać w zasięgu 25 mil. Na wieżowcu, którego mieszkańcy zechcą odbierać program, zostanie umieszczona specjalna antena, skąd mikrofalę będą odbierane przez odpowiednie anteny mieszkańców.

Na początku, oprócz miesięcznej opłaty w wysokości \$10, abonenci nowego kanału będą musieli zapłacić t. zw. "security deposit", w zamian za co otrzymają urządzenie

W. Banas Zginął w Wypadku Drogowym

21-letni R. Banas, zam. 220 S. Lewis, Lombard, zginął w wypadku drogowym, gdy jadąc motocyklem chciał uniknąć zderzenia z samochodem, który niespodziewanie zatrzymał się tuż przed nim. Banas stracił kontrolę i został wyrzucony na jezdnię. Wypadek miał miejsce na ul. North w Elmhurst. — Banas zmarł w szpitalu, nie odzyskując przytomności.

do wyłączania aparatów. Depozyt ten będzie później zwrócony. Koszty instalacji, które również pokrywa abonent, będą wynosiły \$7.50. Jak twierdzi Rosensohn Chicago bynajmniej nie będzie pionierem w oferowaniu ekskluzywnych programów mieszkaniom, ponieważ szereg innych miast już od pewnego czasu — i z dużym sukcesem, trzeba dodać — oferuje podobne programy swoim mieszkańcom.

Eksperti zgodnie podkreślają, iż programy nadawane przy pomocy mikrofal charakteryzuje świetny i czysty odbiór na srebrnych ekranach.

Braasch Zabiega o Zmianę Wyroku

Były kapitan policji Clarence E. Braasch i 16 policjantów, skazanych wraz z nim za wymuszanie łapówek od właścicieli tawern, czynią ostatnie próby zmiany wyroku. W poniedziałek, 28 lipca zwrócą się oni do sędziego federalnego Franka McCarr o zmniejszenie kary.

W wypadku odmowy, wszyscy mają stawić się w więzieniu w przyszłą środę, 30 lipca.

Komunikacja Lotnicza Gary - Chicago

Regularna komunikacja lotnicza pomiędzy Gary Municipal Airport, a portem lotniczym O'Hare rozpocznie się w poniedziałek, 28 lipca. Ron Rynes, prezes Rynes Airlines oznajmił, że pasażerowie będą mogli korzystać z sześciu lotów dziennie, w obie strony.

W każdym samolocie linii Rynes jest miejsce dla 8-miu pasażerów.

Utonęła w Basenie

18-miesięczna dziewczynka utonęła w basenie przy swym domu w Des Plaines. Tamara Olson, 2110 Fox Ave., wspięła się po schodach prowadzących do basenu i spadła, w tym czasie gdy matka weszła na parę minut do mieszkania.

Motocykl Do Grobu

Richmond, Va. (G.P.) — George W. Holyfield, elektryk, prosił ludzi, aby w wypadku śmierci pogrzebali go razem z motocyklem w jednym grobie. Nie długo na to trzeba było czekać. Zakładając przewody wysokiego napięcia przez nieuwagę dotknął się nieizolowanego drutu i został porażony prądem elektrycznym. Zgodnie z życzeniem rodzina obok trumny włożyła motocykl jego do grobu.

Komisja Zbada Zarzuty o Oszustwach Na Egzaminach

Stanowa Izba Reprezentantów uchwaliła rezolucję, na mocy której legislacyjna komisja dochodzeniowa rozpocznie śledztwo w sprawie oszukiwania egzaminatorów przez aplikantów w trakcie egzaminów na licencję lekarską. Autorzy rezolucji twierdzą, iż otrzymali informacje od szeregu lekarzy w chicagowskich szpitalach, którzy byli naocznymi świadkami takich oszustw w czasie tzw. "Federal Licensing Examination", popularnie zwanego FLEX.

Ostatni egzamin odbył się w Pick-Congress Hotel w dniach 10, 11 i 12 czerwca. Poprzednio odbył się również w styczniu i w grudniu 1974. — Tradycyjnie egzamin jest organizowany dwa razy do roku, zapewniając w ten sposób wystarczającą liczbę aplikantów w obu terminach.

FLEX jest jednym z dwóch unormowanych egzaminów medycznych w kraju. Przygotowujący do tego egzaminu to przeważnie lekarze wykształceni poza Stanami Zjednoczonymi, którzy starają się nostyfikować swoje dyplomy i rozpocząć pracę w swoim zawodzie. Inny egzamin jest oferowany przez National Board of Medicine Examiners. Wykształceni w kraju mają możliwość wyboru i zdecydowania większość przystępuje właśnie do tego egzaminu.

FLEX znajduje się pod kontrolą Federation of State Medical Boards (Federacja Stanowych Komisji Lekarskich) z główną kwaterą w Fort Worth, Tex. Egzamin jest organizowany indywidualnie we wszystkich stanach, aczkolwiek wyniki przesyłane są i oceniane przez centralę w Philadelphii. W stanie Illinois nad prawidłowym egzaminowaniem czuwa Departament Rejestracji i Edukacji.

Dyrektor departamentu — Ronald E. Stackler, komentując rezolucję Izby Reprezentantów oświadczył, iż wszelkie doniesienia o rzekomo nieuczciwym zdawaniu egzaminu są wielce przesadzone. Ponieważ większość egzaminowanych to cudzoziemcy, rozumie jest ich zdenerwowanie i rozglądanie się dookoła nie musi być traktowane jako oszukiwanie.

Zupełnie inne zagadnienie przedstawia się w sprawie fałszywnie aby uzyskać licencję. Stackler zapowiedział, iż jego departament nadal będzie skupiał uwagę głównie na tym problemie.

Przyznała Się Do Zabicia Przyjaciela

Susan Delaney, lat 20, zam. 7427 S. Merrill przyznała się do śmiertelnego postrzelenia swego przyjaciela, w dniu 11 lipca, po sprzeczce przed jej domem. Początkowo Delaney zeznała, że Thomas Meyerling, zam. 5420 S. Cornell, odwiózł ją i czekał na aucie, aż wejdzie bezpiecznie do domu.

Pierwszą wersją podczas przesłuchań było, że usłyszała strzał i widziała uciekającego Murzyna. — Detektywi Stanowych Komisji Lekarskich) z główną kwaterą w Fort Worth, Tex. Egzamin jest organizowany indywidualnie we wszystkich stanach, aczkolwiek wyniki przesyłane są i oceniane przez centralę w Philadelphii. W stanie Illinois nad prawidłowym egzaminowaniem czuwa Departament Rejestracji i Edukacji.

D. Campbell St. Louis Wygrała \$300,000 w Ciągnięciu Loterii

Oboje z Mężem Inwalidzi w Ciężkich Warunkach Finansowych

Dorothy Campbell z St. Louis po raz pierwszy kupiła bilet na loterię i wygrała \$300,000 w czwartek, 25 bm. Był to w ogóle pierwszy bilet loteryjny jaki kiedykolwiek kupiła. Był to też pierwszy

los, także nie przybył na loterię po raz pierwszy kupiła bilet na loterię i wygrała \$300,000 w czwartek, 25 bm. Był to w ogóle pierwszy bilet loteryjny jaki kiedykolwiek kupiła. Był to też pierwszy

July 24 lottery winners

Lotto game

44 38 31 49 06

Bonanza and Millionaire qualifications

836 599 424

wypadek, kiedy dwie osoby kwalifikujące się do największych wygranych nie były obecne podczas ciągnięcia, — gdy jedna córka, Mary, lat 17 jest w szpitalu po operacji, a żona także jest chora.

Miguel Q. Feraren, lat 64, z Chicago, główny kucharz kafełki na Uniw. Northwestern wygrał Stampede i zakwalifikował się do jednego z sześciu losowań "millionaire". Pierwsze odbędzie się w Springfield, na wystawie stanowej 8 sierpnia.

Po \$10,000 wygrali: Harold Wright z St. Louis i Zachary J. Romeo z Rock Island.

MONTI JO, PORTUGALIA. Oburzeni obywatele portugalscy demonstrują przeciwko dyktatorskim rządowi klikom wojskowym, którzy za wszelką cenę usiłują narzucić Portugalii komunizm. (UPI)

SAN FRANCISCO. Tak dziwnie poubierani przybyli na "koncert" okrzykanego zespołu "Rolling Stones" do Cow Palace niektórzy ich zwolennicy. Sala była wypełniona po brzegi mimo, że ceny biletów były wysokie od \$8.50 aż do \$125.00. (UPI)